

Šampion za zlato radgonsko penino

Jubilejni vinogradniško-vinski sejem v Ljubljani je zbral rekordno število razstavljavcev. Sodeluje jih 599 iz 23 držav. Med 1.610 vzorci vin in brezalkoholnih pijač je posebna strokovna komisija, sestavljena iz predstavnikov 15 držav, za vinsko bero podelila 6 nazivov šampiona. Dobitnik tega naslova je tudi radgonska zlata penina letnik 81. V tork (ob zaključku redakcije) je na sejmu predstavila celotno domačo polnilno linijo Tovarna polnilne opreme Radenske. Več o tem bomo poročali v naslednji številki. V. P.

NASLOV

Leto XXXVI
Št. 34

Murska Sobota
30. avgust 1984

CENA 20 DIN

VESTNIK

35 LET

Pomurje pred novim šolskim letom

Vsak čas bo konec lepih počitniških dni. Šolarji pa se bodo seveda še dolgo spominjali na prijetne in zanimive trenutke, ki so jih doživeli na morju, v gorah, na obiskih pri prijateljih in znancih, ali pa doma. Šolska vrata se bodo v ponedeljek spet na stečaj odprla in zvonec bo klical k pouku. No, prvi dan bo nekaj posebnega in najbrž ga skoraj vsi šolarji že težko čakajo, čeprav bo pomenil konec počitnic. Vsakdo se bo odpravil v šolo v pričakovanju nečesa novega. In kako prijetno se bo spet srečati s sošolci, prijatelji, znanci!

Za prvošolčke bo začetek šole velik dogodek. Po raziskavah pedagoških delavcev (tudi psihologov) se v šoli težje znajdejo nesamostojni otroci. Zato starši grešijo, če še naprej delajo za otroka vse tisto, kar so delali, ko je bil še manjši — ga oblačijo, umivajo, pospravljajo njegove igrače, knjige... Prišel je čas, ko mora otrok te dolžnosti opravljati sam. Čutiti mora, da je del družine, a kot takšen ima določene obveznosti. Ni pa vedno pomembno, ali je rešitev domače naloge pravilna. Potrebna je le kontrola otrokovega dela in sprotno učenje. Ko se otrok vrne iz šole, ga je treba sprejeti prijazno in se zanimati za vse, kar se je tega dne zgodilo v šoli: Kaj se je naučil novega? Kakšne sošolce ima? Kaj so vse delali?

V Pomurju čaka šola okrog 15 tisoč osnovnošolcev. Večina jih bo obiskovala pouk dopoldne, sicer pa bo na nekaterih šolah zaradi prostorske stiske pouk še vedno dvoizmenski, oziroma bodo dopoldne hodili v šolo le nekateri razredi (predvsem nižji). Organizacija celodnevne šole bo ostala v enakem obsegu kot lani, poseben poudarek pa bodo dali uresničevanju (novega) programa za življenje in delo osnovnih šol.

Kadrovska situacija — struktura učiteljev — bo z novim letom spet boljša kot lani, so nas informirali

ŠOLA JE SPET TU — Počitnice so se tako rekoč že iztekle. To je bilo moč opaziti te dni tudi na mestnih ulicah ali na vaških cestah, kjer smo srečevali veliko mladih z novimi torbami na ramah in drugo šolsko opremo v rokah. Foto: A. Abraham

na organizacijski enoti zavoda za šolstvo SRS v Murski Soboti. Prav tako se izboljšuje materialno stanje. V Dolcih je zgrajena nova podružnična šola, nove prostore pa gradijo v Lendavi, Križevcih pri Ljutomeru, Odrancih in Mačkovcih.

In kako je v srednjem šolstvu v Pomurju? Še vedno je v ospredju dilema ali izobraževati tudi za take poklice, s katerimi potem ne bodo dobili zaposlitve v bližnji okolici. Najbrž je vseeno manjše zlo, če bodo mladi Pomurci ostajali doma (na kmetiji) ali pa si iskali delo v razvitejših predelih Slovenije izobraženi, kot pa če jim zapremo vrata šole. Tako so se učenci, ki so končali osemletko, lahko tudi

v tem šolskem letu vpisali v vse programe srednjega usmerjenega izobraževanja na pomurskih šolah kot v prejšnjem šolskem letu, le v elektrotehniško usmeritve (SC-TPU) v Murski Soboti niso vpisovali. Po drugi strani pa, ker ni bilo dovolj zanimanja, na srednji kmetijski šoli ne bo živilske usmeritve. Tudi za nekatere druge programe je bilo zanimanje med mladimi manjše, kot so razpisne možnosti. Tako so bili v Ljutomeru še v ponedeljek negotovi, ali bodo dobili dovoljenje za delovanje dveh oddelkov družboslovno-jezikovne usmeritve, ker se je dotlej vpisalo le 41 učenec. Namesto treh predvidenih oddelkov kovinske usmeritve — strojni

tehnik — v Lendavi so zbrali le toliko kandidatov (57), da bosta delovala dva oddelka, en oddelk manj bo tudi natakarjev v Radenci in en oddelk manj trgovcev v Murski Soboti (SDEŠ). Tako se je po še nepopolnih podatkih od 1750 pomurskih osnovnošolcev odločilo za nadaljevanje šolanja v Pomurju manj kot 1200. Zaradi negotovosti pri zaposlovanju pa se jih vse več odloča za takojšnje delo.

V tem bežnem preletu stanja v pomurskem šolstvu pred začetkom novega šolskega leta dodajmo še ugotovitve, da so se tudi srednje šole okrepile — tako kadrovske kot materialno.

JOŽE GRAJ

DOLOČITI PREDVSEM POGOJE

Letošnja žetev je uspešno za nami in tudi v Pomurju so že stekle priprave na prihodnjo setev. S pridelki krušnih žit smo letos lahko zadovoljni, zahvaljujoč le-tem pa tudi dokaj ugodnim cenam ter možnostim zamenjave pšenice za koruzo, pa v Pomurju tudi niso imeli težav z odkupom. V Intesovem tozdu Mlinopek so načrt odkupa celo preseglji, ABC Pomurka pa je izpolnila vse pogodbene obveznosti do kupcev.

V Pomurju so že stekle tudi priprave za izdelavo setvenega načrta 1984/85. Tako kot lani je tudi tokrat v pripravi celoten setveni plan in se ne bodo ponovile težave iz prejšnjih let, ko je zmanjkovalo površin za posamezne kulture. Tudi v prihodnjem setvenem planu bodo pomurski kmetijci namenili največ pozornosti pšenici, koruzi in sladkorni pesi, prav zdaj pa potekajo med občinami dogovori in usklajevanja setvenih planov.

Plan setve pšenice ostaja v Pomurju več ali manj enak lanskem, le v zasebnem sektorju naj bi pogodbeno zasejali pšenico na nekoliko večjih površinah. Če so lani planirali setev na 6.200 hektarjih, naj bi jo letos zasejali na 6.245 hektarjih, družbeni sektor pa bo tej poljščini namenil okrog 2.000 hektarjev njiv.

Medtem ko z realizacijo setvenih načrtov pri koruzi ne bo težav, bodo morali nekoliko več skrbi nameniti setvi sladkorne pese. Družbeni sektor naj bi jo zasejal na 1.486 hektarjih, pri realizaciji tega plana pa večjih težav ne bi smelo biti, prav tako tudi ne pri kmetih, ki naj bi spomladi pesi namenili 1.424 hektarjev njiv. Sicer pa kaže, da postaja sladkorna pesa vse bolj zanimiva kultura, saj se odločajo zanjo tudi novi pridelovalci, vključuje pa se tudi v njivski kolobar na območjih, kjer je doslej niso sejali. K temu je v veliki meri prispevala spodbudna cena, pa tudi s prodajo pridelovalci nimajo težav.

Ker so priprave na jesensko setev stekle takorekoč že ob žetvi, do večjih težav in zastojev ne bi smelo prihajati. Mineralna gnojila prihajajo sprotno in jih ob setvi ne bo primanjkovalo, tudi semenska pšenica je naročena, v prihodnjih dneh pa naj bi določili še ostale pogoje. Prizadevanja tečejo v smeri, da bi le-ti ostali enaki lanskim, če bo do realizacije tega prišlo, pa bodo setveni načrti tudi uresničeni.

L. Kovač

USPEŠNO IN SLOVESNO

Minuli četrtek so pri osnovni šoli Jože Hedžet na Safarskem slovesno sklenili letošnjo republiško mladinsko delovno akcijo Ljutomer 84, ki je bila druga po vrsti. Tudi tokrat so brigadirji v treh izmenah pomagali krajanom Sprinca, Globoke in Koprive ter na Safarskem, v Razkrižju, Gibini in Veščici pri gradnji vodovodnega omrežja.

Po podelitvi udarniških značk, trakov in priznanj, je besedo povzel tajnik krajevne skupnosti Razkrižje Stanko Ivanušič ter zbranim kraja-

voda na hribovitem območju naše krajevne skupnosti. Tako se tudi za krajevne skupnosti Razkrižje pričel novo življenje. Pomoč brigadirjev pa ni bila samo pri gradnji vodovoda, pač pa so pomagali tudi pri najrazličnejših opravilih, tako da z zadovoljstvom ugotavljamo, da so se stakala nova prijateljstva, ki bodo za vedno ohranjena.

Krajevna skupnost Razkrižje je podelila tudi priznanja vsem brigadam, ki so sodelovale na letošnji

Številni krajanji, brigadirji in gostje so se zbrali na športnem igrišču pred OŠ Jože Hedžet na Safarskem, kjer je bilo zadnje dejanje letošnje druge republiške mladinske delovne akcije Ljutomer 84.

nom, brigadirjem in gostom, med katerimi je bil tudi Boris Prejac, predsednik medobčinskega sveta SZDL za Pomurje, med drugim dejal:

„Ne želim podrobneje naštevati vseh dejstev, ki dokazujejo upravičenost takšnih mladinskih akcij, naj povem samo to, da je v letošnjem letu vse bilo napravljeno tako, kot je bilo treba in da je bil plan v celoti izpolnjen. Omeniti pa je potrebno tudi to, da so se brigadirjem pridružili krajanji in pokazali veliko zagnanost in želje, da čimprej pridejo do svojega cilja. V teh dveh mesecih so brigadirji in krajanji izkopali čez 20.000 metrov jarkov za vodovodne cevi. Po teh ceveh, ki ste jih pomagali položiti, bo tako že letos pritekla prepotrebna

akciji, nato pa so brigadirji zapeli, mladinska folklorna skupina iz Razkrižja pa je zaplesala nekaj narodnih plesov. Na koncu je besedo povzel še Bojan Zlender, sekretar republiške konference ZSMS, in opozoril na nekatere pomanjkljivosti letošnjih mladinskih akcij — predvsem nepopolnost brigad in dejal, da mora mladinska organizacija čimprej najti nove, privlačnejše načine prostovoljnega mladinskega dela. Bojan Zlender je tudi uradno zaključil letošnjo MDA Ljutomer 84.

Zadnje dejanje letošnje mladinske akcije pa je bilo v Kulturnem domu na Razkrižju, kjer so brigadirji in krajanji še enkrat družno zapeli in zaplesali.

Dušan Loparnik

Mladi na taboru narodnosti

Delegacija občinske konference ZSMS Lendava je odpotovala na letošnji tabor narodnosti, ki so ga tokrat priredili v Železni Kapli. Na taboru bo tekla beseda o zgodovini koroških Slovencev, o šolstvu ter ohranitvi narodne zavesti. Udeleženci tabora si bodo ogledali tudi nekaj kulturnozgodovinskih objektov. Mladi iz Lendave se bodo aktivno vključili v delo tabora in s svojimi izkušnjami — zlasti s področja dvojezičnega šolstva — skušali seznaniti svoje sovrstnike z načinom urejanja problemov narodnosti pri nas in delovanjem madžarske narodnosti v občini Lendava.

Jani D.

SODELAVCI, NAROČNIKI LP, OGLASITE SE!

Uredništvo Pomurskega vestnika je 8. oktobra 1964 objavilo pismo Martina Sobočana iz Ziberc št. 20 pri Apačah, v katerem med drugim piše, da je leta 1935 časopis Ljudska pravica prihajal tudi na njegov naslov v rudnik Kopanik družbe Mines Limited pri Kosovski Mitrovici in to na pobudo tovariša z ilegalnim imenom Čika Luka, ki mu je tudi posredoval naslov uredništva. Zaradi Ljudske pravice sem bil zapisan pri policiji v »črno knjigo«, je zapisal Sobočan, ob koncu pa dodal, da so ga po zasliševanjih in »na posredovanje poslali domov v Prekmurje v Melince.«

Kmalu bo pol stoletja, odkar je v Dolnji Lendavi — natanko 5. oktobra 1934 — z uredništvom v Veliki Polani izšla prva številka Ljudske pravice. To je priložnost, da jubilej kar se dá dostojno obeležimo. V današnji številki našega tednika boste našli prvi del podlistka Ob 50-letnici Ljudske pravice, hkrati pa vabimo vse sodelavce, naročnike, zaupnike in razpečevalce lista, da se nam oglasijo; lahko kar s pismom ali osebno na uredništvu Vestnika, Titova 29/1, 69000 Murska Sobota. Posebej dobrodošle bi bile kakšne fotografije, povezane z Ljudsko pravico kot tudi kakšen izvod časopisa iz predvojnih ali kasnejših dni. Kolikor nam bo dopuščal prostor, bomo vaše prispevke in gradivo sprotno objavljali. Oglasite se!

SLOVESEN ZAKLJUČEK MDA GORIČKO 84

Za staro milijardo opravljenih del!

Sobotno popoldne je bilo tokrat za prebivalce Andrejec in okolice zares nekaj enkratnega. Množica brigadirjev in gostov se je namreč kljub nekoliko oblačnemu vremenu zbrala pred vaško-gasilskim domom v Andrejcih, kjer so opravi-

vili še zadnje dejanje republiške mladinske delovne akcije Goričko 84, to je zaključek. Marsikomu se je ob tej priložnosti utrnula solza slovesa s slovenskimi brigadirji, ki so minula dva meseca s posebno zagnanostjo vihteli krampe in lopate,

da bi čimprej pomagali k hitrejšemu razvoju manj razvitih krajev soboške občine. V teh prizadevanjih so kljub nepopolnosti nekaterih brigad, zlasti še v prvi izmeni, povsem uspeli, saj so skoraj za polovico prekoračili načrtovana dela.

O tem je zbranim, med katerimi so bili tudi ugledni gostje, med njimi sekretar medobčinskega sveta ZKS za Pomurje Franc Kolarič, predstavniki družbenopolitičnega življenja soboške občine, krajevnih skupnosti Gornji Petrovci in Martjanci ter številni domačini, spregovoril slavnostni govornik Stanko Kerčmar, predsednik medobčinskega sveta ZSMS za Pomurje. Poudaril je, da mladinske delovne akcije niso zgolj naloga mladinske organizacije, temveč morajo postati sestavni del širših družbenih dogajanj. Polem ko je omenil tudi problem nepopolnih brigad, o čemer morajo biti informirani vsi delovni ljudje, ki samoupravno združujejo sredstva za mladinske delovne akcije, se je zadržal ob spodbudnih rezultatih letošnje akcije na Goričkem.

M. J.

S SLOVESNEGA ZAKLJUČKA MDA GORIČKO 84 — V Andrejcih se je v soboto popoldne zbralo precejšnje število domačinov in gostov, ki so se še enkrat prisrčno zahvalili za prispevek brigadirjev. Foto: M. Jerše.

„Amerika je danes pred najbolj nespornimi predsedniškimi volitvami v zadnjih petdesetih letih“, je ob nominaciji republikanske stranke preteklil četrti v Dallasu dejal sedanji predsednik Ronald Reagan. Na sliki predsedniški in podpredsedniški kandidat Reagan in Bush v ženama na konvenciji republikanske stranke v Dallasu.

Sramota za Evropo

TAKO JE MITJA RIBIČIČ NA PROSLAVI OB ODKRITJU SPOMENIKA NOB NA PISTAVI PRI ČRNI OCENIL KRŠENJE DOLOČIL AVSTRIJSKE DRŽAVNE POGODBE.

»Če bi govoril s čustvi starega partizana, bi govoril drugače. Ne bi govoril v diplomatskem jeziku, ampak bi jim povedal, da je to, kar se sedaj ustvarja na Koroškem, Štajerskem in Gradiščanskem, sramota za sodobno Evropo in izziv demokraciji. Borci bi lahko s tega mesta pozvali demokratične sile, naj dvignejo glas proti sramoti, ko se omejuje temeljne pravice naših slovenskih ljudi. Vsi se še dobro spominjamo, kolikšne obete je vzbudilo soglasje štirih zasedbenih sil, da Avstriji končno dodelijo status samostojne, neodvisne in nevtralne države. Z odkritim navdušenjem smo takrat pozdravili podpis državne pogodbe in jo tudi sami soprodpisali, vedoč, da se z njo začenja popuščanje napetosti v Evropi. Prav zato, ker smo videli v tej pogodbi predvsem njen mednarodni politični pomen, ker smo jo vrednotili predvsem kot celoto, se nismo posebej ustavljali pri njenih določilih, ki so se nanašala na zagotavljanje manjšinskih pravic koroških in štajerskih Slovencev ter gradiščanskih Hrvatov.

Sedmi člen državne pogodbe smo razumeli kot načelno obveznost republike Avstrije, da v skladu z mednarodnim pravom in modernimi pogledi na urejanje demokratičnih odnosov med narodni dokončno reši probleme obstoja in nadaljnjega razvoja narodnih manjšin ter njihovim pripadnikom zagotovi popolno enakopravnost. Pripravljenost demokratične

neodvisne Avstrije, da to stori, smo preprosto predpostavljali.

Žal moramo ugotoviti, da po tridesetih letih določila 7. člena državne pogodbe ne samo da niso v celoti izpolnjena, ampak da se celo vedno bolj kršijo. Ni uveljavljeno načelo, ki ga Avstrija sicer razglasa za veljavno, kadar je govora o njeni lastni manjšini v Italiji, da je mnenje manjšine in ne večine odločilnega pomena za oceno njenega lastnega položaja. V zadnjem času, ko nekateri krogi na Koroškem skušajo ponovno omejitvi dvojezično šolstvo in slovensko govoreče otroke ločiti od nemško govorečih, se je položaj zaostril.

Vendar na Koroškem in v Avstriji se je ustvarila dovolj demokratična fronta solidar-

nosti in podpore koroškim Slovincem, kar je dokaz, da se je s politično voljo in demokratično zavestjo mogoče zoperstavljati silam, ki jim enakopravnost med narodi ni po volji. Za jugoslovansko državo je skrb za dele naših narodov, ki žive onkraj meja, politična konstanta in ustavna obveznost.

Avstrijska manjšinska politika je eden izmed temeljnih kriterijev za oceno stopnje in kvalitete avstrijsko-jugoslovanskih meddržavnih odnosov. Ti odnosi pa sodijo k najpomembnejšim stabilizacijskim dejavnikom v Srednji Evropi in tako je izpolnjevanje manjšinske politične določil avstrijske državne pogodbe tudi širšega mednarodnega pomena. «Je poudaril Mitja Ribičič-Ciril.

Kriza tudi pri upnikih

Odkar je začela kriza tolči tudi po upnikih (v ZDA so morali zaradi nelikvidnosti nacionalizirati neko banko, sedaj so nastali problemi s čikaško banko Continental Illinois in največjo ameriško hranilnico v Los Angelesu), se v ZDA vse pogosteje pojavljajo predlogi, kaj narediti z bankami, da ne bi zašle v krizo. Nekateri trdijo, da bi morale biti banke bolj previdne pri odobravanju posojil tujim posojiljemalcem, spet drugi temu nasprotujejo s trditvijo, da bi tako zavrla rast kapitala. Nekateri finančni strokovnjaki za zavzemajo za to, da naj bi se na bližnjem septembrskem zasedanju Mednarodnega denarnega sklada in Svetovne banke celoviteje lotili pojavljajoče se bančne krize v bankah na Zahodu.

Omenjeni primeri dovolj jasno kažejo, da je kriza tistih dežel, ki najemajo drage kredite zajela tudi drugo plat — upnike.

Losangeleška hranilnica ima za najmanj 21 milijard dolarjev depozitov, za katere pa država ne jamči. Preplah je povzročil veliko vnovčevanje teh depozitov in beg v druge banke.

Že samo iz tega primera se vidi kolikšne razsežnosti ima lahko propad takšnega denarno-kreditnega zavoda, kot je že omenjena hranilnica.

Zagrebsko pismo Vestniku

PEDRA NA GAVGE (ali kako se gremo turizem)

V četrtek zvečer, 16. avgusta, je v posebni oddaji zagrebske televizije gostoval pomočnik predsednika zveznega komiteja za turizem Ante Ukić, ki je bil v prejšnjem mandatnem obdobju hrvaški minister za turizem. Od vsega, kar je bilo tedaj povedano, so si gledalci nemara zapomnili naslednjo Ukićevo oceno: na Hrvaškem so junija zabeležili več nočitev gostov, kot jih je bilo lanskega junija po vsej državi.

Ta podatek seveda ne preseneča, saj sosednja republika z 780 tisoč turističnimi posteljami oziroma možnostmi za tolikšno prenočitvev gostov, ustvarja 80-odstotni devizni priliv jugoslovanskega turizma. Toda dobrohotne Ukićeve pripombe ne navajamo zavoljo tega, da bi hrvaški turizem v skladu z njegovimi deležem dvignili nad jugoslovanskega, marveč kot primer, ki sodi v pojmovni sklop naših vsakdanjih statističnih izračunavanj in preračunavanj, s katerimi nam

polnijo ušesa in možgane na radiu, televiziji, v dnevnem časopisu, na turističnih sestankih.

Dokler niso znani uradni podatki o deviznem prilivu, ki pajim sami turistični delavci ne verjamejo, se analize o poslovanju turističnega gospodarstva praviloma začnejo in končajo z naštevanjem prenočitvev domačih in tujih gostov, po naslednjem zacementiranem vzorcu: na tem ali onem območju je zdaj toliko turistov, kar je več (ali manj) kot v prejšnjem letu.

Težko bi rekli ali gre za zavestno ali nezavestno ravnanje, ki sicer ni nikakršna turistična posebnost, saj se kaj radi bahamo z rekordi, dastravno lažnimi, tudi drugod.

Kaj nam namreč pomagajo vsi natančni izračuni o bivanju tujih in domačih gostov v naših turističnih krajih, ko pa je končni izračun, tedaj ko v narodni banki preštejejo turistične devize, daleč pod napovedmi, željami, možnostmi in navsezadnje deviznimi

potrebami. Kaj nam tudi pomaga, če v turističnem gospodarstvu ne verjamejo uradni statistiki narodne banke, če ji očitajo, da je nesposobna in lažna. Tudi napadeni imajo svojo inačico »turistične žetve«, ko očitajo turističnim občinam, da kljub zakonu o gostinstvo-turistični dejavnosti Hrvaške, ki žetvijo sezono prepoveduje selitev deviz v zasebne žepke, le-tega niso sposobni preprečiti. In resnično so devizne knjžice delovnih ljudi in občanov ob morju najtežje v državi.

Tako so naše turistične »igre brez meja« nekako skladne s sporočilom mehiške ljudske pripovedke o kmetu Pedru in Joseju. Jose je nekega dne ukradel tele, ko je bila vsa vas na nogah, pa je telička spravil na Pedrovo dvorišče. Nato je stopil na sredo trga in obtožil Pedra tatvine. Vas je brž našla vrv in obsila Pedra.

Vendar pa se vloži Pedra in Joseja, tudi v našem turizmu, menjavata in težko je presoditi, kdo je v določenem trenutku

Pedro in kdo Jose. Na Hrvaškem pa bi radi vsaj do konca tega desetletja obesili pravega tatu, se pravi Joseja, ko pogumno napoveduje, da bo ta turizem ustvaril 3 milijarde dolarjev deviznega priliva, ali celo za 3,5-krat več, kot je bil v prejšnjem letu devizni priliv jugoslovanskega turizma. Največ si obetajo od tako imenovanega navtičnega turizma, ki ga praviloma sestavljajo petični gosti. Do tedaj naj bi zgradili 135 navtičnih sidrišč za sprejem 60.000 plovil. Letos nas je obiskalo več jahtarjev kot kdajkoli prej. Toda po pravilniku o prosti carinski coni v prodajalnah za oskrbo v mednarodnem prometu, se lahko tuji jahtarji v 21-dnevnih porabo na leto.

Naše moštstvo za zapletanje enostavnih zadev, v tem primeru za odganjanje deviznih gostov, res nima meja. Naj še naprej visi Pedro!

Peter Potočnik

NI SE VRNIL...

Med poletnimi počitnicami beremo v časnikih marsikaj nevsakdanjega, kajti vsakdanjih dogodkov (sestankov) očitno primanjkuje. Tako smo nenadoma zvedeli, da se nek mlajši direktor Beka (beograjska konfekcija) ni vrnil. Nekega dne je odšel z doma in ni ga bilo več nazaj...

Beograjska Politika je na strani svoje beograjske kronike opisovala (v nadaljevanjih) vse podrobnosti tega odhoda: kaj je o tem rekla njegova soproga, kaj so o tem rekli njegovi otroci, kaj njegovi sodelavci v podjetju, kaj menijo nadrejeni in kaj mislijo podrejeni, in kaj vem kdo še. Vsi pa so zanesljivo vedeli le to, da je mož odšel in da so dnevi, tedni in meseci minili, a vrnil se ni.

Mimogrede smo zvedeli tudi to, da v Jugoslaviji tako ali drugače zgineva na stotine ljudi in da jih polovico ali celo več najdejo organi varnosti žive ali mrtve, preostalih pa ni nikjer več. Kako je s tem v svetu, nam niso povedali, vendar je nedvomno res, da je tam še slabše, posebno še ker je nemirov, vojn, državnih udarov in podobnega, kar je vzrok za izgino tisoče v in deset tisočeve če ljudi, veliko.

In kam bi prišli, če bi naši časniki o tem pisali nadaljevanke z vsemi podrobnostmi, izjave njihovih sorodnikov, prijateljev, znancev, nadrejenih in podrejenih?! Same strahote bi sanjali kar budni...

Toda naši občani so menda povsem neobčutljivi, kajti ob vesti izginitja direktorja Beka so Beograjčani kar hladnokrvno ugotovili: to

Pismo iz Beograda

sploh ni bilo prvič. Samo prva vest je pretresljiva. Prvega tekstilca pa so pogrešali pred letom in več. Bil je tudi direktor, in sicer v bombažnem kombinatu. Tudi on je odšel z doma in se ni vrnil. Odkrili so ga čez nekaj mesecev nekje v Donavi, napihnjenega. Pa ne od napihovanja njegovega izginitja...

Potem so Beograjčani ugotovili, da tudi ta ni prvi, ki je odšel ne da bi se vrnil, kajti mnogo direktorjev je odšlo že pred tem, ne da bi se vrnili v svojo delovno organizacijo. Razlika je bila le ta, da so možje odšli skupaj z družinami in da po njihovi sledi ni šel nihče; ne organi javne varnosti ne kdorkoli drug. kajti tako odhajanje je menda že povsem normalno, čeprav za takimi tovariši ostajajo izgube in drugi rezultati slabega gospodarjenja...

In kam so odšli ti tovariši? Če nam je za ilustracijo zgodba o stečajju novobeograjske livarne FOB, so se direktorji razgubili po vsem svetu. Nekateri so odšli v občinske in mestne ter (menda) tudi republiške forume, nekateri so odšli v večje delovne organizacije, poslovna združenja, na druga bolj plačana delovna mesta, nekateri pa so se porazgubili po predstavništvih v tujini, in ker so tudi od tam odhajali drugam, se je sled za njimi kmalu izgubila, tako da stečajni sodnik sploh ni mogel več ugotoviti, kdo je za kaj kriv v omenjeni livarni. Kakor tega ni mogel odkriti niti po sledovih, ki so ostali v računovodstvu, kajti vmes je bilo tudi v tej organizaciji več reorganizacij in...

Ljudje smo pač že zdavnaj navajeni na odhajanje ljudi, le da večina direktorjev od odhodu prejela poslovilne večerje ali podobne bankete, le redki pa so, ki tako meni nič tebi nič odidejo, ne da bi se nameravali vrniti.

Najbrž bi bil vsakdo med nami sila presenečen, če bi se kak bivši direktor znova vrnil med nas, kajti nastalo bi vprašanje: kaj pa je naredil takega, da se je moral vrniti?

Zatorej je vest o tem, da se nek direktor ni vrnil, pravzaprav že nekakšna ne-vest. Pač po tisti znani zakonitosti novinarskega poklica, da je vest, če je človek ugriznil psa, ne pa obratno. Zgoditi se mora pač nekaj nenavadnega, da bi časniki to upravičeno zabeležili.

Potemtakem so bili v omenjenem uredništvu v silnih zadregah, kako potiskati svoje strani. Pa ne da so si zgodbo o pogrešanem direktorju kar tako izmislili? Med pomanjkanjem nevsakdanjih dogodkov je tudi to mogoče, kajne?

Viktor Širec

Strauss v Tirani

V Bonnu z zadržanim zanimanjem pričakujejo rezultate zasebno-diplomatske misije, ki se je je na lastno pobudo lotil bavarski premier Franz Josef Strauss, ko je pred dnevi nepričakovano obiskal Albanijo. Toda medtem ko so nemški bulvarski časniki predvidevali, da bo imel v Tirani pogovore na najvišji ravni, je Strauss sprejel samo

podpredsednik albanske vlade Manuš Miftiu. Sporočilo albanske agencije ni navedlo tem pogovorov.

Straussov obisk je bil predvsem turistični, saj je obiskal Skenderbegov muzej in druge znamenitosti, potem je poitovanje nadaljeval v Grčijo in zate v Italijo, vendar pasov v Bonnu potrdili, da je bil kancler Kohl seznanjen s to turnejo. Pri tem je treba vedeti, da zahodnonemški politiki vodji vlade na napovedjo turnej, ko gre za »nepolitično« letovanje.

V Bonnu izključujejo, da bi bilo bavarskemu premieru zaupano izvidniško poslanstvo, da bi preučil možnosti za vzpostavitev diplomatskih odnosov med ZRN in Albanijo. Med državama ni nobenih uradnih stikov, tudi ne trgovinske menjave. Toda ta Straussov obisk, čeprav zanj ni imel bonskih pooblastil, je vzpostavil prvi politični stik s tiransko vlado.

globus

MOSKVA — Več zahodnoevropskih družb je v zadnjem času odpovedalo že sklenjene pogodbe o dobavi industrijske opreme Sovjetski zvezi in drugim vzhodnoevropskim državam. To naj bi se zgodilo na pritisk ZDA, ki po pisanju sovjetskega tiska začenejajo novo gospodarsko vojno proti SZ.

DAKA — Zaradi poplav, ki so zajele Bangladeš, je od srede maja izgubilo življenje preko tisoč ljudi.

SALVADOR — V petih letih državljanske vojne v Salvadoru je bilo ubitih najmanj 50 tisoč ljudi. Okrog 40 odstotkov ljudi so pobili desničarski odredi smrti in policije.

CELOVEC — Na avstrijskem Koroškem so v nedeljo začeli z zbiranjem podpisov za tako imenovani ljudski referendum, ki bo trajal do konca meseca. Začela se je torej kampanja, katere cilj je sprostiti postopek za odpravo dvojezičnega šolstva.

PEKING — Kitajska bo do 1990 podvojila proizvodnjo motornih vozil in sicer na 600 tisoč letno, do konca leta pa naj bi se proizvodnja povečala na 1,2 milijona vozil. Kar 85 odstotkov vseh vozil, ki jih izdelajo na Kitajskem je domače proizvodnje.

BRUSELJ — V enem letu se položaj dežel, članic EGS, glede nezaposlenosti, ni nič izboljšal. Decembra 1983 je bilo brez dela 10,8 milijona prebivalcev, kar je za 6,5 odst. več kot leto poprej.

KAIRO — Izrael je vnovič zavrnil zahtevo po sklicanju konference o Bližnjem vzhodu na kateri bi sodelovali tudi predstavniki Palestinskega osvobodilnega gibanja.

ATENE — V prvih šestih mesecih letos je Grčijo obiskalo za 12,6 odst. več tujih turistov kot lani v enakem obdobju.

BONN — Zahodnonemški minister za gospodarstvo je opozoril ameriško administracijo, da ZR Nemčija ne bo dovolila novih ameriških omejitev za prodajo tehnologije vzhodnoevropskim državam.

Že aprila letos so v Bonnu sprejeli albanskega »potujočega« odposlanca. Bonski predstavniki pa opozarjajo, da so že prej poskušali vzpostaviti diplomatske odnose, vendar so ti poskusi propadli, ker zahteva Albanija nadomestilo vojne škode, pa Bonn noče plačati. Strauss je prvi zahodnonemški politik (tudi zahodni), ki je v zadnjem času obiskal izolirano Albanijo. Albanska vlada ni hotela sprejeti nemške ponudbe, da bi namesto reparacij sprejela posojilo, češ da ji ustava to prepoveduje. Tudi tokrat ne izključuje možnosti, da bi Strauss poskrbel za posojilo Albaniji, kakor je pred letom dni presenetil z milijardnim posojilom Vzhodni Nemčiji.

Münchenski časnik Süddeutsche Zeitung vidi v tej »albanski epizodi« predvsem kosanje med Straussom in bonskim ministrom za zunanje zadeve Genscherjem.

Več kot milijarda

Turizem bo letos izpolnil pričakovanja. Tako sodijo na splošnem združenju za turistično gospodarstvo v Beogradu. Obisk tujih turistov je bil dober predvsem na višku sezone, še posebej v prvi polovici avgusta, nič slabše pa ne bo niti jeseni, ko bodo cene nižje za 20 do 30 odstotkov. Pričakovati je okrog 4,5 milijona nočitev in devizni prihodek 1,1 milijarde dolarjev ali za približno 18 odst. več kot lani.

Največ je turistov iz ZR Nemčije, občutno več pa jih je tudi iz V. Britanije, ZDA in Francije.

Gledat na plačilne možnosti naših občanov so turistični delavci to pomlad pričakovali občutno zmanjšanje števila domačih gostov. A teh je bilo v drugi polovici julija in v prvi polovici avgusta veliko več, kot so predvidevali. Zanje bo posezona veliko zanimivejša, kajti s 1. septembrom bodo povsod znižali cene za 20 do 30 odst. Zato turistični delavci napovedujejo tudi dobro posezono.

Brzdanje naložbenih strasti

Do prihodnje srede (5. septembra) bi morali imeti po občinskih konferencah SZDL podrobnejše podatke o negospodarskih naložbah na svojem območju; posebej za tiste, ki so v gradnji. Ker — kot je bolj ali manj znano — delegati slovenske skupščine na julijemskem zasedanju niso sprejeli interventnega zakona o prepovedi negospodarskih naložb, so zdaj, kot veljajo pravila igre, na potezi politični sestavi SZDL, Zveza komunistov, sindikat, da pretehtajo sleherni naložbeni projekt posebej. Kolikor naši podatki držijo, je takih projektov v Pomurju kar nekaj. Aprila so v Krizevcih pri Ljutomeru začeli graditi drugo fazo osnovne šole; investitor je občinska izobraževalna skupnost Ljutomer, predračunska vrednost naložbe pa je 20.370 tisoč dinarjev. V lendavski občini si je krajevna skupnost Lendava — kot investitor — omisli gradnjo olimpijskega bazena po predračunski vrednosti 16.512 tisoč dinarjev. V soboški občini pa nastopa v vlogi investitorja občinska borčevska organizacija za dom borcev in mladine na Vanečih po predračunski vrednosti 8.113 tisoč dinarjev. In še radgonska občina. Tu je osnovna šola začela v Spodnji Ščavnici urejati igrišče, za kar bo treba po predračunu odšteti 2.120 tisoč dinarjev. Maja je ljubomerska osnovna šola Ivan Cankar »krenila« z obnovno šole na Cvenu za 8.564 tisoč dinarjev (seve predračunskih), junija pa sta začeli temeljni organizacija vzgojno-izobraževalnega zavoda Lendava v Lendavi in tamkajšnja osnovna šola s prilagojenim programom Jože Kramar Juš urejati igrišča. V prvem primeru je predračunska vrednost 5.745 tisoč in v drugem 982 tisoč dinarjev. Če so kje s kakšnim negospodarskim naložbenim zalogajem »štartali« v juliju ali

avgustu pa tudi mi (še) ne vemo. Očitno bo treba počakati do 5. septembra.

Tako nepoklicne, še bolj pa poklicne politike in politične aktiviste čakajo nič kaj hvaležni posli. Nesporno jim sami ne bodo in jim tudi ne morejo biti kos. Kar zadeva strokovne presoje naložb, so prvi poklicni člani regijske naložbene komisije pri pomurski gospodarski zbornici in ljudje z občinskimi izvršnimi svetovi z ustreznim (odgovornim, usposobljenim!) upravnim aparatom. Pri tehtanju naj bi sodelovali tudi delegati, ki so se udeležili zadnjega (julijskega) zasedanja zborov slovenske skupščine. Šele nato, ko bodo imeli — po 5. septembru — na razširjenih sejah predsedstev občinskih konferenc SZDL s člani predsedstev občinskih sindikalnih svetov in koordinacijskih odborov za stabilizacijo pred sabo dovolj obširne in pregledne podatke o naložbah v negospodarstvu, naj bi padale »politične« odločitve in opredeljevanja. Najmanj pošteno bi namreč bilo, vsaj tokrat, iz politikov delati dežurne krivce, saj se prenekaterega naložbenega apetita ali strasti na terenu v minulosti iz takšnih ali drugačnih nagibov in interesov ni dalo obrzdati. Navsezadnje — in to zna biti mnogokje odločilno — tudi zato ne, ker je veliko objektov (vaško-gasilskih domov, otroških vrtcev, transformatorjev in zdravstvenih domov) zraslo dobesečno z žulji občanov, ki so ponekod darovali zemljišča, pomagali z denarjem in materiali.

Glede na občutljivost časa in razmer, s tem pa tudi ljudi, smemo sklepati, da so, zlasti aktivisti SZDL, pred veliko preizkušnjo. Morali bodo namreč — kot opozarjajo na predsedstvu republiške konference socialistične zveze — večplastno pretresati in rešetati

problematiko negospodarskih naložb. Vsekakor ne bo mogoče mimo več kot kočljivega položaja (ne)uresničevanja programov skupne porabe vključno s položajem delavcev, zaposlenih na tem področju, to je na področju družbenih dejavnosti, še najbolj v zdravstvu in šolstvu. Prav tako ne bo šlo brez opredeljevanj do referendumov in referendumskega načina zbiranja sredstev. Na tafto bo morala priti celotna paleta solidarnostnih hotenj in želja občanov tako v mestnih in krajevnih središčih ter še bolj na podeželju, po vaseh in zaskkih.

Ves ta kompleks podatkov in presoj bo hkrati razkril odgovornost posameznikov za vsak naložbeni projekt posebej, informacijo o ugotovitvah in ukrepih pa naj bi občinske konference SZDL posredovale republiški takoj po 5. septembru, tako da jo bo lahko do srede prihodnjega meseca obravnavalo predsedstvo RK SZDL. Glede sprejemanja že omenjenega interventnega zakona je bilo že veliko zapisanega, zalo naj ob koncu povzamemo še dva, tri napotke iz republike. »Predvsem bi morali skrbno preučiti in zapreti vire sredstev za investicije. Če so namreč sredstva zanje zbrana, je res nesmiselno čakati, da jih bo visoka inflacija povsem razvrednotila. Zraven pa bi morali ob omejevanju negospodarskih ali navidezno gospodarskih naložb spregovoriti tudi o tistih, za katere je tudi v predlogu interventnega zakona veljala izjema. Gre za gradnjo zaklonišč in objektov za potrebe splošne ljudske obrambe. Tudi to investicijsko področje v sedanjem gospodarskem položaju ne sme biti tabu tema, ker v končni fazi gospodarstvo plačuje tudi te naložbe, čeprav so financirane iz drugih virov.«

Branko Žunec

Proračunskih sredstev ne bodo

prekoračili

Kot je znano, so prihodki proračuna tudi v letošnjem letu omejeni z zakonom o začasnem prepovedi razpolaganja z delom družbenih sredstev za porabo. V skladu s tem zakonom bi proračunski prihodki letos v soboški občini lahko znašali 283 milijonov 230 tisoč dinarjev. Podatki iz prvega polletja dokazujejo, da so dosegli 47 odstotkov plana, kar pomeni, da so celotni prihodki v primerjavi z enakim lanskim obdobjem večji za 21 odstotkov. In kakšne so podrobnejše ugotovitve? Davki iz osebnega dohodka in na dohodek so v primerjavi s planom uresničeni 44-odstotno, z letom poprej pa 117-odstotno. Najbolj občutno je odstopanje pri realizaciji davka iz osebnega dohodka od 0,50 na 0,15 odstotka je zaradi visoke rasti osebnih dohodkov v gospodarstvu občine doseženo že 76 odstotkov lanske realizacije v enakem obdobju. Pozitivno pa je odstopanje pri davku iz kmetijske dejavnosti, kar je omogočil zlasti akontacijski sistem plačevanja tega davka. Tako prvi akontaciji že pomenita 120 odstotkov celoletne lanske realizacije, in sicer zaradi popravka katastrskega dohodka.

Na takšen način je dejanska realizacija celotnih odhodkov proračuna ob polletju dosegla 52 odstotkov plana oziroma 134 odstotkov lanskoletnega plana za to obdobje. V kolikor pa primerjamo realizacijo proračunske porabe s popravljeno dovoljeno porabo s spremenjenem družbenem dogovoru, je ta podatek še ugodnejši, saj znaša 54 odstotkov celoletnega plana. Na prekoračitve pri izplačilih iz namenov splošne porabe je najbolj vplivala večja poraba za namene upravnih organov, predvsem na račun izplačanih osebnih dohodkov. Tako so sredstva za delo upravnih organov realizirana ob polletju 57-odstotno oziroma 124-odstotno, če primerjamo podatke z enakim lanskim obdobjem. Sredstva za posebne namene so dosegla 76 odstotkov, predvsem spričo zagotavljanja mesečnih povračil in občasnih nagrad neprofesionalnih funkcionarjev. Medtem so negospodarske investicije realizirane že 90-odstotno, sredstva za SLO in DS 45-odstotno, sredstva za intervencije pa so porabljena le v vrednosti 11 odstotkov celoletnega plana. Slednje so zaradi premelega dotoka sredstev namenoma zadržali za pokrivanje normalnih odhodkov v okviru splošne porabe.

Milan Jerše

REPUBLIŠKO TEKMOVANJE TRAKTORISTOV

Zmaga Pomurcev

Od 24. do 26. avgusta so v Slovenskih Konjicah merili moči traktoristi iz cele Slovenije. To je bilo že 28. republiško tekmovanje traktoristov in 12. republiško tekmovanje mladih zadruženikov in žena. Regijo sta zastopala po dva tekmovalca, tekmovali pa so v treh disciplinah: teoretičnem znanju, spretnostni vožnji dvoosne priklovice in oranju. Pomurci so se spet odrezali, saj so se vsi štiri poklicni traktoristi uvrstili na državno tekmovanje v Bitolo, ki bo 27. septembra. Lep uspeh je dosegla tudi Marija Gašparič. Na tekmovanju lahkih traktorjev z dvobraznim plugom je ekipno zmagala Pomurke, Bela Berglez je bil prvi, Anton Gider pa tretji. Pri težkih traktorjih s trobraznim plugom je zmagal Jože Režonja,

drugi je bil Jože Zver, ekipno pa je spet zmagalo Pomurje. Najboljši orač z 28. prvenstva v Sloveniji je Bela Berglez. Ekipa Pomurja bo torej zastopala Slovenijo na zve-

nem tekmovanju, Anton Gider pa bo zastopal Jugoslavijo na svetovnem prvenstvu v Angliji, ki bo od 12. do 22. septembra.

Vlado Smodiš

Tako orje Anton Gider, ki bo zastopal Jugoslavijo na svetovnem prvenstvu v Angliji.

Radenska gradi

Delavci mariborskega Stavbarja in zagrebškega Viadukta, kooperanta SGP Konstruktor pri izgradnji prodajnega centra v Beogradu, so končali zgradbeno delo pri novi proizvodni hali v Tovarni polnilne opreme v Radenskih in novega prodajnega centra v Beogradu. Zdjaj so na vrsti obrtniška in instalacijska dela ter urejanje okolice; otvoritev objektov pa je predvidena že v jesenskih mesecih.

Komunalna dejavnost sami uredili okolico in s tem pribranih ogromna sredstva. Celotna vrednost investicije, ki bo kmalu končana, je 110.432.000 dinarjev, od tega je vrednost gradbenih, obrtniških in instalacijskih del 100 milijonov, ostalih 10 milijonov pa je bilo potrebnih za soglasje, različne prispevke, načrte...

Delo v novi proizvodni hali se bo pričelo takoj, saj se delavci Tovarne polnilne opreme že lep čas srečujejo z veliko prostorsko stisko, ki zmanjšuje rezultate dela in razvijanje programov.

Se z večjo nestrpnostjo pričakuje otvoritev prodajnega centra delavci v Beogradu, ki delajo v nemogočih razmerah. Poleg bolj-ših delovnih pogojev pa bodo v novem prodajnem centru tudi

večje skladiščne površine, kar je za kvalitetno in nemoteno oskrbo srbskega tržišča nujno potrebno. Tudi tukaj so gradbena dela končana, v teku so obrtniška in instalacijska dela, ki bodo končana v dveh mesecih. S tem bo končana prva faza izgradnje, ki zajema pokrite in zunanje skladiščne prostore, upravno zgradbo, zaklonišče in manipulativne površine, z izgradnjo druge faze, kjer je predviden objekt za vzdrževanje vozil, pa bodo pričeli prihodnje leto. Novi prodajni center v Beogradu bo tako osmi center, ki jih ima Radenska po Jugoslaviji. Lansko leto je Radenska preko prodajnih centrov prodala 61.693.000 steklenic mineralne vode in brezalkohola ali 24,3 %.

Branko Žunec

Likovna ustvarjalnost mladih Porabcev

Koroška likovna kolonija mladih, ki jo tradicionalno prireja v Vuzenici, si je letos delala številko štirimajst. Pred prav tolikimi leti so se organizatorji lotili ideje, kako zaposliti mlade v času počitnic, kako jim zapolniti čas in jih obenem spodbujati k ustvarjalnosti. Uspelo jim je zbrati mlade likovnike iz okolice, povabili pa so tudi rojake iz avstrijske Koroške. In od takrat se vsako leto srečujejo mladi likovniki v Vuzenici. Zadnja tri leta pa so povabili tudi rojake iz Porabja. Odmev je vsako leto izreden, saj učenci radi prihajajo v ta del Slovenije in teden dni pod vodstvom mentorjev ustvarjajo, se

spoznavajo z novimi likovnimi tehnikami, v prostem času pa navezujejo stike. Po besedah Alojza Gobca, ravnatelja OŠ Vuzenica in vodje likovnega tabora, so se mladi Porabci, ki se udeležujejo tega srečanja, vsa tri leta vedno dobro vključili v družino mladih čopičarjev. Začetek je vedno malce težaven, zaradi jezikovnih pregrad, pozneje pa se čisto »udomačijo« in postanejo enaki ostalim udeležencem: enako razigrani, enako aktivni.

Še en vidik tega srečanja mladih bi kazalo poudariti. Jezikovne pregrade sicer so, vendar pa so taka srečanja mladih koristna. Prav

mladi zamejci so potrebni pristnega stika z matično deželo, matičnim jezikom. Likovna kolonija nudi obliko neprisiljenega sodelovanja na področju jezikovne vzgoje. Prav na likovnem taboru v Vuzenici se je pokazala ta koristnost in v matični domovini bi kazalo organizirati čim več tovrstnih srečanj mladih in vabiti zamejske rojake iz Avstrije, z Madžarske in iz Italije. Letošnje tri udeleženske iz OŠ Gornji Senik so se dobro odrezale in prispevale k uspešnosti Koroške likovne kolonije mladih v Vuzenici.

Dušan Loparnik

KOMENTAR

Kje je meja realnih osebnih dohodkov

Ob kopici raznih uradnih podatkov, ki se te dni pojavljajo v javnosti, vzgugajo precejšnjo pozornost tudi izplačani osebni dohodki na področju gospodarstva. Tako je v soboški občini ob letošnjem polletju znašal povprečno obratovan čisti osebni dohodek na delavca mesečno 20.906 dinarjev. To je v primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta, ko je bil osebni dohodek 14.115 dinarjev, povečanje za 48,1 odstotek. Podrobnejši pogled v tabelo, ki so jo izdelali v podružnici Službe družbenega knjigovodstva v Murski Soboti, nam daje nekaj zanimivih ugotovitev. Najvišji povprečni mesečni osebni dohodek v prvih šestih mesecih letošnjega leta so prejeli zaposleni v TOK Perutinar Agromerkur, in sicer okroglih 40.000 dinarjev, kar je v primerjavi z lanskim enakim obdobjem, ko je OD znašal 25.417 dinarjev, za 57,4 odstotka več. Zanimivo je, da sta tu zaposlena le 2 delavca! Na drugem mestu je delovna skupnost KG Rakičan, kjer je 38 zaposlenih

delavcev prejelo povprečni mesečni osebni dohodek 32.750 dinarjev oziroma kar za 67,2 odstotka več kot leto poprej; takrat je bil OD 19.592 dinarjev. Po višini izplačanega osebnega dohodka in prvem polletju letos sledijo Projektivni biro s 32.457 dinarjev, kjer so v primerjavi z lani OD povečali za 26,2 odstotka, delovna skupnost Mura s 31.714 dinarji, Veterinarska postaja Murska Sobotica z 30.750 dinarji, delovna skupnost ABC Pomurka 29.293 dinarjev itd.

Kljub temu, da zaradi hitreje rasti življenjskih stroškov upadajo realni osebni dohodki, pa so marsikje pri izplačevanju mesečnih osebni dohodkov prekoračili določila družbenega dogovora. V zdajšnjih zaostrenih gospodarskih razmerah se namreč zdi povsem nelogično, da v nekaterih organizacijah zruženega dela s področja gospodarstva v soboški občini naraščajo osebni dohodki hitreje celo od slovenskega

povprečja, ki ima za približno 10 odstotkov višjo rast dohodka. Očitno bo treba kaj kmalu znova narediti temeljito analizo o izvajanju omenjenega družbenega dogovora, posebej še v tistih organizacijah združenega dela, kjer so v primerjavi s prvim polletjem lanskega leta letos dvignili osebne dohodke za več kot 50 in celo čez 70 odstotkov. Teh organizacij pa žal ni malo, zato čaka odgovorne dejavnike v soboški občini obilica dela. V kolikor pa bodo do konca leta zares uspešni, ne bi smelo biti nikakršnih odstopanj pri ugotavljanju dejanskih kršiteljev družbenega dogovora o izplačevanju osebnih dohodkov. Vsak namreč mora nositi del svoje odgovornosti za neizpolnjevanje sprejetih nalog, ki sodijo v okvir širše sprejete stabilizacijske politike. In to velja nedvomno tudi za realnost osebnih dohodkov, ker se v praksi še vedno pojavljajo prevelike razlike med organizacijami združenega dela!

Milan Jerše

Klara ROGAN (Gornji Senik): V Vuzenici se počutim zelo dobro. Kolegi so prijazni, navezali smo že več stikov. Osebnost zelo rada rišem, predvsem naravo in portrete. Na tej likovni koloniji imam vse možnosti za ustvarjalno delo, zanimivo pa je predvsem seznanjanje z novimi likovnimi tehnikami. Tukaj rišemo na steklo in keramiko, seveda pa ne manjka tudi tistega obveznega risanja na papir. Če bi imela možnost, bi se še večkrat vrnila sem.

Marta GYÖRFVARI (Gornji Senik): Letos sem prvič v Vuzenici in moram reči, da mi je zelo všeč. Tukaj je zbranih veliko mladih in prav dobro se razumemo. Čeprav je bilo na začetku malo težko zaradi jezika, pa smo se hitro privadili. V Vuzenici stanujem pri neki družini in to je koristno, saj se moram pogovarjati v slovensčini. Tudi jaz rada rišem. Na naši šoli nimamo takšnih možnosti za risanje, zato tu izkoristim vse možnosti, ki so nam dane, in teh je veliko. Dobro se razumemo z ostalimi mladimi.

Monika HAPER (Gornji Senik): V Vuzenici je zelo dobro, narava je lepa in pestra, zato zelo rada hodim na sprehode, kjer rišem. Poleg tega pa me veseli risanje živali in teh je tukaj veliko. Hitro smo navezali stike z ostalimi mladimi, čeprav je bilo na začetku nekaj težav, predvsem zaradi jezika. Vsi, s katerimi smo prišli v stik so zelo prijazni. Na tej likovni koloniji sem spoznala tudi nekaj novih tehnik risanja, predvsem na steklo in na keramiko, kar je zanimivo.

Zanesenjaštvo soboških radioamaterjev

Radio-TV klub iz Murske Sobotice se je v preteklem obdobju uveljavil v širšem jugoslovanskem in mednarodnem prostoru. Radijske zveze so namreč vzpostavili po vseh celinah sveta, kot prvi klub v Jugoslaviji pa se je amatersko začel ukvarjati tudi s televizijsko tehniko. Da bi zvedeli nekaj več o bogati dejavnosti soboškega Radio-TV kluba, je stekel pogovor s predsednikom Jožetom Kolarjem-Pipom, velikim ljubiteljem radioamaterstva, ki je pritegnil številne člane.

Križevcih, Lipovcih, na Tišini, Cankovi, v Puconcih, Tešanovcih in Ratkovcih. Razumljivo je, da je delo sekcij odvisno tudi od medsebojnega dela vseh družbeno-političnih organizacij in organov v posameznih krajevnih skupnostih. Tam, kjer je zanimanje in pomoč krajevnih skupnosti večja, so tudi rezultati boljši. V klubu je

namreč velika finančna revščina. Sredstva, ki jih dobimo kot dotacije in od ozvočitev, nam zadoštujejo le za funkcionalne izdatke in za tekoče vzdrževanje aparatov.

Sreča, da je še nekaj zanesenjakov, ki delajo zares na čisto amaterski osnovi. Zato je ustanovitev novih sekcij odvisna predvsem od pripravljenosti in možnosti v krajevni skupnosti, da takšno dejavnost tudi sofinancira.

— Ob vsem tem pa niste pozabili tudi na naraščaj?

»Tako je. Radio-TV klub organizira vsako leto začetniški tečaj za amaterske radiooperaterje, za kar je iz posameznih osnovnih šol velik odziv. Tudi letos bo takšen tečaj v mesecu septembru. To priložnost izkoriščam in vabim vse ljubitelje radioamaterstva, da se čimprej vključijo v naše vrste. Najdejo nas lahko v prostorih RTV kluba v mestnem parku v Murski Soboti.«

Jože Kolar

Milan Jerše

LETOVANJE OTROK V BAŠKI

Podpis sporazuma o sodelovanju

Otroški dom Daneta Šumenjaka v Baški na otoku Krku je že vrsto let prijetno bivališče, kjer poleg pomurskih otrok vsako leto tudi letujejo otroci iz ZR Nemčije, Avstrije, z Madžarske in naših delavcev na začasnem delu v tujini. Gre za izmenjavo otrok. Skupnost otroškega varstva občine Murska Sobota je letos v dveh izmenah organizirala letovanje 492 otrokom, od tega je bilo 140 otrok v mednarodni izmeni.

Z namenom, da se seznanijo z življenjem otrok med letovanjem so pred dnevi obiskale mednarodno izmeno v domu Daneta Šumenjaka v Baški delegacije Ingolstadta (ZR Nemčija), Celovca (Avstrija), Szombathelyja (Madžarska) in Murske Sobotice. Delegacije so vodili: župan mesta Ingolstadt Hans Amler, predsednik deželnega parlamenta iz Celovca Jozef Schantl, namestnik predsednika mestnega sveta Szombathelyja Tibor Elek in predsednik skupščine občine Murska Sobota Martin Horvat, ki je bil gostitelj obiska. Prisotni so bili tudi predstavniki mesta Baške. Predstavniki delegacij so bili izredno zadovoljni z organizacijo in bivanjem otrok v domu Daneta Šumenjaka ter v znak hvaležnosti in zadovoljstva izročili upravniku doma darila. Otroci pa so jim

pripravili privlačen kulturni program, ki je potekal v prisrčnem in nepozabnem vzdušju. Ob tej priložnosti so tudi podpisali sporazum o desetletnem sodelovanju med Jugoslovansko-avstrijskim društvom iz Celovca in Skupnostjo otroškega varstva občine

Murska Sobota, ki ima gotovo daljnosežni pomen za letovanje otrok v domu Daneta Šumenjaka v Baški, pa tudi za poglobljanje prijateljskih vezi med otroki omenjenih držav.

Feri Maučec

MIMOGREDE ZABELEŽENO

Strokovnost inšpektorjev ni vprašljiva

V zdajšnjih gospodarskih razmerah imajo še posebej odgovorno nalogo tudi inšpekcijske službe. Prav letos je inšpektorjem v Upravi za inšpekcijske službe občin Pomurja potekel štiriletni mandat, ko se izvaja t. i. reelekcija. V soboški občini so že sprejeli predlog za imenovanje inšpektorjev, ki ga je potrdil tudi tukajšnji izvršni svet.

O vseh dosedanjih inšpektorjih so imeli pozitivno mnenje, zlasti glede njihove strokovne usposobljenosti na različnih področjih. Pomisleki so se pojavili le v dveh primerih, ko je šlo za kaljenje odnosov znotraj kolektiva inšpektorjev in prenašanje neugodnega vzdušja na ostale zaposlene. Zadeve so se

vrtele okrog izvajanja notranje discipline in spoštovanja samoupravnega sporazuma, predvsem glede ustreznega nagrajevanja inšpektorjev na deficitarnih področjih. Hkrati so letos razrešili tudi dva inšpektorja, ki sta odšla na novi delovni mesti.

V pomurskih inšpekcijskih službah si ne zatiskajo oči pred nekaterimi problemi, ki se pojavljajo v praksi. Težave so se namreč pojavile že pri novi samoupravni organiziranosti, ko je pred leti prišlo do združitve vseh inšpekcijskih služb v pomurskih občinah. Očitno se nekateri niso mogli prilagoditi enotni organiziranosti inšpekcijskih služb, vnašali so zdrahe v kolektiv, kar je seveda moralo vplivati na samo delovno disciplino. Ob sprotne reševanju problemov pa ni bojazni, da ne bi pomurske inšpekcijske službe, ki imajo nad vse pomembno družbeno vlogo, tudi v prihodnje uspešno opravljale svoje naloge, kajti zdajšnja strokovnost in usposobljenost inšpektorjev to vsekakor zagotavlja.

M. Jerše

Več sredstev za KS

Delitev sredstev krajevnim skupnostim iz proračuna občine Lendava je vsako leto deležna velike pozornosti, včasih pa tudi vroče krvi. V proračunu občine se zagotavljajo sredstva za funkcionalne izdatke krajevnih skupnosti, predvsem za delovanje delegatskega sistema. Letošnji proračun občine je predvidel za delovanje krajevnih skupnosti 2,3 milijona dinarjev, kar je za dobrih 16 odstotkov več kot v lanskem letu. V kolikor bo s popravno proračuna možno deliti več sredstev, bodo krajevne skupnosti dobile več. Očitno pa je nekaj. Denarja za vse želje ni bilo in ga še dolgo ne bo, krajevne skupnosti bodo morale s samopriskpevi še naprej urejevati večje probleme; sicer pa sredstva iz proračuna niso namenjena naložbam, temveč funkcionalnim izdatkom.

Jani D.

Močan nalive

Med neurjem prejšnji četrtek je toča povzročila precej škodo na poljščinah in vrtninah v delu Cankove, Skakovec in Korovec. Bolj drobna, vendar gosta toča, je v obmejnem predelu povzročila največ škodo na koruzi in sladkorni pesi.

-js-

mala anketa

KAKO STE PREŽIVELI DOPUST?

Poletni meseci, ko si največ delovnih ljudi privoščijo dopust, se iztekajo. Seveda se takoj postavi vprašanje, kakšne vrste dopustov so imeli posamezniki: so bili na morju, v planinah, so obiskali sorodnike doma ali v tujini, ali pa so ostali kar doma. Glede na število zaposlenih Pomurcev v združenem delu in v obrti, da kmetov, ki jim prav tako pripada dopust, posebej ne izpostavljamo, lahko povsem zanesljivo trdimo, da velika večina ljudi sploh ni imela pravega dopusta. Mnogi so celo bolj delali kot sicer, na primer delavci, ki imajo tudi zemljo. Enako se je »godilo« delavcem, ki so v času, ko naj bi si privoščili počitek, garali pri zidanju hiše itd. Je pa tudi res, vsaj mnogi tako pravijo, da si lahko človek odpočije tudi ob delu, ki ni vsakodnevno.

In kako so poletne mesece preživel nekateri naši bralci?

ZOLTAN CIGUT, kmetovalec iz Vučje vasi, pravi, da še ni napolnil časa, ko bi tudi kmet lahko odložil vsakodnevno delo in si za 10 dni privoščil počitek. Pa ne toliko zaradi denarja — ta bi se že našel — ampak zaradi dela. Poletni meseci so namreč čas, ko je na kmetiji veliko dela: siliranje, sušenje sena, žetev ... Pa tudi živine v hlevu ne moreš pustiti kar tako, na primer kakemu tujcu, saj gre vendar za osnovno čredo in pitance, katerih vrednost je velika. Vprašanje je tudi, ali bi bil kdo sploh pripravljen bdeti nad gruntom, ko bi kmet šel na dopust. S poletnim počitkom torej ni nič, počitek si naš sogovornik lahko privoščil le pozimi, ko dela v »skrajšanem delovnem času«. No, ja, tudi prazniki so dnevi, ko ni treba ves dan garati. To pa seveda ne velja za poletne dni.

NADA MLADENOVIĆ, učiteljica na Tišini je odločno zanikala, da bi imeli učitelji dva meseca (julij in avgust) prosto, torej dopust, saj nimajo prav nobenih ugodnosti v primerjavi z drugimi delavci v združenem delu; kadar ni pouka, so druga dela, na primer priprava učnih načrtov in drugo. Njej pripada 28 dni dopusta. Letos ni šla na morje, ampak je z družino 17 dni prebila pri moževih starših v vasi blizu Niša v Srbiji. Trdi, da so se kar dobro odpočili, pa tudi kopali so se. S tem pa seveda ni rečeno, da doslej niso bili že večkrat na morju; prejšnja leta so največkrat šli na otok Pag — v Novaljo. Letos pa je bila na morju hčerka, medtem ko je sin počitnice preživljal ob delu v brigadi v Bistrici. In kako prihodnje leto? O tem je za zdaj še prezgodaj razmišljati, trdi naša anketiranka.

JOŽICA HLADEN, trgovska pomočnica iz Radenec letos ni videla morja. V prejšnjih letih je z družino često šla v Rovinj in v Punt na otok Krk. In kaj jo je zadržalo doma? Stabilizacija! Veliko denarja je namreč šlo za preureditev hiše in ga je za pravi dopust zmanjkalo. Na tsem pa je tudi s pripadajočimi dnevi dopusta; ima jih le 23. Polovico je že izkoristila za dela pri hiši, ostalo pa bo tudi porabljeno v glavnem za delo. Zelo rada pomaga starem in sorodnikom pri trgatvi grozjda in tako bo dopustniških dni konec nekje v oktobru. Jožica pa seveda ni le doma v stanovanju, ampak se je večkrat šla z družino kopat v radenski bazen. Tudi na ta način se človek lahko rekreira, pa še poceni je.

MARJA PINTARIČ, upokojenka iz Ljutomeru je v času, ko je bila še v službi, redno dopustovala ob morju in drugod, zdaj pa je v glavnem doma; nekaj zaradi bolezni, predvsem pa zaradi dela v vinogradu, da se človek lahko odpočije tudi ob delu, ki ni prisila. Ker rada gre na izlete, ki jih prireja ljutomersko društvo upokojenecv, je videla že številne kraje in turistične znamenitosti ožje domovine, zato je v zadnjem času ne mika več, da bi šla kam dalje, vsekakor pa ne za daljši čas. Ob nedeljah tako z družino včasih obišče bližnje turistične oziroma gostinske točke, velikokrat pa jo najdejo tudi v ljutomerskem domu upokojenecv. Tako je bilo tudi med našim obiskom, ko smo jo »ujeli« za točilno mizo. Je pač tako, da človek, ki je vaje dela, ne more mirovati niti tedaj, ko je v pokoju.

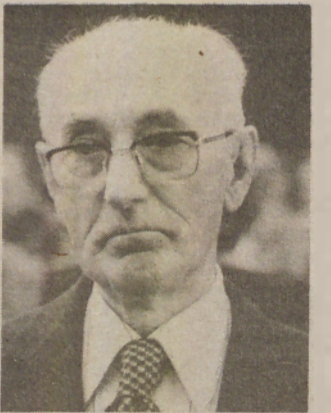

IVAN UTROŠA, uslužbenec iz Lendave je letos preživel dopust v letovišču Zalakaroš na Madžarskem. Tja je šel na dopust v okviru izmenjave njihovih in naših članov sindikata. Nekateri člani madžarskega sindikata pa so v zameno letovali v Rovinju. Utroša trdi, da je bilo letovanje dobro organizirano in da se je lepo imel, saj je tam več bazenov in si je tako lahko izbral vodo, v kakšni se je pač želel kopati. In cene? Tudi na Madžarskem ni več poceni, vendar so še znosne, če jih primerjamo s tistimi ob naši obali. Skratka, letošnje letovanje je bilo kar uspešno, nabral si je novih moči. To pa je tudi cilj dopusta.

S. Sobočan
J. Dominko

Slovo Jožka Brumna

24. avgusta so v Murski Soboti pokopali trgovca in političnega delavca Jožka Brumna. V svojih 87 letih je veliko pretrpel, izgubil svoje najdražje, predvsem pa zmeraj pomagal drugim, nesrečnejšim in revnejšim. Rodil se je 12. marca 1897. leta v vasi Mekotnjak pri Ljutomeru. Kot osemnajstletni fant je moral na bojišče pod avstro-ogrsko zastavo. Tri leta je služboval v računovodstvu XI. armadnega poveljstva na Tirolskem. Po vrnitvi iz vojske 1918. leta je dve leti delal v veletrgovini svojega strica v Ljubljani. Že 1920. leta je z bratrancom odprl trgovino z mešanim blagom, čez nekaj časa pa še podružnico Singer šivalnih strojev, in prodajalno čevljev Peko. 1921. leta se je poročil s Terezijo Trstenjak, ki je kot aktivistka Osvobodilne fronte umrla v taborišču Bergen-Belsen 1945. leta. V zakonu sta se jima rodili dve hčerki, prav tako poznejši aktivistki in nato interniranki. Med obema vojnama je Jože Brumen postal znan po svoji družbeni dejavnosti. Deloval je v raznih soboških organizacijah in društvih, sodeloval pri gradnji sokolskega doma in irgovskega doma, prizadeval si je za postavitev dostojnega nagrobnika dr. Josipu Dimoviču ter legio-

narjem. Vrsto let je bil porverjenik Jugoslovanske matice in še bi lahko naštevali. Na začetku 2. svetovne vojne je izgubil zvezo s tovarno čevljev Peko, vendar jo je moral po zapovedi madžarske okupacijske oblasti še naprej voditi. V vojnem času sta Jožko Brumen in njegova žena vodila nekakšen pollegalni »socialni urad«, ki je dajal socialno pomoč brezposelnim, brezpravnim in preganjanim slovenskim uradnikom, učiteljem, profesorjem in drugim. Brumnova hiša je bila tudi drugače ena izmed najpomembnejših partizanskih postojank. Vsi štirje Brumnovi so delovali organizirano in dajali zatočišče borcev in aktivistom. Pomračnem 17. oktobra pred

štridesetimi leti so vse pripravili jih gonili iz zapore v zapor, mučili, zaslíševali, pretepali. 11. novembra je Jožko Brumen stopil na dvorišče Dachau, na zloglasni Apelpplatz. Po prestanih grozotah se je vrnil domov junija 1945. leta, hčerki pa šele konec avgusta.

Doma je našel le prazno trgovino in izropano stanovanje, kljub temu je že čez eno leto odprl poslovalnico čevljev Peko in tam služboval vse do svoje upokojitve 1962. leta. Aktivno je deloval kot občinski ljudski odbornik ter bil pobudnik za postavitev spomenika soboškim internirancem. Dolga leta je bil eden izmed vodilnih v društvu upokojenecv ter deloval kot tajnik v občinski Zvezi združenih borcev. Hkrati je vneto pomagal v študijski knjižnici. Jože Brumen je tudi eden izmed avtorjev zbornika Umirali so v boju za svobodo, ki je izšel pri Pomurski založbi leta 1968. Prejel je številna priznanja in odlikovanja, med njimi medaljo za hrabrost, red zasluge za narod s srebrnimi žarki, red dela s srebrnim vencem, soboška občina pa mu je za šesdesetletno požrtvovalno delo 1978. leta podelila nagrado in priznanje soboške občine.

JOŽE JANEŽ

domača pamet

kje si?

SEJEMSKI „RANDEVUJI“

Množičnost je nekoliko zasenčila kakovost, a to še zdaleč ne pomeni, da je bilo na desetredni, 22. sejemske prireditvi v Gornji Radgoni 44 plaket (zlatih, srebrnih in bronastih) in priznanj za serijsko industrijske izdelke ter 17 priznanj in plaket za dosežke množične inventivnosti v kmetijski mehanizaciji podeljenih le zaradi lepšega. Kje neki!

PRESOJE DR. MILANA NOVAKA

Sicer pa smo se za podrobnejša pojasnila obrnili na dr. Milana Novaka z mariborske višje agronomske šole, ki je (tudi) letos predsedoval posebni komisiji za oceno pogruntavščin v kmetijski tehniki in tehnologiji. Njen osnovni namen je poživiti ustvarjalnost in prek sejma pokazati najkrajšo pot dosežkov inovacijske dejavnosti v praksi. Zanimalo nas je, v kolikšni meri se je doslej približala temu namenu.

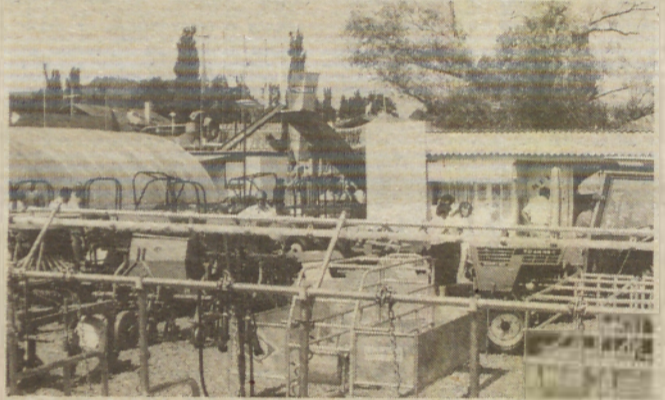
„Vsekakor gredo prizadevanja v pozitivni smeri, kar predvsem dokazujejo novi dosežki, ki iz leta v leto rastejo — po številu in kakovosti. Letos smo ocenjevali zelo zanimive novosti na področju izboljšav kmetijske tehnike, hkrati pa ugotavljali dosti večje ambicije klasične strojne industrije, ki poprej na radgonskem sejmu ni bila zastopana. Naj za primer navedemo tovarno avtomobilov Cimos Koper-Senožeče, Slovenija ceste — Tehnika, Inženiring Ljubljana — Brežice in še bi lahko katero omenili. Vse to kaže in potrjuje, kako postaja kmetijska mehanizacija zanimivejša za širši krog in kmetijstvo ni več pomemben proizvajalec hrane, ampak tudi

staviti sejemske perspektive v Gornji Radgoni, posebej kar se tiče kmetijsko-živilskega sejma? Namreč, vključiti tudi kmetijske šole in inštitute?

„Vsekakor bi bilo potrebno, da bi naše strokovne institucije bile ustrezne zastopane na tem sejmu, kjer bi lahko dajale različne informacije. Veliko mladih ljudi je v dilemah in se ne more odločiti za vrsto študija ali poklica. In če bi recimo na tako dostopnem mestu, na neposreden način dobili koristne informacije, bi naredili veliko korist. Hkrati bi lahko naši inštituti in zavodi z določenimi razstavicami, panoji in prikazi bolj približali svoje delo neposrednim proizvajalcem kot pa samo s strokovnimi revijami in podobno.“

NASLOV ŠAMPION SIPU ŠEMPETER

Na radgonskem sejmu so letos prvič podelili šampionsko nagrado, dobila pa jo je delovna organizacija SIP Šempeter v okviru sozda Agros, ki se je letos predstavila s paleto novosti. Nagrade ne so bile naslednje: dvovrstni silažni kombajn SK-160, dvoosni motorni kosilnik KD-18, traktorski žitni kombajn ŽK-2100 in nakladalna silažna prikolica NSP-19-24. Na domnevo, da ti imenitni dosežki

— Z nekaj pretiravanja zapisano je tole na sliki „paša za industrijsko špijonažo“. Pa ne mislimo s tem nič slabega!

dober kupec izdelkov strojne industrije.“

Se pravi — govorno z vašimi besedami — je ta sejem več kot zgolj odlični „randevu“ za kmetijske proizvajalce?

„Na vsak način. Tukaj imamo večplastno publiko: od neposrednih proizvajalcev, torej kmetov, ki bodo te stroje kupovali, do velikih družbenih obratov, ki so prav tako živiljsko vezani na kmetijsko mehanizacijo in opremo, pa vse do vrhunskih strokovnjakov, ki se poklicno ukvarjajo s konstruiranjem strojev in kmetijsko tehnologijo.“

Ali bi smeli trditi, da so tovrstni sejmi pri nas in na tujem nekakšen barometer za doseženo na področju inventivnosti in ustvarjalnosti sicer v agroživilstvu?

„Na tujini so to že mnogo prej spoznali kot pri nas in so ti sejmi povezani z velikimi strokovnimi srečanji. Tam poleg tega — vzemimo na primer samo največji sejem v Evropi SIMA Pariz ali DLG — sodelujejo vse znanstvene institucije, celo šole imajo svoje paviljone, kjer nudijo obiskovalcem želene informacije. Povsem jasno je, da take množičnosti transfera novosti kot je to možno na sejmu, ni mogoče podati nikjer drugje, ne na simpozijih, ne na kongresih; povsod je zbrana ozkoplastna struktura ljudi — ali sami znanstveniki ali sami strokovnjaki ali pospeševalci, medtem ko so na sejmu zastopane vse strukture. Najpomembnejši pa so prav gotovo porabniki, kmetje, kupci strojev, ti najbolj kritično opazujejo in ocenjujejo stroje, ob tem pa ocenjujejo lastno opremljenost in si že delajo načrte, kako bi si doma izboljšali svojo mehanizacijo in opremo, olajšali delo in povečali pridelok.“

Če prav razumemo, vi pravzaprav namigujete, v katero smer bi v prihodnje veljalo za-

KOMENTAR

Naši delavci, zaposleni na tujem, so po dvo- ali večtedenskem dopustu v domovini odšli nazaj v Avstrijo, Nemčijo, Švico, Švedsko in morda v še katero drugo zahodnoevropsko državo. Za marsikaterega je bilo slovo težko, saj se skoraj vsak namerava prej ali slej vrniti. Torej so to NAŠI ljudje, ki pa so zdoma. Postavlja pa se vprašanje, ali jih morda v posameznih krajih že niso „odpisali“. Vsaj na podlagi razgovora, ki je bil sredi avgusta v Moravskih Toplicah, se človeku porodi tako vprašanje. Idejo za razmišljanje so dali prav „zdomci“.

Za kaj gre? Čeprav številni naši delavci, ki delajo na tujem, na vse mogoče načine kažejo, da so Jugoslovani, Prekmurci, Štajerci... v posameznih življenjskih okoljih ne storimo dovolj za njihovo vključitev, ko so doma. Čeprav ni krajevne skupnosti, ki bi pozabila v odlok o krajevnem samoprireditvi zapisati določbo... zdomci prispevajo letno v pavšalnem znesku... dinarjev,“ jih najbrž nikjer še niso informirali, kam gre njihov denar. To, da bi jih predstav-

Tujci v domovini?

niki krajevnih skupnosti povabili na razgovor in jim predstavili načrte o možnostih nadaljnjega razvoja kraja, k čemu bi tudi naši delavci, zaposleni na tujem, lahko veliko prispevali, na primer z vlaganjem sredstev v drobno gospodarstvo, pa se zagotovo ni nikjer zgodilo. Pobuda pride vedno od zdomcev. Vselej je tudi ne sprejmejo z odprtimi rokami, posebej še ne, če bi se zdomec s svojo načrtovano dejavnostjo pojavil kot konkurenca že delujočemu obrtniku.

Tudi v naših temeljnih združnih organizacijah kaj prida ne usmerjajo zdomcev. Vsekakor pa ne dajejo pobud za nove vrste kmetijske proizvodnje. Pitanje bikov in svinj ni rešilna bilka za številne kmečki življenji. Potrebno je uvajanje novih dejavnosti (katerih, naj bi povedali strokovnjaki), denar, ki ga imajo naši delavci, začasnino zaposleni na tujem, bi lahko omogočil uresničitev pobud, o katerih bi sicer lahko samo sanjali.

In organizacije združenega dela? V času okrog novega leta tu in tam sicer pripravijo kak pogovor z delavci iz tujine, ven-

dar pa navezovanje poslovnih stikov teče sila počasi. Pa tudi način, kako naj bi do sodelovanja prišlo, je že preživel. Vsak zdomec, ki ima uvozne pravice, res ne želi postati samostojen obrtnik; mnogi bi rajši uvozili stroje za delovno organizacijo in si tako zagotovili delovno mesto. Prav čudno je, da delovne organizacije ne pokažejo za to možnost izpolnitve oziroma posodobitve osnovnih proizvodnih sredstev (in za ljudi, ki prihajajo z dela iz razvitega sveta) večje pozornosti.

Zaskrbljuje pa tudi, da smo v posameznih krajih, vsekakor pa v mladinskih organizacijah, brezbrizni do zdomskih otrok — mladincev. Katera osnovna organizacija Zveze socialistične mladine Slovenije je že povabila otroke zdomcev — mladince na svoj sestanek? Nobena! Pa razna športna, gasilska in druga društva. Ali veste, da je našim delavcem in mladini, ki delajo oziroma se šolajo na tujem, težko, ko pridejo domov in vidijo, da smo brezbrizni do njih, ker jih nikjer ne vključimo. Česa se vendar bojimo? Najbrž je vzrok za vse to, naša pasivnost.

Na razgovoru v Moravskih Toplicah so predstavniki zdomskih društev nekajkrat poudarili, da bi z veseljem sprejeli na obisk otroke iz domovine, da bi se tako njihovi otroci v družbi z obiskovalci iz domovine še bolj naučili slovenskega jezika, saj jih zdaj (roko na srce!) ni malo, ki bolj obvladajo tuj jezik. Možnost je še ena. Ko pridejo zdomski otroci domov, naj bi se čimveč družili z domačini. Vsekakor pa bi veliko pomagala tudi organizirana oblika, na primer v okviru vrtca, osnovne šole... Toda kaj, ko pa sta ti ustanovi v poletnih mesecih v glavnem zaprti, vzgojitelji pa na dopustu.

Morda iz napisanega izhaja, da smo za vse, na kar smo opozorili, krivi le mi, ki delamo in živimo doma. Priznati je treba, da mora priti pobuda tudi s strani naših delavcev v tujini. Prav pa je, da opozarjajo na pomanjkljivosti; vsekakor to delajo z željo, da bi bilo storjenega več, da se ne bi počutili v domačem kraju — kot tujci.

ŠTEFAN SOBOČAN

ŠOLANJE KADROV SE IZBOLJSUJE

V zadnjih letih se povečuje število študentov, ki študirajo na medicinski fakulteti v Ljubljani, kar lahko pomeni, da se bo v prihodnje izboljšala kadrovska zasedba v pomurskem zdravstvu, zlasti v osnovnem, kjer so potrebe največje. Letos julija je namreč na medicinski fakulteti v Ljubljani od 13 kandidatov iz pomurja opravilo sprejemne izpite 7, ki bodo študirali splošno medicino, ter trije od šestih kandidatov za študij stomatologije. To je v primerjavi s prejšnjimi leti sorazmerno ugodno, saj je denimo lansko leto od 20 kandidatov opravilo sprejemni izpit le devet ali 45 odstotkov, letos pa 52,6 odstotkov. K temu je gotovo veliko pripomogel dogovor medobčinske zdravstvene skupnosti Murska Sobota s srednjimi šolami, ki imajo vsako leto pred sprejemnimi izpiti na medicinsko fakulteto pogovore s kandidati. V prihodnje pa naj bi s tovrstnimi pogovori začeli že od polletja naprej, tako da bi bili kandidati čimbolj pripravljene za sprejemne izpite na fakulteti. F. M.

V prvem polletju primanjkljaj v vseh OZS

ZDRAVSTVO

V prvem polletju letošnjega leta so imele pomurske občinske zdravstvene skupnosti primanjkljaj 38.386.000 dinarjev (Murska Sobota 9.882.000, Lendava 15.778.000, Ljutomer 2.937.000 in Gornja Radgona 9.788.000 dinarjev). Vzrok za takšno stanje je v tem, ker nobena od občinskih zdravstvenih skupnosti ni dosegla dovoljenega priliva prihodkov. Poleg tega niso bila tekoče mesečno nakazovana sredstva republiške solidarnosti, temveč z dvo ali trimesečno zamudo. To je tudi povzročalo velike likvidnostne težave občinskim zdravstvenim skupnostim, ki niso mogle pravočasno nakazovati dogovorjene dvanajstine TOZD Pomurskega zdravstvenega centra in poravnati računov zdravstvenim organizacijam izven regije. Poleg tega pa so bili višji odhodki za zdravstveno varstvo od prihodkov. Povedati pa je treba, da je v letošnjem

letu pri prikazovanju odhodkov nastala sprememba, kajti izračunane cene veljajo vnaprej od sprejemov dostavkov oziroma sporazumov o svobodni menjavi dela. Tako se bo določeni del potrebni sredstev za pokrivanje programov izvajalcev pokazal pri odhodkih v drugem polletju. Na finančni rezultat v prvem polletju je pri OZS Murska Sobota in Lendava vplivala tudi zagotovitev sredstev za osebne dohodke za lansko leto za 26 odstotkov na delavca v primerjavi s prejšnjim letom. Poleg tega pa je OZS Lendava pokrila lan-

skeletni primanjkljaj 6.013.000 dinarjev, OZS Gornja Radgona pa 4.520.000 dinarjev. Tako, da ostajajo še nepokriti primanjkljaji za lansko leto in sicer: OZS Lendava 3.089.000 dinarjev, OZS Ljutomer 2.050.000 dinarjev in OZS Gornja Radgona 4.180.000 dinarjev.

Predvidevajo, da bodo v drugem polletju zaradi porasta osebnih dohodkov prihodki za zdravstveno varstvo nekoliko višji, poleg tega pa se bo ustalil, tako kot vsako leto, fizični obseg storitev.

F. Maučec

OBVESTILO

Podjetje „SOBOTA“, tozdr Komunalna obvešča stranke, da so preseleli dejavnost „Vzdrževanje stanovanj“ iz Cvetkove ulice na sedež podjetja „SOBOTA“, Kopališka 2, telefon: 21-600.

NOVOST NA TRŽIŠČU!

IZOPOD

Nov termo-izolacijski material za izdelavo izolacijskih takov v stanovanjskih prostorih.

Informacije:

tel.: 069/82-552, 82-517

KRIŽEVSKJE OPEKARNE

KRIŽEVCI PRI LJUTOMERU

BORECI 36

69242 KRIŽEVCI PRI LJUTOMERU

Tudi zaloge so se v prvih šestih mesecih letos močno povečale, saj so v primerjavi z lanskim letom višje že za 64 odstotkov, neplačana realizacija je večja za 46 odstotkov, tukajšnje gospodarstvo pa močno bremenijo tudi obresti, zlasti še za obratna sredstva, kar je posledica likvidnostnih težav v soboškem gospodarstvu. Pridružujejo se še izgube, katerih znesek se je povzpela na 131 milijonov 683 tisoč dinarjev, kar pomeni v primerjavi z enakim lanskim obdobjem 145-odstotno povečanje.

Gre za 4 temeljne organizacije: Opekarno Puconci, Gradbeništvo Sobota ter Klavnico in Predelavo mesa mesne industrije ABC Pomurka. Prav analizi stanja v soboški mesni industriji, kjer se izguba pojavlja že okrog 10 let, bo izvršni svet v prihodnje namenil posebno pozornost. To velja tudi za strukturo razporejanja sredstev, kjer se v občinskem merilu že 3 leta zapored znižuje delež za skupno in splošno porabo, nenehno pa se povečuje delež ostalih obveznosti, kjer izstopajo obresti za kredite.

Milan Jerše

SPODBUJEVALEC KMETIJSTVA

V nedeljo so v Gornji Radgoni zaprli 22. mednarodni Kmetijsko-živilski sejem. Osrednja slovenska kmetijska sejemska prireditelj je tudi tokrat upravičila svoj pomen in visok ugled. Proizvajalci kmetijske mehanizacije so dokazali, da uspešno sledijo razvoju v svetu in kmetije in kmetijski delavci so si lahko ogledali mnogo kmetijskih strojev in opreme, za katerimi so se doslej ozirali izven naših meja. Prav to, seznanitev z najnovejšimi tehničnimi in tehnološkimi dosežki in informacija iz prve roke je tisto, kar v boju za uresničitev zastavljenih ciljev za večjo pridelavo hrane v slovenskem kmetijstvu še kako potrebujemo.

Visoka strokovnost pa je pravzaprav največja odlika minulih desetih sejmskih dni. Predavanj, posvetovanj in razgovorov je bilo toliko, da je bilo težko slediti vsem. Organizatorji so znali v strokovni del vključiti zares same aktualne teme. Od gospodarjenja s kmetijskimi zemljišči in kmetijsko zakonodajo do vpliva vse obsežnejših melioracij na malo divjad in vodni živelj.

V pravem trenutku so ob vseh zapletih s koruzo in še vedno veliki odvisnosti od nakupa te kulture v drugih republikah spregovorili, kako bi je bilo moč več pridelati doma. Enako velja za vse bolj perečo problematiko, ki pesti živinorejce in še bi lahko naštevali. Povalno je, da so nekatere stvari — vzorčne nasade najnovejših sort koruze in drevsnic — nazorno prikazali. Pri kopici strokovnih dogajanj smo pogrešali le malce več usklajevanja in boljše prostorske in tehnične razmere.

Nekoliko skromnejša je bila tokrat udeležba iz tujine. Razen kakovostne predstavitve dveh madžarskih županij (Železne in Zalske), je bilo v primerjavi s prejšnjimi leti manj avstrijskih in italijanskih razstavljalcev. Skoda, ne le z vidka maloobsejnega sodelovanja, temveč zaradi slabše predstavitve tujih dosežkov in možnosti seznanitve tujcev z dosežki domačega kmetijstva in agroživilske industrije.

Velik delež k uspehu sejma je prispevala tudi v kmetijstvu vse pomembnejša kemijska industrija. Ne le zaradi tega, ker se je slednjič ločila od živilstva, temveč zato, ker so razstavljalci postregli s številnimi novostmi. Ko že govorimo o razstavljalcih, še tole: Na letošnjem sejmu je bilo ogromno kmetijske mehanizacije. Vendar kot kaže prvi vtis, mnogo več same trgovine kot samih proizvajalcev. Tako smo lahko traktorje posamezne tovarne videli pri več razstavljalcih, kar je po svoje zapravljjanje sejmskega prostora, s katerim so bili tudi tokrat — kot smo večkrat slišali — organizatorji na tesnem. Vse, kar smo videli, tudi ni sodilo med razstavo osnovnega programa, čeprav so tega letos prvič uspešno ločili od prodajnega dela sejma.

Obisk je bil znova izjemen. Sejem je obiskalo od 150 do 160 tisoč ljudi od blizu in daleč. To pa je prav gotovo svojevrsten dokaz njegove pomembnosti in privlačnosti, čeprav gre za izrazito specializiran kmetijsko živilski sejem, ki je strokovno, delovno in poslovno usmerjen. Letošnji obisk je ob znanih težavah presenetil celo same organizatorje — računali so na okrog petino manjšega — tako da je bilo ob konicah več zastojev in celo gneča v boju za sejmske vstopnice. Vlado Paveo

Franc Šetinc, predsednik republiške konference SZDL, je dokaj redni obiskovalec kmetijskega sejma v Gornji Radgoni vse od njegovih prvih korakov.

ZRCALO NAPREDKA

Po nedeljskem obisku Franceta Popita so si v četrtek ogledali sejem tudi Milan Kučan, član predsedstva CK ZK Jugoslavije, Franc Šetinc, predsednik republiške konference SZDL, Marjan Orožen, predsednik slovenskih sindikatov, Dušan Šinigoj, predsednik slovenskega izvršnega sveta, Milan Knežević, predsednik republiškega komiteja za kmetijstvo in Geza Bačić, sekretar republiške konference SZDL.

Franc Šetinc je po ogledu sejmske prireditve dejal: „Vidim, da je sejem naredil velik napredek, saj sem bil že med obiskovalci prvih sejmov, ki so bili izrazito kramarski in prave podobe še ni bilo slutiti. Danes je radgonski sejem nepogrešljiv za kmeta in družbeno organizirano kmetijstvo, za celoten razvoj slovenskega kmetijstva. Ni le zrcalo napredka, ampak tudi njegov pospeševalec in inovator, ko vsako leto prinese kaj novega slovenskemu kmetijstvu.“ vp

Sejemski krst Dino-Cvetka

Na predvečer sejmske prireditve je v hotelu govedi privekal na svet letošnji ljubljenski govedorejcev. Novorojencu, krepkemu bikcu, so zadnji sejmsko nedeljo priredili krst, kot se za kmetijski sejem spodobi. Zbrala se je taka množica radovednežev in uglednih gostov, da bi dejanju lahko zavidali tudi otroci milijarderjev, da o otrocih socializma ne govorimo. Cvetja je bilo kot na svatbi. Botra, po njima je bikec dobil ime, pa: Dinó Pucar, direktor sozda HP in Cvetka Selšek, namestnica predsednika republiškega komiteja za mednarodno sodelovanje.

MADŽARSKA NA SEJMU

Dogovor o sejmski kvoti

Tudi letos so madžarsko gospodarstvo na sejmu v Gornji Radgoni predstavljali proizvajalci iz Železne in Zalske županije. Letošnji nastop je ocenjen kot eden najboljših doslej, že tretje leto zapored pa so sejem izkoristili tudi za podpis letne pogodbe o sejmski menjavi. Njen obseg naj bi v letošnjem letu dosegel okrog 950 tisoč dolarjev v eno smer. Pogodbo so v imenu slovenskega gospodarstva podpisali nosilci obsejne blagovne menjave z Madžarsko — sestavljene organizacije združenega dela Emona, Mercator in ABC Pomurka, Madžarsko oziroma obe sosednji županiji pa zastopa trgovska organizacija Konzumex. Lanskoletna pogodba je bila skoraj v celoti realizirana in glede na interes gospodarstva z obeh strani meje je to pričakovati tudi za letošnji dogovor.

Tako kot madžarsko gospodarstvo na 22. mednarodnem Kmetijsko-živilskem sejmu v Gornji Radgoni se bodo slovenske organizacije združenega dela s svojimi proizvodi v oktobru letos že na četrti razstavi predstavile našim sosedom. Tokrat bo razstava v Zalaegerszegu in zanjo vlada med slovenskimi proizvajalci precejšnje zanimanje.

AGROSTROJ LJUBLJANA

Plasteniki za Moravske Toplice, silosi v Avstrijo

V ljubljanskem Agrostroju ocenjujejo udeležbo na 22. mednarodnem Kmetijsko-živilskem sejmu v Gornji Radgoni kot izreden poslovni uspeh, saj je le-ta povezana s poslom v vrednosti od 560 do 600 milijonov dinarjev. Realizirani bodo na programih namakalnih sistemov, plastenikov oziroma toplih gred in silosov za silažo.

Eden najzanimivejših izvoznih poslov je izvoz silosov za silažo v Avstrijo. Lani so jih tja prodali 36, letos že 70, za prihodnje leto pa so želje kupca celo za dvesto, vendar se bodo pogodbeno lahko obvezali le za 130 do 140 silosov, ker jim preskrba s surovinami in sedanje proizvodne zmogljivosti večje proizvodnje ne omogočajo.

Precej se jim obeta tudi pri namakalnih napravah. Teh je vse do letos na slovenskih poljih zelo malo, interes poljedelcev pa se je zdaj močno povečal. Med programi za namakanje je med drugim tudi kompleks Kmetijskega gospodarstva Rakičan.

Agrostroj pa intenzivno dela še na programu plastenikov, posebne vrste toplih gred, ki naj bi jih uredili na 4 hektarjih polj pri Moravskih Toplicah. Osnovna prednost lokacije je izkoriščanje sekundarne energije — odvečne toplote termalne vode. V Agrostroju so v fazi priprave projekta, dokončna odločitev za naložbo pri Radenski kot nosilcu pa naj bi bila sprejeta v novembru. Vse bo odvisno od pritegnitve sovlagateljev, proučitve tržišča in od možnosti izvoza. V plastenikih naj bi pridelovali predvsem zelenjavo in cvetje.

Besede so „meso“ postale

Letošnja sejmska dogajanja so imela precej odmeva tudi v sredstvih javnega obveščanja: novinarjev iz vse države, sosednje Avstrije in z Madžarske se je zbralo okoli sto, največ seveda domačih poročevalcev, ki so vsakodnevno spremljali dogodke, in njihovih kolegov — »kmetijceve«, ki jih je zanimala predvsem strokovna plat sejma. Nič novega ni, da so prav pred-

so bile predstavljene kot pomembne v razvoju hribovskega kmetijstva, v proizvodnji šele čez tri, štiri leta. Če bo tako, potem bodo kmetom bolj malo v pomoč. Sicer pa lahko sejem ocenimo kot uspešen prikaz slovenskega kmetijstva.

MARJETA ŠOŠTARIČ, Delo: »Čeprav je zame vsak sejem — sejem, ima radgonski gotovo ne-

Od leve proti desni: Boris Hegeduš, Boris Cipot, Zoran Lešnik, Marjeta Šoštarič, Branko Vodušek

stavniki »sedme sile« prispevali pomemben delež v razvoju radgonskega sejma in njegovi rasti do visoko specializirane kmetijske prireditve. S korektnim in strokovnim pisanjem so poskrbeli, da je bila javnost o vsem dobro poučena. Niso pa le predstavitelji dosežkov, njihovega konstruktivnemu kritičnemu očesu niso ušle tudi pomanjkljivosti. O 22. sejmu so menili takole:

BRANKO VODUŠEK, Kmečki glas: »Moti me, da je vse manj razstavljalcev iz tujine, kar je velika škoda. Ne le, da bi se lahko na ta način seznanili z novostmi iz tujine, ampak bi lahko le tej tudi predstavili domač napredek. Letos pa jih je bilo, razen z Madžarske, od drugod bolj malo. Opazil sem tudi nekaj organizacijskih spodrsiljav, ki jih ob siceršnjih prizadevanjih z malo več truda ne bi bilo treba. Moti pa me tudi to, da bodi pr le novosti, ki

katere prednosti. To je predvsem izredna pestrost in koncentriranost na enem mestu. Kmetom in strokovnjakom ponuja možnost, da se sproti seznanjajo z novostmi v svetu in jih prinesejo k nam po enem letu. Kot sem prisluhnila, so ugodno ocenili ta sejem tudi kmetje od drugod, s Primorske, iz Savinjske doline ... In dobro je, da je na sejmu marsikaj, kar sicer ne sodi v kmetijstvo, vendar zanima mnoge obiskovalce. In to ni le paša za oči, ampak tudi za kupiti.

ZORAN LEŠNIK, TV Ljubljana: »20 let sem sopotnik sejmu, od skromnih kramarskih začetkov do danes. Brez pretiravanja lahko rečem, da je sejem v Gornji Radgoni dosegel izreden napredek v razvoju. Kot spremljevalca kmetijskega razvoja pa me veseli, da so tukaj besede »meso« postale, saj so se dogovori iz leta v leto ures-

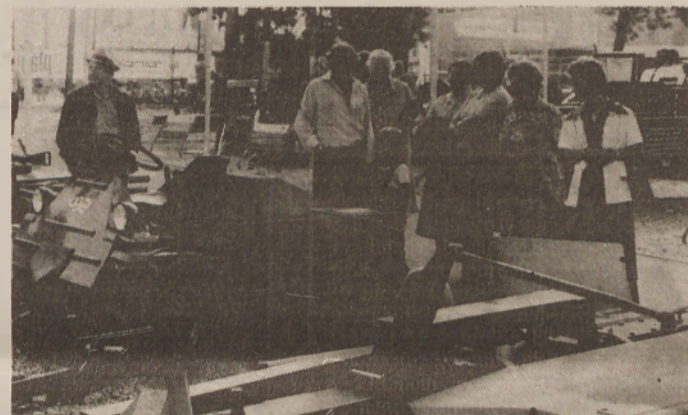
Pri TPM prodali za 8 milijard

Vsi razstavljalci so zatrjevali, da je sejem v Gornji Radgoni predvsem deloven in posloven. Kot je običaj so tudi letos kupčije cvetele. Poleg velikih poslov, ki že leta tečejo na sejmu v Gornji Radgoni med proizvajalci kmetijske mehanizacije in trgovskimi organizacijami, je prva sejmska predstavitev prinesla uspeh tudi novim razstavljalcem.

Hrvaški proizvajalci kmetijske mehanizacije in priključkov, ki so se predstavili pod streho TPM Zagreb (poslovne skupnosti industrije traktorjev, kmetijskih strojev in motorjev) so bili ob koncu presenečeni nad uspehom svoje radgonske premiere. Na sejmu so pripeljali strojev v vrednosti 1,7 milijarde dinarjev, skupno pa so računali, da bodo tukaj prodali proizvodno v vrednosti 3,5 milijarde. Pa so v neposredni trgovini kar na sejmu „pokasirali“ okoli 6 milijard dinarjev, skupno pa sklenili poslov še za dve milijardi več. Vse: kombajne, traktorje in razne priključke (pluge, brane ...) ter molzne stroje so kupili kmetje.

NOVO IZ PANONIJE — IMP Panonija iz Murke Sobote se v zadnjem času vse bolj specializira za kmetijski program in se tako uvršča med večje proizvajalce kmetijske mehanizacije. Iz svojega kmetijskega programa je Panonija na letošnjem kmetijskem sejmu v Gornji Radgoni predstavila tudi nekatere najnovejših proizvode, ki bodo namenjeni predvsem za izvoz, zanje pa je vse več zanimanja tudi na domačem tržišču. Med sejmom so poslovnim partnerjem prikazali delovanje strojev za obdelavo tal, posebno zanimanje pa je vladalo predvsem za rabljač (grubber), ki je plod najnovejših spoznanj agrotehnike, z njim pa je možno obdelovati zemljišče brez oranja (na fotografiji). Med novimi proizvodi naj omenimo še predsetnik, ki ga uporabljajo za fino predsetveno pripravo tal, medvrstni rotokultivator in rotirajočo brano. Foto: L. Kovač

Novost SIP-a iz Šempetra, kosilnica za hribovita področja je bila med stroji, po katerih so se najbolj ozirali hribovski kmetje. Žal, bo potrebno na serijsko proizvodnjo še počakati nekaj let.

niso bili pripravljani, ko se je pred sejmskim vvhodom pojavilo 30 tisoč obiskovalcev.»

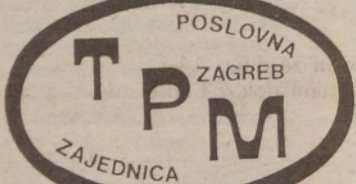
BORIS HEGEDUŠ, Glasilo delavcev in kmetov sozd ABC Pomurka: »Sejem v G. Radgoni spremljam že precej let. Iz leta v leto je to pomembnejše mesto za srečanje kmetov s kmetijskimi strokovnjaki, prikaz najnovejših strokovnih dognanj in tehničnih in tehnoloških dosežkov, ki vplivajo na večjo pridelavo hrane. Je pa tudi srečanje potrošnikov s proizvajalci in pomembno stičišče poslovnih. Če se bo še naprej razvijal v tej smeri, ni bojazni za njegovo uspešnost. Kajti njegova lokacija je izredno primerna. Blizu ni le kmetom, temveč tudi sosednjim deželam, tako da ima še veliko možnosti in rezerve pri pospeševanju obsejnega gospodarskega sodelovanja z Avstrijo in Madžarsko.«

Vlado Paveo

Poslovna zajednica industrije traktora, poljoprivrednih strojeva i motora „TPM“ z združenimi proizvajalci kmetijske mehanizacije:

TORPEDO, TOMO VINKOVIČ, LABIN PROGRES KA, AUTOKUČA, AGROSERVIS Virovitica, OPRE-TPS, ĐURO ĐAKOVIČ — tovarna kombajnov, kme-MA LUDREG, BELJE TOS-tijskih strojev in naprav, OLT TPS, GRAMIP, TEHNI-

nudi vaškim kmetijstvom in družbenim kmetijskim organizacijam, bogato ponudbo različne kmetijske mehanizacije.

Mar s helikopterjem do doma?

Na Bejčinem v Budincih deli pravico „sveti birokracij“

Navzeli smo se manire, da v levitih na rovaš birokratov in birokracije najraje merimo na Ljubljano ali Beograd, medtem ko smo glede občinskih mogočnikov jako previdni, če ne že sila taktično nastrojeni. Še redkeje se zgodi.

kralji in princji vsak v svojem „žit-kj“! da bi dali pod lupo „terenske“ veljake iz vaških ali krajevnih okolij (in uradov), kjer so nekateri — kot v našem primeru — dobesedno bog zase in batina za druge. Mali

Naravnost zapisano: kolesje moči in vpliva vaških (in občinskih) mogotcev je 39-letnega zdomca Kolomana Sočiča iz Dolence na Goričkem, tik ob meji z Madžarsko, prignalo malone na rob obupa. Nemiren, kot da ga ves čas nekaj preganja, sogovorniku razlaga svojo (ne)vsakdanjo štori-jo.

DRUGAČE GA JEMLEJO

„Njega dni sem poznal in okušal zgolj revščino in že itak siromašna družina smo si pred 18 leti vrh hriba, na območju, ki mu po domače pravimo Bejčino, po sili razmer in na črno postavili streho nad glavo. Ni me sram priznati, da sem romskega porekla, čeprav sem imel zaradi tega že ničkoliko težav,“ nam je vidno prizadet pravil Sočič. „Tudi v sporu zastran občinske oziroma vaše ceste, ki iz bližnjih Budincev — v dolžini nekaj nad 300 metrov — vodi skoraj do domačije v Dolencih, je čutili, da me obravnavajo drugače kot ostale občane. Lahko da se motim ali sem preobčutljiv, toda kako si potem razlagati kot kurja čreva dolg in zamotan postopek okrog reševanja nastalega problema?“ se je vprašal Sočič. „Sicer pa je treba — po moje — prave korenine spora z nekaterimi sosedji iskati v letu 1973, ko je eden od njih hudo telesno poškodoval mlajšega brata Jožeta in je zadevo obravnavalo občinsko sodišče v Murski Soboti ter krivca pošteno kaznovalo. Odtlej se nagajanja in grožnje kot nekakšno maščevanje vrstijo po tekočem traku. Tako se skupina sosedov vztrajno znaša nad dovozno potjo — kot je jasno razvidno iz zemljiško-knjižnega izpiska je posredi javna občinska pot — ki jo redno onesnažujejo, razoravajo ali drugače uničujejo. Ko je deževno in pozimi s traktorjem ali osebnim avtomobilom ni mogoče nikamor.“

KOMAJDA NA ZVEZI S SVETOM

Po zakonu o cestah in zdaj veljavnih merilih bi morala biti tudi ta občinska pot široka najmanj 2,6 metra in vsaki dve leti gramo-

zena. „Dolej gramoza še ni vide-la, ne okusila,“ je ironično ugotovljal naš sogovornik. Nič manj zanimivo ni dejstvo, da značaj občinske, javne poti neha veljati kakih 130 metrov od domačije Sočičevih, tam, kjer je „meja“ (!) med vasmi Budinci in Dolenci, oziroma med krajevnimi skupnostmi Čepinci in Šalovci. Tistih 130 metrov potemtakem sodi v kategorijo povsem običajnih steza za domačo, zasebno rabo. „Do pred dveh let se nisem praval ali iskal dlake v jajcu, kajti spodnja sosed-a Marija Gašparjeva, ki je lani decembra umrla, mi je dovolila, da sem lahko vozil po njenem (z dolenske strani) in tako ostajal povezan s svetom. Poslej to — iz meni nerazumljivih razlogov — ni mogoče in zato sem o tem spraševal že oktobra 1982 na poravnalnem svetu krajevnih skupnosti Čepinci. Mar naj si kupim helikopter in po zraku prihajam do doma?“ je zamorjeno ponovil vprašanje, ki so ga na občini v Murski Soboti tudi že slišali. (O tem, kako so z njim ravnali v posameznih pisarnah, argumentirano ni mogoče pisati!) Z nobene druge strani namreč ni mogoče, zlasti ne v dežju ali snegu, normalen prevoz do hiše. „Zdaj mi nekateri posmehljivo očitajo: prav ti je, zakaj pa si gradil na črno. Odgovarjam jim, da so mi odgovorni v soboški občinski upravi zagotovili, da je vsa reč glede črne gradnje že davno zastarala in jo je nesmiselno pogrevati, kar je po moje tudi logično.“

ELEGANTEN PING-PONG ALI HOJA RITENSKO

Prva postaja Sočičeve Kalvarije je bil — kot smo že ugotovili — čepinski poravnalni svet. Med člani sveta je sedel tudi tisti, ki je 1973. leta hudo telesno poškodoval mlajšega brata Jožeta (bil je in je še vedno pomemben vaški funkcionar, namreč ta član poravnalnega sveta!) ter kajpak sosedje, ki imajo zemljišča ob sporni poti. Ni šlo ne zlepa ne zgrda in zadeva je romala na sodišče v Mursko Soboti. Sodišče jo je

takoj odstopilo občinskemu komiteju za urbanizem, gradbeništvo in komunalo, medtem pa je Sočič — ker se je vse skupaj zavleklo za dobrih šest mesecev — o vsem obvestil še soboško skupnost za cestno in komunalno dejavnost. Ta je zadevo prepusila v reševanje omenjenemu komiteju, komite pa je sporočil Sočiču, da je po zakonu o cestah dolžna ustrezno ukrepati krajevna skupnost Šalovci prek krajevnih skupnosti Čepinci. Toda prizadeti občan je že pred tem (!) seznanil obe krajevni skupnosti in oba vaška odbora, v Dolencih in Budincih, o nastalem problemu, vendar se ni nič premaknilo. Sploh pa je bila za nas samosvoja izkušnja — koliko neki jih bo šel — brskati po grmadi dopisov, ki spominjajo na eleganten birokratski ping-pong in samo potrjujejo že znano resnico, kako naše uradništvo ponekod ritensko hodi.

ZAČARAN KROG

Konec avgusta lani je Sočiču naposled uspelo izposlovati vsaj to, da so si predstavniki občinskega komiteja za urbanizem, gradbeništvo in komunalo iz Murske Sobotice cestno v Budincih ogledali. V zapisniku, sestavljenem na kraju ogleda, je zapisano: „Omenjeno pot je potrebno ponovno zakoličiti, na zahtevo Kolomana Sočiča pa zadevo ureja krajevna skupnost Šalovci prek krajevnih skupnosti Čepinci. Krajevna skupnost Čepinci si mora v ta namen pridobiti soglasje vseh prizadetih strank — mejnih lastnikov.“

Zal se po vsem tem in vse do danes ni še nič zgodilo, razen morda tega, da se je naš „junak“ s svojimi tegobami pisмено neposredno zaupal delegatom vseh treh zborov občinske skupščine v Murski Soboti. In kakšen odgovor je dočakal: „Upravni organ predlaga, da se o nadaljnjem vzdrževanju omenjene poti krajevna skupnost Čepinci kot vzdrževalec dogovori z mejnimi lastniki ter Kolomanom Sočičem (samoprispevek ali vzdrževanje poti z lastnim delom). V primeru ponovnega zakoličevanja pa si mora KS Čepinci pridobiti soglasje vseh mejnih lastnikov,“ je v imenu nekaj sto delegatov pisмено odgovoril predsednik soboškega komiteja za urbanizem, gradbeništvo in komunalo Rudi Horvat. Tako smo torej prišli tja, kjer smo nekoč že bili!

PREIDI SKRB NA DRUGEGA!

„Prepričati smo se hoteli, če je vsemu res tako in se najprej ogla-

sili pri predsedniku vaškega odbora Dolenci Karlu Bediču. „Prav gotovo mejni lastniki ne bi smeli uničevati ali poškodovati ceste, če pa že to počnejo, bi jih bilo treba kaznovati. Sam ne morem kaj prida storiti, sodim pa, da dohod k Sočičevi domačiji, zlasti v neugodnih vremenskih razmerah, od drugod kot prav po občinski poti iz smeri Budinci ni mogoče.“ Pri predsedniku sveta krajevnih skupnosti Šalovci, kamor sodi vas Dolenci, Rudiju Svetcu, sicer gostilničarju, nismo bili najbolje

„Pripravljen sem vse plačati,“ je v soočenju s predsednikom vasi Dolenci Karlom Bedičem naglasil Sočič. „Samo da bo konec sporov in zagotovljena normalna dovozna pot do domačije.“

sprejeti. „Cesta ni na našem območju in zato nismo pristojni, da jo vzdržujemo. Sporočili smo krajevni skupnosti Čepinci, da problem reši. Drugače mi ne moremo storiti,“ nas je na kratko opravil Svetec. Pojasnilo, kakršnega smo bili deležni pri Aleksandru Abrahamu, predsedniku sveta krajevnih skupnosti Čepinci, pa bi bilo prav gotovo vredno posebnega komentarja. Razvil je namreč svojevrstno teorijo o tem, kaj pomeni obča in kaj občinska cesta in se pred konkretnimi odgovori izmaknil z repliko: „Bom tedaj jaz opravil izmero? Ali pa morda naš svet? Ko nas bo uradno zaprosila krajevna skupnost Šalovci, bomo ukrepali.“ Tako so govori(č)li Bedič, Svetec in Abraham in to vpridlo Sočiča, zato se še zdaj ne moremo znebiti vtisa, kako so se ti ljudje bore malo ukvarjali z njegovo zadevo. Pa so menda, če si denimo domišljamo, da približno vemo, kako se takim rečem streže, tudi za to na mestih, ki jih zasedajo, mar ne?

KLJUČ JE V NAROČILNICI — KDO JO BO NAPISAL?

Zdelo se nam je, da smo po vseh mogočih dialogih, soočenjih in preverjanjih v bistvu ostali praznih rok, s Sočičem vred. Pa vendarle ne? Ko smo namreč poklicali podpredsednika občinskega izvršnega sveta v Murski Soboti Edvarda Perhavca je kratko, jasno in jedrnatoglasil: „Zadoščala bi že naročilnica krajevnih skupnosti Čepinci, naslovljena na geodetsko upravo v Murski Soboti za novo odmero ceste in nekajletni spori bi zanesljivo kmalu dobili epilogo. Toliko prej, ker je menda Sočič pripravljen, da kar sam poravnava vse stroške okrog tega, kar sicer ni potrebno.“ Mi pa dodajmo, kako bi lahko bili — saj drugje so še kako! — tudi tod bolj zainteresirani za boljše ceste, ne pa, da je iz muhe nastal slon; in kar je najslabše, izkazalo se je, da ima toliko in tako obsojana birokracija svoje mlade tudi na podeželju.

Branko ŽUNEC

okna inles vrata
RIBNICA

Jože Kerančič Ormož

Tovarna Jože Kerančič Ormož
TOZD ABA optika foto Maribor
Gosposka 27

RAZPISUJE

na podlagi sklepa Zbora delavcev z dne 24. 4. 1984 in v smislu določil Zakona o prometu z nepremičninami (Ur. list SRS št. 19/76)

JAVNO DRAŽBO

za prodajo poslovnega prostora v Lendavi, Partizanska ulica 40 v izmeri 24 kv. m prodajalna, 6 kv. m skladišče in 5 kv. m klet, po izključni ceni 818.000,— din.

Javna dražba bo v sredo, 12. 9. 1984 ob 12. uri v Partizanski ulici 40, Lendava. Ogled poslovnega prostora je možen 2 uri pred pričetkom javne dražbe.

Interesenti morajo pred pričetkom javne dražbe vplačati varščino 10% izključne cene na žiro račun Tovarna Jože Kerančič Ormož, TOZD ABA optika foto Maribor št. 51800-601-11422.

Prometni davek plača kupec. Podrobnejše informacije dobite po tel. 062 21-661.

Razpisna komisija Delavskega sveta TOZD Mursko polje Križevci pri Ljutomeru razpisuje prosta dela in naloge

individualnega poslovnega organa

Pogoji:

- da ima visoko ali višjo izobrazbo veterinarske, agrokonomske ali ekonomske smeri in 3 oz. 5 let prakse na vodilnih delovnih mestih,
- sposobnost organizacije na področju perutnine, poljedelstva in sadjarstva,
- moralnopolitična neoporečnost

Pismene prijave s priloženimi dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v zaprti kuverti z oznako „Za razpisno komisijo“ na naslov: ABC Pomurka, KZ Ljutomer-Križevci, TOZD „Mursko polje“ Križevci pri Ljutomeru in sicer v 15 dneh po objavi razpisa.

Prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po sklepu DS TOZD Mursko polje. Mandat za opravljanje razpisnih nalog traja 4 leta.

INA - NAFTA LENDA VA

DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

Razpisna komisija delavskega sveta delovne organizacije

RAZPISUJE

v skladu s splošnimi samoupravnimi akti in sprejetimi sklepi prosta dela in delovne naloge delavcev

1. ČLANA KOLEKTIVNEGA POSLOVODNEGA ODBORA ZA PODROČJE FINANČE,
2. VODJE SPOŠNO-KADROVSKEGA SEKTORJA in
3. VODJE GOSPODARSKEGA SEKTORJA.

Poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje:

Pod 1.:

- visokošolsko strokovno usposobljenost ekonomske smeri in 5 let delovnih izkušenj na ustreznih delovnih nalogah,
- aktivno obvladovanje najmanj enega tujega jezika.

Pod 2.:

- visoko ali višješolsko strokovno usposobljenost družboslovne ali ekonomske smeri in 4 leta delovnih izkušenj na podobnih delovnih nalogah.

Pod 3.:

- visokošolsko strokovno usposobljenost ekonomske smeri in 4 leta delovnih izkušenj na podobnih delovnih nalogah.

Kandidati morajo izpolnjevati zahteve v skladu z družbenim dogovorom o temeljih kadrovske politike.

Od kandidatov se pričakuje sposobnost vodenja in organiziranja ter aktivno zavzemanje za razvoj samoupravljanja.

Izbrani kandidat bo imenovan za dobo 4 let.

Pismene ponudbe s potrebnimi dokazili sprejema kadrovska služba INA-NAFTA LENDA VA z oznako „za razpisno komisijo“ 15 dni od dneva objave. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh od poteka objave.

— Nekaj bo treba ukreniti, kajti čedajje manj je je.

INA NAFTA LENDA VA
TOZD STROJNE DELAVNICE

RAZPISUJE

JAVNO DRAŽBO

za odprodajo naslednjih osnovnih sredstev:

- 1.) Stružnica „Prvomajska“, tip TNP-180, leto izd. 1965. Izključna cena je 200.000,00 dln.

Sredstva se nahajajo v Trimlinskem skladišču v Petišovcih.

Javna dražba bo v petek dne 7. 9. 1984. ob 10. uri pred Trimlinskim skladiščem — Lokacija 1.

Vsi zainteresirani morajo pred dražbo na blagajni NAFTE vplačati 20 % polog, kar bo osnova za udeležbo na dražbi.

Občina Lendava, Oddelek za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve

RAZPISUJE

KADROVSKO ŠTIPENDIJO ZA ŠTUDIJ ARHITEKTURE V ŠOLSLEM LETU 1984/85

Vlogo na obrazcu SP-1 (vloga za uveljavljanje socialno-varstvenih pravic) s potrdilom o dohodkih staršev, potrdilo o vpisu na fakulteto, spričevalo o zaključnem izpitu oziroma potrdilo o opravljenih izpiti, ter izjavo kandidata, da ne prejema štipendije drugje oziroma da nima nobenih štipendijskih obveznosti, pošljejo kandidati v roku 15 dni od objave razpisa kadrovske službi Občine Lendava.

SOZD KEMA ED MARIBOR

PINUS TOVARNA KEMIČNIH
IZDELKOV RAČE**PINUS —
tovarna kemičnih
izdelkov Rače****izdeluje in prodaja priznana sredstva za
varstvo kulturnih rastlin pred boleznimi,
za zatiranje rastlinskih škodljivcev, za
uničevanje plevela in druga.**

Za zatiranje škodljivih žuželk, proizvaja sredstva za predpomladansko škropljenje: folidol olje in oleodiazinon, za ostala škropljenja pa insekticide in akaricide iz skupine organofosforovih estrov, karbamatov in drugih. Najbolj znani so: basudin 40, gusathion WP 25 %, folimat LC-50, lebaycid EC 50 %, actellic 50, dipterex SL 50 %, dikofol E 20, pinofon, pirimor WP-50, acrex EC 30, volaton G 5 % in G 10 %, volaton EC-500, karbaril 5 — prašivo, karbaril 5 in metaxystox-i.

Zoper rastlinske bolezni izdeluje fungicide s preventivnim, nekatere pa tudi s kurativnim delovanjem: bayleton special, bayleton WP 25, antracol BT, antracol combi, antracol, dithane M-45, karathane, enovit M, euparen, delan, baycor WP 25, bayleton EC 125, baycor 300 EC, bakreni antracol, captan 50, folpet 50, kupropin, pinulin, dodine S 65.

Velik je izbor herbicidov, sredstev za uničevanje plevela v poljedelskih kulturah, sadovnjakih, vinogradih in drugod. Ti delujejo zoper širokolistne, ozkolistne, enoletne, nekateri pa tudi večletne plevela kot so: gramoxone, reglone 14, atrapin, ustinxen special, poundup, lasso EC, lasso combi, grasipan, alapin, sencor, aniten DS; betanal in betanal AM, goltix, goal, fusilade, trikepin, promepin KS 50, tribunil WP 70.

Izdeluje tudi sredstva za dezinfekcijo prostorov, deratizacijo in listno gnojenje kulturnih rastlin.

**Zahtevajte prospekte in brošuro
PINUSOV KLJUČ — s škropilnimi
koledarji za posamezne kulture in
opisom sredstev.**

**PINUS
62327 Rače
Grajski trg 21
tel. (062) 608-240
tlf: 33-130**

SOZD KEMA ED MARIBOR

PINUS TOVARNA KEMIČNIH
IZDELKOV RAČE

Usposabljanje in zaposlovanje invalidnih oseb

V SR Sloveniji smo si dolgo prizadevali, da bi celovito rešili vprašanje socialne varnosti vseh kategorij invalidnih oseb. S posebnimi zakoni smo uredili socialno varnost posameznih kategorij invalidov. Tako urejajo varstvo invalidnih oseb v SR Sloveniji naslednji zakoni:

- zakon o vojaških invalidih
- zakon o civilnih invalidih vojne
- zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju
- zakon o usposabljanju in izobraževanju otrok in mladostnikov z motnjami v telesnem in duševnem razvoju
- zakon o usposabljanju in zaposlovanju invalidnih oseb
- zakon o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb.

S sprejetjem zadnjega od naštetih zakonov, sprejet je bil letos, nam je uspelo zakonsko urediti socialno varnost vsem kategorijam invalidnih oseb. Seveda to ne pomeni, da so rešeni s tem vsi problemi na področju varstva invalidnih oseb, saj se pri izvajanju zakonskih določil velikokrat zati-ka. S priznanjem pravic vojaškim invalidom, civilnim invalidom vojne, delovnim invalidom ni posebnih težav, veliko pa jih je pri izvajanju Zakona o usposabljanju in zaposlovanju invalidnih oseb (ZUZIO), ki je bil sprejet leta 1976 in zagotavlja pravice do usposabljanja in zaposlitve „ostalim invalidnim osebam“, ki po drugih predpisih nimajo urejenega statusa invalidne osebe. Gre za osebe, ki se zaradi omejene delovne sposobnosti, ki je lahko posledica mentalne ali telesne prizadetosti, niso sposobne brez predhodnega usposabljanja vključiti v pridobitno delo.

Zakon o usposabljanju in zaposlovanju invalidnih oseb se razlikuje od ostalih zakonov s področja varstva invalidnih oseb po tem, da ne predvideva nobenih trajnih materialnih dajatev, ampak samo pravico invalidnim osebam do usposabljanja in zaposlitve na takšnih delih in nalogah, kakršne ustrezajo njihovim preostalim delovnim sposobnostim in jim zagotavljajo enakovredno zaposlitev praviloma v normalnem okolju, s tem pa tudi razmere za samostojno delo in življenje.

Za izvajanje tega zakona skrbijo predvsem skupnosti za zaposlovanje, tako da se povezujejo z organizacijami združenega dela, delovnimi skupnostmi, zasebnimi delodajalci, ki so po tem zakonu dolžni ustvarjati razmere za usposabljanje in zaposlitev invalidnih oseb.

Usposabljanje po tem zakonu pomeni pridobivanje, izpopolnjevanje ali spremembo znanja in sposobnosti, potrebnih za zaposlitev v določenem poklicu ali za opravljanje določenega dela. Samo usposabljanje vsebuje zlasti pomoč pri izbiri poklica oziroma delovnih opravil, ki bi jih invalidna oseba glede na preostale delovne sposobnosti lahko uspešno opravljala; iskanju ustreznega delovnega mesta v organizacijah združenega dela, kjer naj bi se invalidna oseba usposabljanja in kasneje tudi zaposlila; spremljanje uspešnosti usposabljanja in nudenje materialne pomoči pri usposabljanju in pripravi za zaposlitev.

Smotno usposabljanje mora biti namenjeno konkretni zaposlitvi, saj samo usposabljanje, katerega končni cilj ni zaposlitev, nima nobene praktične vrednosti, saj invalidni osebi ne zagotavlja socialne varnosti in enakovredne vključitve v življenje in delo.

Za usposabljanje invalidnih oseb po tem zakonu je predvidenih več oblik usposabljanja:

- usposabljanje s praktičnim delom na ustreznem delovnem mestu v organizaciji združenega dela ali pri zasebnem delodajalcu
- usposabljanje s praktičnim delom v invalidski delavnici
- usposabljanje v zavodih za usposabljanje invalidnih oseb
- izobraževanje po merilih za odrasle ali redno izobraževanje.

Večina se jih usposablja na konkretnem delovnem mestu v delovni organizaciji, kjer se v primeru uspešno končanega usposabljanja tudi zaposlijo. Tiste invalidne osebe, ki se tudi z usposabljanjem ne morejo usposobiti za delo pod normalnimi pogoji se vključujejo v invalidske delavnice, seveda le

tam, kjer jih imajo, nekaj pa se jih vključi v nadaljnje izobraževanje.

Osebam, katerih preostale delovne sposobnosti so toliko zmanjšane, da se z nobeno obliko usposabljanja niso sposobne usposobiti za pridobitno delo, se status invalidne osebe po ZUZIO ne prizna, lahko pa bodo uveljavile pravice po Zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb, ki je bil sprejet v letošnjem letu, skrb za izvajanje tega zakona pa je v pristojnosti Centrov za socialno delo oziroma občinskih skupnosti socialnega skrbstva.

V Pomurju smo pričeli z izvajanjem zakona o usposabljanju in zaposlovanju invalidnih oseb v drugi polovici leta 1977. V začetku smo naleteli na precej težav, saj so bili med nezaposlenimi delavci invalidi posebna kategorija, za katero je bilo pri zaposlovanju, kakršno je v Pomurju, le malo izgledov, da bi se lahko vključili v delo. Z individualnim obravnavanjem, ocenjevanjem preostalih delovnih sposobnosti in začetnim iskanjem delovnih mest, smo sčasoma presegli to stanje in vključili v delo marsikatero invalida, ki sicer morda nikoli ne bi bil vključen v organizirano zaposlitev.

V marsikateri delovni organizaciji smo naleteli na odpor, ki je v nekaterih okoljih še vedno ohranjen, drugje pa smo bili deležni razumevanja in sodelovanja.

Glede na to da izobrazbeni nivo obravnavanih invalidnih oseb v povprečju dosega 8 razredov osnovne šole ali še manj, da je med njimi ponekod tudi do 80 odstotkov oseb, ki so duševno prizadete ali gre za kombinirano telesno-duševno prizadetost, smo jih največ vključili v usposabljanje na konkretno delovno mesto v delovnih organizacijah, v občini Ljutomer in Gornja Radgona tudi pri zasebnih delodajalcih, v M. Soboti pa tudi v invalidski delavnici, ki je bila ustanovljena leta 1981.

Največ uspehov pri vključevanju smo imeli v občini Gornja Radgona, drugje pa zaradi slabših zaposlitvenih možnosti, deloma pa tudi slabšega odnosa do invalidov, manj.

Velike težave smo imeli v občini Murska Sobota, kjer je invalidnih oseb največ, možnosti za usposabljanje in zaposlitev pa so zelo skromne. Šele z ustanovitvijo invalidske delavnice, nam je uspelo vključiti nekaj težjih invalidov. Invalidska delavnica je dala doslej možnost vključitve v delo 29 invalidnim osebam, žal pa so njene zmogljivosti že zapolnjene, možnosti širitve zaenkrat ni, tako da se vrsta čakajočih za vključitev v usposabljanje ali vsaj na delovni preizkus daljša.

V marsikateri delovni sredini si napačno razlagajo namen ustanovitve invalidske delavnice. Invalidska delavnica ni bila ustanovljena zato, da bi vanjo vključili vse invalide in bi ostale delovne organizacije ne imele več skrbi z zagotavljanjem in ustvarjanjem razmer za njihovo vključitev, temveč zato, da imajo možnost vključitve v delovni proces tisti težje prizadeti invalidi, ki se kljub usposabljanju ne morejo vključiti v normalno delovno okolje. Vse ostale invalidne osebe, pa je potrebno, če to zmorejo, usposabljati in zaposliti v normalnih delovnih razmerah.

Pri izvajanju zakona o usposabljanju in zaposlovanju invalidnih oseb smo dosegali najboljše rezultate v letih 1978—1981, ko so bile splošne možnosti zaposlovanja ugodne. V letih 1982, 1983, pa tudi letos, pa beležimo skromnejše rezultate, saj so se gospodarske razmere zelo zostrile, kar se kaže tudi na področju zaposlovanja, saj je število predvidenih novih delovnih mest bistveno manjše od generacijskega priliva. In če ti negativni zaposlitveni tokovi prizadevajo zdravo delovno silo, je jasno, da se tudi možnosti za vključevanje invalidnih oseb zmanjšujejo.

Poleg prej omenjenih vzrokov za težave pri izvajanju ZUZIO, pa ostaja že od sprejetja zakona odprtih še vrsta vprašanj, ki delujejo zaviralno pri vključevanju invalidov v delovne organizacije. Druženoekonomske, strokovne in organizacijske rešitve niso dovolj izdelane, prav tako niso sprejeta pismena navodila za spodbujanje delovnih organizacij pri usposabljanju in zaposlovanju invalidov. Naši pristopi so torej večkrat improvizirani, rezultati pa odvisni od subjektivnih stališč posameznikov, ki imajo v delovnih organizacijah vpliv na kadrovske odločitve. Tako ni čudno, da nam v nekatere pomurske delovne organizacije ni uspelo vključiti niti enega invalida, v druge pa vsako leto nekaj. K temu prispeva tudi šibka kadrovska zasedba s strokovnimi delavci, ki bi se ukvarjali v delovnih organizacijah s to problematiko, tako da so bile doslej pre malo izkoriščene možnosti, ki jih zakon daje glede prirejanja delovnih mest in nalog invalidom, kot tudi organiziranje dela na domu. To nalogo bomo v prihodnje lahko uspešneje uresničevali ob strokovni pomoči na novo ustanovljenega Centra za usposabljanje in rehabilitacijo invalidov v Mariboru.

Kljub gospodarskim težavam in manjšim možnostim za zaposlitev si moramo vsi, še posebej pa tisti, ki se s to problematiko v okviru svojega dela nenehno srečujemo, prizadevati, da bomo ustvarjali čim boljše možnosti za enakovredno vključitev invalidnih oseb v delo, ki jih edino resnično izenačuje z zdravimi. S splošno humanega kot tudi ekonomskega vidika, so edino take rešitve smotne, ne pa reševanje problematike invalidov z denarnimi pomočmi.

Darja Odar,
dipl. psiholog

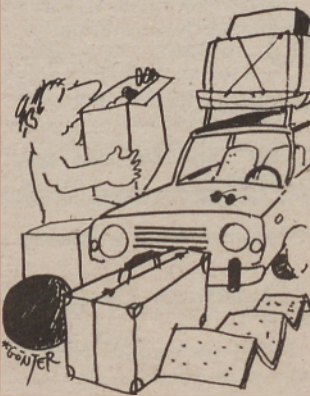
KONEC

Ena najlepših stvari, ki sploh so na svetu, je dopust. Pravzaprav je najlepši čas pred dopustom, ko računaš, da boš zdaj zdaj krenil v sončno brezdele, kjer ti noben šef in nobena budilka ne bosta kratila tvoje osebne svobode in spokojstva. Toda, tako samo računaš. Konec dopusta se ti začne praktično že prej, preden se odpraviš na pot proti jasno zahtevanemu cilju nekje na obali ali redkeje v planine.

Potovalna mrzlica te začne prijemati najmanj dva dni prej, ko začneš pripravljati prtljago.

Kljub temu, da si si lani na dopustu tisočkrat obljubil, da ne boš imel s sabo nobene odvečne stvari, letos ponovno ugotavljaš, da kljub vsemu moraš vzeti še to in ono in je tako na koncu avto še bolj natrpan kot je bil lani. Pa dobro, to še nekako gre. Potem pride slovo od prijateljev, znancev in sosedov, ki ti vsi želijo srečno pot in še srenejšo vrnitev. Takšno slovo te sprosti, da nekako zadovoljno, malone ponosno sedeš za volan, zadovoljen prižgeš motor, še enkrat pomahaš in s srečnim nasmeškom kreneš.

Po šestih kilometrih te sproga, ko se dvakrat presede, vpraša, če si izklopil bojler. Samo, da ne bi bilo prepira, brezbrizno poveš, da si ga, to pa zato, ker se ti zdi, da je to naredila ona. Po nadaljnjih nekaj kilometrih si prepričan, da si pozabil v dnevni sobi zapreti okno in malo pozneje sta oba v dvornih, če je stano-

Ljubecna Celje
**klinker
keramične
ploščice**
telefon (063) 33-421, 31-866

zanima vas

Celulozna lepila. Lepila so primerna za popravilne poškodbe na steklu, porcelanu, kamnini. Uporabljamo jih tudi v modelarstvu. Celulozna lepila se hitro sušijo, so prozorna in precej neobčutljiva na vodo in toploto.

Kontaktna lepila. To so lepila iz umetnih smol na osnovi neoprena. Dve z njimi namazani ploskvi se pri dotiku takoj in nepremakljivo sprime. Obe strani na tanko namažemo z lepilom, najbolje navzkrižno z zobčasto lopatico, in počakamo, da sta ploskvi na dotik suhi, potem pa oba dela takoj v pravilnem položaju in kolikor mogoče močno stisnemo skupaj. Vpeti ju ni potrebno. Da pa bo lepljena zveza držala, mora biti začetni pritisk kolikor mogoče močan.

Epoksidna lepila. Z epoksidnimi lepili lahko trajno lepimo praktično vsakršen material. Sestavljena so iz dveh komponent, iz lepila samega in trdila, ki ju neposredno pred uporabo zmešamo. Epoksidna lepila potrebujejo dalj časa, da otdrjijo (od 4 do 48 ur). Zlepljena dela morata ostati tako dolgo speta.

Gumijasta lepila. So vedno rastlinskega izvora, izdelujejo jih iz lateksa ali gutaperče. Hitro se sušijo in dajejo močne in obenem prožne zveze, ki so neobčutljive na vročo vodo, ne pa tudi na kemično čiščenje.

Polistirenska lepila. Ta sintetična lepila so namenjena za vezavo delov iz polistirena in podobnih vrst plastike. Zlasti jih uporabljamo pri izdelavi modelov iz plastike ter pri popravilu gospodinjstvih predmetov iz plastike. Hitro vežejo.

PVA lepila. Sintetična lepila na osnovi polivinilacetata uporabljamo danes v modelarstvu in mizarstvu kot mrzla ali bela lepila namesto prej uporabljenih vročih ali kostnih klejev. Vežejo po kakih 20 minutah in so po 24 urah popolnoma suha. Zlepljene dele moramo za približno eno uro vpeti. PVA lepila dajejo trdne zveze, vendar vlage in prevlečke mehanske obremenitve ne prenesejo dobro.

PVC lepila. Polivinilkloridna lepila uporabljamo za lepljenje mehkih, voljnih folij iz PVC, kot so folije za izdelavo dežnih plaščev,

dežnikov, plastičnih zastorov ter torbic in kovčkov.

Lepila iz umetnega kavčuka. Lepila iz umetnega kavčuka in umetnega lateksa uporabljamo za oblaganje tal ali sten z linolejem ali oblogami iz plastike, polsti, azbesta in drugih snovi. Nasprotno lepilom iz umetnega kavčuka, ki potrebujejo specialna topila, so lepila iz umetnega lateksa topna v vodi. Primejo na beton, gradbene plošče vseh vrst, les, asfalt in jih lahko uporabimo tudi za lepljenje usnja, tekstila, laminiranih plastičnih plošč in keramičnih ploščic.

Glutinski kleji. Te tradicionalne kleje izdelujejo iz odpadkov surovih kož in usnja ter razmaščениh kosti. Uporabljajo jih pri tesno prilagojenih tesnilnih zvezah; dele moramo za sušenje vpeti. Dobro in dolgo držijo, vendar ostanejo občutljivi za vlago, mokroto in vročino.

Kazelski kleji. Izdelujejo jih iz sirnine z razklopom z alkalijami; so precej neobčutljivi za vlago in toploto in z njimi lahko lepimo tudi

v neogrevanih prostorih. Zlepljene dele moramo speti.

Sečninski kleji. Izdelujejo jih iz sečninskih smol, tudi z dodatkom melaminskih smol in trdila. Ker imajo dober polnilni učinek, so primerni tudi za manj tesno prilagojene lesne zveze v mizarstvu in industriji pohištva.

NA POLICIJSKI POSTAJI

— Gospa, kdaj pa ste ugotovili, da vam je izginil mož? Od kdaj ga pogrešate?

— Saj ga ne pogrešam, moti me le, da je fotelj pred televizorjem prazen ...

SAMO ZA POSNETEK GRE

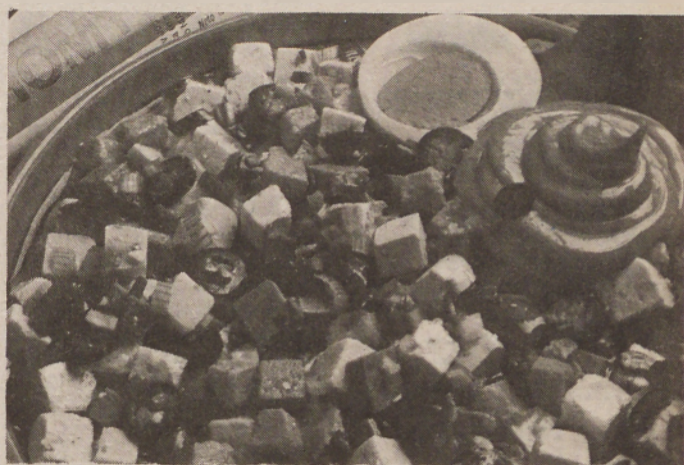
— Ča ... čakajte! Kaj pa počenjate na moji njiivi?

— Samo za en posnetek gre. Gre za nakladanje buč s prekmurskih polj. Za znano slovensko revijo gre, zato smo naredili več posnetkov.

— Hvala za pozornost, buče pa po snemanju spravite iz kombija ... Precej posnetkov ste naredili ...

recept za vas

Posebna solata

Za 4 osebe potrebujemo: 20 dekagramov mladega sira, 10 dekagramov posebne salame, 1 šopek mlade čebule, 2 jajci (trdo kuhani), 1 papričico ali feferon, 2 srednje velika paradižnika, 2 žlici olja, 1 deciliter vinskega kisa, sol, poper, 4 liste zelene solate, 1 žlico narezanega drobnjaka, 4 dekagrame majoneze, 2 dekagrama gorčice.

Prilava: posebno salamo, paradižnik, čebulo in mladi sir narežemo na kocke. Pripravimo preliv iz olja, kisa, popra, drobnjaka in gorčice. S tako pripravljenim prelivom polijemo solato in jo okrasimo majonezo in trdo kuhanimi jajci. Po želji potresemo še narezane feferone. Solato serviramo v porcelanasti ali stekleni skledi in dekoriramo z listi zelene solate.

ljudje med seboj

Sposojanje da, prilastitev ne

Pri prijatelju si sposodim denar, pri sosedu malo sladkorja, pri prijateljici gramofonsko ploščo, tako gledamo na sposojanje v vsakdanjem življenju. Za pravnika pa je stvar drugačna: Sposojilo je brezplačna prepustitev določenega predmeta v uporabo za določen čas. Marsikdaj se namreč sposojanje konča na sodišču.

Vendar ne smemo misliti takoj na sodišče. Posojanje je pomoč v stiski, ki smo jo dolžni ponuditi prijatelju, sosedu, sorodniku, če jo potrebuje.

Vsakdo lahko kdaj pride v zadrego, pa če zaradi drugega ne, zaradi pozabljene denarnice. Brez merice zaupanja — ni treba, da je zaupanje slepo — pač ne moremo živeti. Ohranimo si to dragoceno lastnino, vračajmo zaupanje za zaupanje.

Na žalost pa nas izkušnje poučijo, da si nekateri naglo kaj izposodijo, pa zelo počasi vračajo. Kanček malomarne pozabljivosti ima menda vsakdo. Zaradi tega nam ni treba obupati nad človeštvom, še vedno lahko ostanemo prijatelji, če pozabljivca prijazno opominimo.

Strasten ljubitelj knjig sme na primer povsem mirno reči, da knjige noče posoditi. Prijatelju ali znancu pove, da so mu knjige tako pri srcu, da jih načeloma ne da iz hiše. Rad jih pokaže, a jih ne pusti odnesti iz hiše. Ni potrebno, da bi se zaradi tega sprla.

Kdor ne visi toliko na svojih knjigah ali gramofonskih ploščah, vendar jih nerad daje iz rok, lahko pred očmi izposojevalca mirno napiše listek „Janez si je tretjega marca izposodil leksikon“ in ga vtnake na mesto, kjer je stala izposojena knjiga. Tako bo oni videli, da je zoper pozabljivost že nekaj storjeno in ne bo zameril, če ga lastnik čez teden dni spomni na sposojeno knjigo.

Kar velja za zasebne knjige, plošče in drugo, bi moralo veljati tudi za javne. Vendar, kolikor pretirano visimo na zasebni lastnini, toliko manj varujemo splošno, naj so to knjige iz knjižnice, telefonski imeniki v javnih govorilnicah ali avtobusni sedeži. Zmerom lepo po načelu: saj ni moje ... Taki smo, žal.

ZLOBNEŽ PRI VEČERJI

— Se spomniš tistih neokusnih jedi, ki so jih nama zadnjič pri Binkovih prinesli na mizo?

— Kdo pa bi pozabil.

— No, draga, nocojnja večerja je pravšnja, da se jim maščujemo. Povabi jih.

carinski predpisi

MOŽNOSTI UVOZA TRAKTORJA

VPRAŠANJE: Ukvarjam se s kmetijstvom in bi želel uvoziti nov ali rabljen traktor iz Italije ali Avstrije. Ali je po sedanjih predpisih to sploh mogoče in koliko bi moral plačati ob uvozu na račun carine in drugih uvoznih davčnin?

Po sedaj veljavnih predpisih (odlok o pogojih, pod katerimi smejo fizične osebe uvažati, prinašati in prejemati določene predmete iz tujine — Ur. list SFRJ štev. 11/83) domače fizične osebe, ki se ukvarjajo s kmetijstvom, ne morejo neposredno iz tujine uvažati osnovnih sredstev, ki jih potrebujejo za opravljanje svoje dejavnosti.

V 5. točki omenjenega odloka je namreč predpisano, da smejo domače fizične osebe in tuje fizične osebe predmete za svoje osebne potrebe in osebne potrebe svojih ožjih družinskih članov, predmete za svoje gospodinjstvo ter opremo in reprodukcijski material za opravljanje s predpisi dovoljene dejavnosti z osebnim delom, uvažati brez omejitve, če jih kupujejo od organizacije združenega dela, ki zastopa tuje firme in ima konsignacijska skladišča tujega blaga ali jih kupujejo v tujini s posredovanjem organizacij združenega dela, ki so registrirane za posle zunanjetrgovinskega prometa.

Traktor tuje znamke lahko torej kupite le iz konsignacijskega skladišča tujega blaga pri domači zastopniški delovni organizaciji ali pa ga uvozite iz tujine, če ga je pripravljena za vas uvoziti organizacija združenega dela, ki je registrirana za posle zunanjetrgovinskega prometa s kmetijskimi stroji. V obeh navedenih primerih je potrebno traktor plačati z devizami, organizacija združenega dela, ki vam bi traktor uvozila, pa je dolžna predhodno izvoziti v tujino blago v rednosti uvoženega traktorja.

V 9. točki omenjenega odloka pa je predpisano, da smejo domače fizične osebe, ki samostojno opravljajo dejavnost z osebnim delom z delovnimi sredstvi, ki so lastnina občanov, domače osebe, ki so združile svoja sredstva v pogodbeno organizacijo združenega dela in delovni ljudje, ki se ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo, uvažati in prinašati dele za vzdrževanje

osnovnih sredstev, s katerimi opravljajo to dejavnost.

Ob uvozu rezervnih delov za vzdrževanje osnovnih sredstev je potrebno predložiti carinarnici potrdilo pristojnega organa v republiko oziroma avtonomni pokrajini, da na ozemlju te republike oziroma pokrajine opravljajo zadevno dejavnost ali izjavo, da se ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo ter dokaz, da imajo osnovno sredstvo, za katero uvažajo nadomestne dele.

Domače fizične osebe, ki se ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo, smejo po določilih 10. točke omenjenega odloka prinašati in uvažati reprodukcijski material, ki ga nujno potrebujejo za opravljanje te dejavnosti — v skupni vrednosti do 150.000 dinarjev letno.

Ob uvozu reprodukcijskega materiala za opravljanje kmetijske dejavnosti je potrebno carinarnici predložiti potrdilo pristojnega občinskega organa, da se ukvarja oseba, ki uvažata reprodukcijski material, s kmetijsko dejavnostjo, ali pismeno izjavo, da se ukvarja s kmetijsko dejavnostjo.

sestavil	slavno-sten sprejem gosta	turška bakrena ročka za kavo	pisec pratike	filmska igralka Turner	organ vida	oglašanje krav	sovjetski politik Mikojan
vrsta šolskega spričevala							
obravnavna medsebojnih sporov							
enoletni prirastek na deblu							
II. pevka Pavone					arzen		
Hinko Bratož				izumrla Slovan			
avtomobilska oznaka ZRH		ujeda					
španski teniški igralec (Manuel)		vulkanska kamnina, Ilparit					
pravi priimek Rista Savina						smučarka Zavadiav	nespametno govorjenje
ljudski odbor			človek, ki orje mestece pri Opatiji				
hrv. film. igralka (Inge)					Nazor Vladimir		
namigovanje na kaj					Novi Sad		
oče						ribiška mreža	

REŠITEV PREJŠNJE KRIZANKE — Vodravno: skladba, trotoar, romanca, ete, Kir, PA, vila, T, ceb, oholost, Minatti, Ijar, RS, CE, čuk, intriga, natakar.

Vitaminska tabela

Vita-min	Vsebujejo	Priporočajo pri naslednjih boleznih
A	jetra, korenje, paprika, suhe slive, špinača, solata, mleko, rumenjaki, paradižnik	očesne bolezni, nočna slepota, kožna obolenja, želodčni čir
B	kvas, pšenični otrobi, jetra, ledvička, srce, neluščeni riž, presno mleko, jogurt, črn kruh, proso	beri-beri, oslabelelost, nezdrava koža, živčna razdražljivost, slaba prebava, izpadanje las, nizek krvni tlak
C	limonov sok, kislilo zelje, paprika, špinača, zelena solata, sadje	skorbut, znaki staranja, motnje v rasti, poapnenje žil, pri slabem zdravljenju ran in turov, pri zastrupitvah, pri gripi
D	mastne prekajene ribe, masten slanik, ribje olje	rahitis, živčna nesproščanost, slabi zobje
E	pšenični otrobi, koruzno olje, paradižnik, korenje, rumenjaki, lešniki, orehi	pospešuje plodnost in rast, proti ohromitvam
K	zelenjava, zelenje korenja	za ustavitve krvi, pri slabem delovanju žolča

DOPUSTA

vanje sploh zaklenjeno. Po dvesto kilometrih na vse to pozabiš in začneš opazovati pokrajino.

Možno je celo, da si začneš narahlo požvižgavati čisto svojo melodijo, medtem ko žena gleda v avto, v katero se zanesljivo ne razume.

Medtem se je namreč že pomirilo razburjenje, ki je nastalo, ker si si popacal hlače s kavo, ki se je pocedila iz preveč napolnjene in premalo privite termovke. Otrokov nežni glas, da mora iti lulat, te pripravi do tega, da začneš iskati primeren prostor, kjer boš ustavil. Potem, ko se odpelješ mimo dveh ali treh takšnih mest — enostavno si prehitro vozil — in ko dobi otrokov glas višje tone, se končno ustaviš, in medtem ko gre žena z otrokom v bližnji gm, mirno prižgeš cigareto in ob njej uživaš, dokler se oba člana družine ne vrmeta.

Še dobro, da takrat ni zraven strokovnjakov, ki so se še pred tremi dnevi vneto uk-

varjali s tvojim vozilom in ga kolikor-toliko spravili v red. Reka izvirnih ženinih izrazov, ki spadajo ne vem kam, nikakor pa ne v naš časopis, je bila namenjena ravno njim, in to zaradi tega, ker so preveč naoljili ključko avtomobila, kar je bilo lepo razvidno iz temne lise na njenem križu.

Končno prideš rahlo utrujen, vendar srečen na cilj. V tistih desetih dneh, ki jih prebiješ v sindikalnem domu ali prikolici po vseh načelih in navadah, se družina nasmeje vsaj tridesetkrat, ker imaš še ravno toliko posnetkov v sposojenem fotoaparatu. Ko prideš domov, porečeš: „Ljubo doma, kdor ga ima!“ in si bolj srečen, kot takrat, ko si po enem letu spet zagledal morje. To, da najdeš v poštnem predalu štiri razglednice in šest računov, sploh ne more skaliti spokojstva, ki ti ga prinese vrnitev z dopusta.

Dodo

Dobrovniške velike malenkosti

V krajevni skupnosti Dobrovnik se te dni pripravljajo na 60-letnico delovanja gasilskega društva, ob tem pa bodo gasilci dobili nove prostore. Gasilsko društvo je bilo v tej vasi vedno eno izmed pobudnikov vseh aktivnosti, zlasti še ob gradnji kulturnega doma, ki bo odslej postal tudi njihov dom. Občani so v gradnjo doma vložili veliko naporov, sedaj je njihova velika želja uresničena, vendar pa bo potrebno še novih naporov za ponovno ožvitev kulturne aktivnosti, saj bo le tako dom lahko imel svoj pravi značaj.

V krajevno skupnost Dobrovnik spadajo še Strehovci in Žitkovci. To sta sicer manjši naselja, vendar pa se v njih tako kot v Dobrovniku aktivno dela. V Strehovcih bi radi vodovod v Žitkovcih pa bi uredili druge probleme, med njimi tudi asfaltirali vaške ceste. Problemov torej ne manjka, le z denarjem bo bolj

težko, saj jih je gradnja kulturnega doma veliko stala, skoraj vsa sredstva pa so bila namenjena prav v ta namen. Potrebno bi bilo urediti še učilno razsvetljavo, a bo to, kot pravijo sami, moralo malce počakati. Letošnja že-

tev je bila tudi v tej krajevni skupnosti dokaj uspešna; njihova temeljna združna organizacija pa je bila pri odkupu pšenice med najboljšimi v občini. V bližini Dobrovnika je znano Bukovniško jezero, ki privablja vedno več

gostov oziroma obiskovalcev. Zal domačini od vsega tega nič nimajo, sicer pa tudi samo jezero ni urejeno tako, da bi lahko bili obiskovalci postreženi z vsem, kar potrebujejo. Dobrovničani menijo, da bi morali jezero bolj urejevati in skrbeti za ljudi, ki tja prihajajo.

Naj se ob koncu povrnemo k gasilcem. Lani so bili pobudniki za tesnejše sodelovanje s sosednjo krajevno skupnostjo Kobilje, to pobudo so podprli tudi v krajevni skupnosti, vse to pa je rodilo skupen uspeh, saj so uspeli po dolgih letih asfaltirati del ceste med Dobrovnikom in Kobiljem. Uredili so tudi okolico zdravstvene ambulante, v zadnjem času pa se trudijo odstraniti stare hiše ob glavni cesti. Dobrovnik postaja vse bolj privlačen za goste, njegov izgled se nenehno spreminja, s tem pa tudi razmere za življenje.

Jani D.

Dobrovnik — najrečja dvojezična vas v lendavski občini — se pripravlja na obletnico gasilskega društva pa tudi na obletnico dvojezičnega šolstva, ki jo bodo proslavili v jeseni. Vas postaja čedalje bolj privlačna za obiskovalce.

Obrambno usposabljanje mladih v Vidoncih

V soboški občini nadaljujejo z uspešnim usposabljanjem mladih na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite. V tem poletnem času je sekretariat za ljudsko obrambo skupščine občine Murska Sobota organiziral v centru obrambnega usposabljanja v Vidoncih na Goričkem pouk obrambe in zaščite za mladino, ki letos kočuje 16. leto in ne obiskuje šol srednjega usmerjenega izobraževanja Petnajstdnevnega pouka se je udeležilo 183 mladih, od tega 92 mladincev in 91 mladink. Program usposabljanja mladih obsega 109 učenih ur in zajema strokovnovojaške veščine, seznanje z družbenopolitičnimi dogajanja doma in v svetu ter interesne dejavnosti. Za izvajanje programa usposabljanja skrbi komandant in deset mentorjev, poleg tega pa so v taboru še medicinska sestra, ekonom in

NIČ NAS NE SME PRESENETITI

obrambo in družbeno samozaščito pa so skrbele za interesne dejavnosti, v katere so se mladi vključevali prostovoljno. Na kulturnem področju so pripravljali programe in jih izvajali ob kresovih in na koncu taborjenja. Na področju informiranja je bilo poskrbljeno, da so imeli mladi dnevno časopisje in bili seznanjeni z radijskim in tele-

kuhar. Mentorski kader je zelo skrbno izbran, saj gre v večini primerov za prosvetne delavce, ki imajo bogate izkušnje na pedagoškem področju, hkrati pa so tudi rezervne vojaške starešine, ki dobro obvladajo vojaške veščine. To smo se lahko sami prepričali, ko smo obiskali tabor v Vidoncih in se pogovarjali s komandantom Gustijem Korenom, mentorjem interesnih dejavnosti Filipom Matkom ter udeleženci usposabljanja Natašo Šabjan, Jožico Gibičar in Dušanom Peršo. V soboški občini so letos drugič organizirali usposabljanje mladih, ki ne obiskujejo šol srednjega usmerjenega izobraževanja v obliki tabora in splošna ocena je bila, da je tak način veliko boljši od prejšnjega, kajti poleg pridobivanja obrambnega znanja in spretnosti se v času taborjenja mladi navajajo na red, navade in življenje v skupinah. Poleg strokovnega znanja iz obrambnih veščin pa so mladi razvili pestro družbenopolitično in interesno dejavnost. V taboru so ustanovili organizacijo ZSMS z osmimi aktivni v okviru katere so imeli razna idejnopolična predavanja in srečanja z uglednimi družbenopolitičnimi delavci. Komisije za kulturo, šport, informiranje, splošno ljudsko

vizijskim programom. Pripravljali so stenske časopise iz življenja v taboru, svoj radijski program in izdali dve številki biltena. Na področju športa, za katerega je vladal velik interes tudi med dekleti, so igrali mali nogomet, rokomet, namizni tenis ter streljali in šahirali. Zanimivo je, da so imela dekleta prav toliko ekip kot fantje in so se navduševale tudi za nogomet. Na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite pa so mladi skrbeli predvsem za red in disciplino v taboru, za varnost in orientacijsko tekmovanje. Letošnje usposabljanje mladih iz obrambnih veščin v Vidoncih je povsem doseglo svoj namen, zlasti pa je pomembno to, da so bili s poukom zelo zadovoljni mladi sami. Nataša Šabjan je bivanje v taboru ocenila kot enkratno, bila je navdušena nad igranjem nogometa in dobrimi razlagami mentorjev. Jožica Gibičar je bilo najbolj všeč polaganje min prenečenja. Dušan Perš pa ni mogel prehaliti življenja v taboru in je bil najbolj navdušen nad rokovanjem z orožjem. Med taborjenjem v Vidoncih pa so mladi imeli tudi pogoste stike s prebivalstvom, zlasti mladino in brigadirji MDA Goričko 84.

Feri Maučec

NA OBROBJU MESTA

V Rakičanu so si nekoliko oddahali, ko so z združenimi sredstvi iz krajevnega samoprispevka in prostovoljnim delom zgradili obsežen vaško-gasilski dom. Predah je bil kratak.

Spet so morali — ne morali — tako so se dogovorili, prijeli za krampe in lopate. Kljub pridnosti pa devetnajstega avgusta ob tretjem krajevnem prazniku niso mogli predati namenu novega vodovoda. Domačini ne, mojstri so zatajili. Majhno malodušje je splahnelo, saj dosti pomeni že to, da je bilo v vasi s 1.326 prebivalci do praznika položenih okrog šest kilometrov vodovodnih cevi. Spet bo slovesno. Kdaj, tega pa za zdaj še ne upa nihče prerokovati, niti predsednik krajevnega organizacije SZDL Ivan Karoli, ki je med najbolj zavzetimi, ne. Mogoče še letos, pred četrtem krajevnim praznikom prihodnje leto pa zagotovo.

Osebnost izkaznica krajevnega skupnosti Rakičan, piše na skrbno natisnjem kartončku. Množica podatkov, ki lahko veliko pomenijo bolj slabemu poznavalcu kraja in razmer. Tudi to so zapisali, da je na območju krajevnega skupnosti — ena vas, ena krajevna skupnost 307 gospodinjstev, da je 458 vaščanov zaposlenih, da so s krajevnim samoprispevkom asfaltirali skoraj šest kilometrov vaških cest in da imajo že 124 telefonov. Toliko za zdaj, še več telefonskih priključkov pa je predvidenih v

prihodnjem obdobju. Domala vsaka domačija bo lahko imela telefon, največ pa jih bo seveda, tako kot v Murski Soboti, s priimkom HORVAT. Ko bo dograjen vodovod, bo mir, ali ne? Kaže, da ne.

Pod trinajsto točko je v osebni izkaznici krajevnega skupnosti zapisano: samopostrežna trgovina, avtobusno postajališče, otroški vrtec... Za ostalo pa jim je na kartončku zmanjkalo prostora.

IMAJO VELIKO — NEČESA CELO PREVEČ

V Rakičanu imajo veliko, nečesa celo preveč. Bolnišnica se širi, tam je ob domu oskrbovancev, kmetijskem gospodarstvu in dveh stro-

kovnih srednjih šolah še avtobusno postajališče pod vejevjem. Malo v zadregi so, ko kdo to omenja, tolažijo pa se nekako tako — če smo naredili vse drugo, bomo tudi to. Podobno je s trgovino.

Zaposleni se trudijo, dve blagajni imajo, vendar zaradi utesnenosti tudi založenost ni takšna kot želijo domačini. V kraju rabijo sodobno samopostrežno trgovino, ki bo ob dobri založenosti ob konicah privabila morda tudi koga iz občinskega središča in od drugod.

Dober glas se daleč sliši!

Imajo veliko — nečesa celo preveč. Pa še res je. Nekaj jim ne gre skupaj. Razdalja med vasjo, bolnišnico in farmo na Jezerih je prekratka, zadah pa včasih tak, da še voznika z rahlo odprtim oknom spomni, da se pelje skozi Rakičan.

Nekaj bo treba narediti. Če se že vaščani potrpežljivi, prizanesimo vsaj tistim, ki se zdravijo...

GRAD, PARK, KAPELICA IN SE KAJ

Pretirana bi bila trditev, da v Rakičanu naredijo vse, mogoče pa je prav v tem spodbuda. Park okrog ne preveč vzdrževanega gradu, ki ne more najti skrbnega lastnika, so razredčili, grajska kapelica bi zagotovo pred desetletji zaslužila pozornost spomeniških varuhov, zdaj pa je najbolje, da z njo do konca opravi ČAS. Škoda je časa, škoda je denarja. Preveč sledov so za sabo z vandalizmom pustili domačini in ostali. Še grobovom niso prizanesli. Nekaj so iskali...

Janko Stolnik

FRANC NOVAK

Republiški komite za tržišče in splošne gospodarske zadeve in republiški tržni inšpektorat iz Ljubljane sta podelila Francu Novaku, vodji tržne inšpekcije in tržnemu inšpektorju na upravi za inšpekcijske službe v Murski Soboti, posebno priznanje „za njegovo prizadevanost in uspehe pri delu v službi tržne inšpekcije od 1. novembra 1948. leta dalje.“

— Delo inšpektorja ni prijeto. Pretežno je na terenu, ugotavlja razne kršitve predpisov, izdaja odločbe, kaznuje...

Mnogim mladim je inšpekcija odskočna deska za boljšo, manj izpostavljeno službo. To pa ne velja za vas, saj ste v inšpekcijski službi „vzdržali“ 38 let in nekaj časa še boste, torej takorekoč celo delovno dobo.

„Res je. V inšpekcijskih službah delam od 1948. leta. Začel sem na okrajnem ljudskem odboru v Lendavi kot trgovski inšpektor; nadzoroval sem blagovni promet „na drobno“ in „na debelo“, spremljal potek odkupa pridelkov, opravljal pa

38 LET INŠPEKTOR

sem tudi nadzor nad obvezno oddajo poljščin in drugih vrst hrane. Bili so to težki časi tako za naše kmetovalce kakor tudi delavce, saj je bila prodaja živil racionalizirana s karticami. To je bil tudi čas velikega razcveta Lendave, kajti tedaj je nafta kar bruhala iz zemlje, bilo je tudi veliko plina. V mestu pod goricami je bilo mnogo delavcev pretežno z zunaj pomurskih ob-

močij, kajti naši ljudje so se dolgo otepali dela v industriji.“

— V prvih letih vašega „inšpektorovanja“ pa ste menda bili tudi strah in trepet mlatilničarjev in mlinarjev?

„Res je, tudi njih sem nadzoroval. V mlinih sem s čestimi obiski preverjal, ali pravilno obračunavajo merico in ali meljejo tako, da je kar največji „izplen“ črne moke. Enako sem kontroliral mlatilničarje. Voditi so morali poslovne knjige in v njih je moralo vse „štimiti“. Dandanašnji mlinarji, kolikor jih je pač še ostalo, meljejo le priložnostno, mlatilničarjev tudi skoraj že ni več, pač pa imamo lastnike kombajnov. Če bi ti namesto denarja pobirali za svoje strojne storitve pšenico, ki naj bi jo v celoti prodali združbi, bi lahko bil odkup veliko večji kot je sicer.“

— Preskočila sva dobrih trideset let, torej sva v današnjem trenutku. Zdaj ste vodja tržne inšpekcije. Da ste „pristali“ na

tem mestu, se je bilo treba nenehno strokovno izpopolnjevati. Zdaj so najbolj na udaru cene. Jih proizvajalci in prodajalci velikokrat kršijo?

„Niti ne! V glavnem se držijo potrjenih cenikov. To velja tako za organizacije združenega dela kakor tudi za obrtnike. Še več: ena večja delovna organizacija je cene svojim proizvodom celo znižala.“

— In delovni pogoji inšpektorjev?

„Zdaj so seveda dosti boljši. Jaz sem se v prvih letih vozil po terenu s kolesom, pozneje z mopedom... Zdaj gremo na pot z avtom. Z velikimi težavami smo v zadnjem času dosegli, da so nam nekoliko izboljšali pla-

— Ste vi „hud“ inšpektor? „Predpise je treba spoštovati. Inšpektor mora stranki predvsem svetovati, jo opozoriti na pomanjkljivosti... Sele, če ta kljubuje, mora pač poseči po nepriljubljenih ukrepih — mandatni kazni ali celo po sprožitvi postopka pri sodniku za prkrške oziroma na sodišču.“

Š. Sobočan

Park v Rakičanu so razredčili, stari grad pa je prepuščen manj ali bolj skrbnim lastnikom, ki se pogosto menjujejo. Za grajsko kapelico pa je zdaj že škoda besed.

„INEX - LIFAM“
Livnica i fabrika mašina
Gotubinački put b.b.
22300 STARA PAZOVA

Centrala 022/311-610
Prodaja: 022/312-601
Servis: 022/312-642
Telex: 15 746 YU LIFAM

V KORAK Z ZAHTEVAMI SODOBNEGA KMETIJSTVA

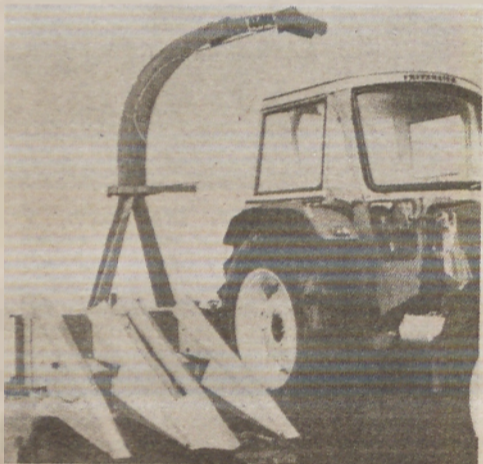
Velika družina strojev in orodij za velika posestva in zasebna kmetijstva.

Kmetijstvo postaja vedno bolj zahtevno za kakovost strojev. Od njih pričakuje popolno mehanizirano vseh postopkov, velik delovni učinek, zanesljivo in kakovostno delo.

Tokrat vam predstavljamo nekaj strojev iz sicer bogate izbire Lifamovih strojev, ki so bili predstavljeni na minulem 22. mednarodnem kmetijsko-živliskem sejmu v G. Radgoni.

Dvovrstni nošeni silažni kombajn „Lifam-Kemper Duplex“

Stroj je namenjen večjim individualnim proizvajalcem in manjšim kmetijskim kombinatom za sezonsko dnevno prehrano večje živine. Ob majhni moči agregata in visokem učinku je kombajn izredno ekonomičen. Možnost priklopa od zadaj ali s strani omogoča lažje rokovanje na vseh površinah. Če pa kombajn priključimo na čelo traktorja, lahko z njim sijiramo semensko koruzo.

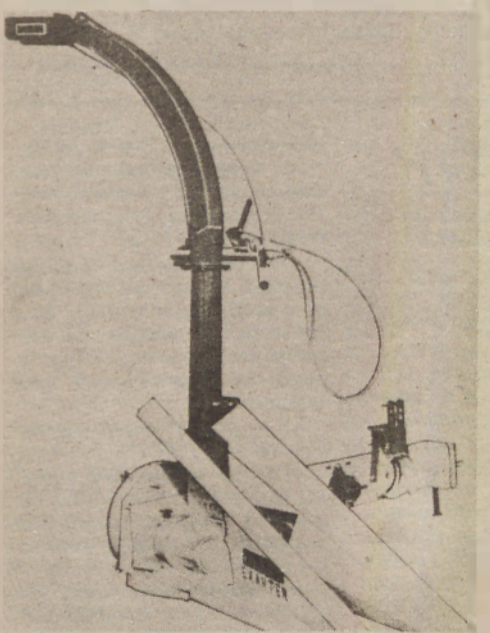

Tehnični podatki:

delovna hitrost —	8 km/h
delovni učinek	60 t/h
dolžina sekanja	4 mm
masa	890 kg
št. vrtljajev	1000 min ⁻¹
potrebna moč traktorja	50 kW

Enovrstni nošeni silažni kombajn „Lifam-Kemper Exakter“

Ta stroj lahko po svojih možnostih in kapacitetah zadovolji vsako individualno gospodarstvo, ki se bavi s prehrano večje živine. Potrebna moč traktorja jamči visoko ekonomičnost. Sistem dveh sekalcev preprečuje vsako zamašitev, tako da se dobi kvalitetna silaža.

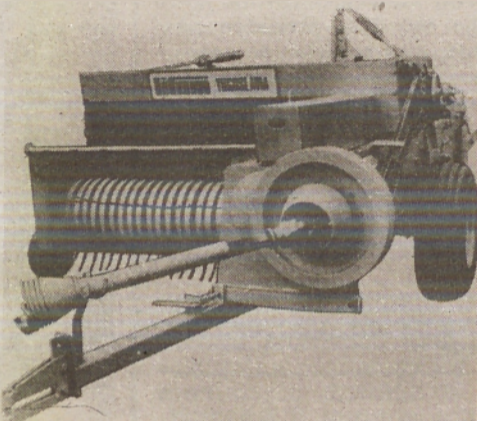
Tehnični podatki:

delovna hitrost	8 km/h
delovni učinek	30 t/h
dolžina sekanja	4 mm
masa	430 kg
št. vrtljajev	540 min ⁻¹
potrebna moč traktorja	26 kW

Stiskalnica za baliranje slame in sena

Sodobno kmetijstvo uporablja vse več vzporednih proizvodov, ki ostajajo ob žetvi žit. Žitno slamo uporablja živinoreja, v zadnjem času pa tudi industrija. To narekuje tudi potrebo po domačih priključnih strojih, ki lahko v najkrajšem času stisnejo žitno slamo v bale, primerne za nadaljnjo predelavo.

Tovarna Lifam je upoštevala te potrebe in ponudila trgu stiskalnico za baliranje slame pod visokim pritiskom.

Tehnični podatki:

delovna širina	1600 mm
storilnost pri baliranju sena	16 t/h
storilnost pri baliranju slame	10 t/h
št. vrtljajev priključnega vretena	540 min ⁻¹
dolžina bal	300 do 1200 mm
potrebna moč traktorja	26 kW

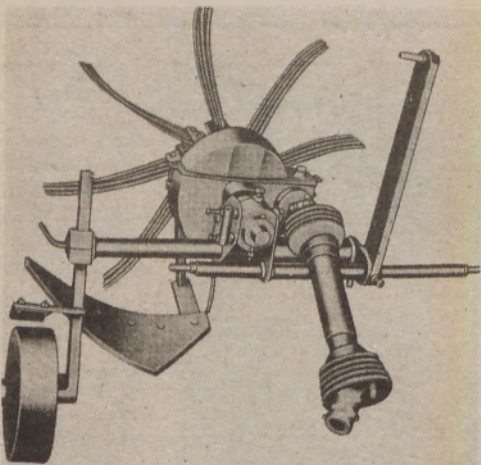
Izkopalnik krompirja z dolgo tradicijo in visoko kakovostjo

Enovrstni rotacijski izkopalnik je nošeno orodje, namenjeno za spravilo krompirja na kmetijah in družbenih posestvih. Konstruiran je po izkušnjah vodilnih svetovnih firm in naših tovrstnih potrebah. Je robustne konstrukcije in zelo lahek za vodenje. Ko so ga preizkušali je v najrazličnejših delovnih pogojih odlično deloval.

Delovno globino izkopalk uravnavamo z višini koles. Krompir izkopavajo rotacijske grablje, ki dobivajo pogon prek reduktorja in kardana od traktorskega priključnega vretena.

Glede na majhne vlečne upore se vreteno agregatira s pogonskimi stroji (traktorji), katerih vlečna sila ne presega 0,7 Mp. Rotacijske grablje dosegajo najboljši učinek pri 80 — 110 vrtljajih na minuto.

Poškodbe krompirja so neznatne, pravzaprav zanemarljive. Izkopalnik ne povzroča izgub z mašenjem gomoljev zaradi zemlje in plevelov, krompir je po izkopu trakasto razporejen po zemlji, je čist in praktično ves na površini.

Tehnični podatki:

delovna širina stroja	1 vrsta (0,6 m)
optimalna del. hitrost	5,5 do 6,5 km/h
delovni učinek	0,37 ha/h
št. vrtljajev rotacijskih grabelj	80 do 110 min ⁻¹

Opisane in vse ostale proizvode kmetijske mehanizacije INEX-LIFAM, lahko dobite v vseh trgovinah s kmetijsko mehanizacijo, ali pa direktno v tovarni.

ZGEP POMURSKI TISK
TOZD TISKARNA
MURSKA SOBOTA,
Lendavska 1

objavlja

JAVNO DRAŽBO

za prodajo osnovnega sredstva:

KOMBI ZASTAVA 750, tip 430 T, letnik 1977, izključna cena 50.000.— din.

Javna dražba za pravne in fizične osebe bo v sredo, 5. sept. 1984, ob 8. uri v prostorih TOZD TISKARNA.

Ogled je možen vsak delovni dan od 7. do 14. ure.

V ceno ni vračunan prometni davek.

Pred začetkom dražbe morajo zainteresirani vplačati 10 % varščine.

Oglas v Vestniku zanesljiv uspeh

Na podlagi 8. člena odloka o priznanjih in nagradah občine Murska Sobota (Uradne objave, št. 8/73) Komisija za podeljevanje priznanj in nagrad občine Murska Sobota objavlja

RAZPIS

za vložitev predlogov za podelitev priznanj in nagrad občine Murska Sobota

1. Skupščina občine Murska Sobota podeljuje priznanja in nagrade temeljnimi organizacijam združenega dela, drugim samoupravnim organizacijam in skupnostim, krajevnim in samoupravnim interesnim skupnostim, društvom in posameznikom (v nadaljnjem besedilu kandidatom) za izredno uspešno in družbeno pomembno delo, s katerim so dosegli nadpovprečne rezultate trajnejšega pomena in imajo posebne zasluge pri razvoju samoupravnih socialističnih odnosov, krepitevi SLO in družbene samozaščite, ter so bistveno prispevali k razvoju in ugledu občine Murska Sobota.

Kandidati za občinsko nagrado in priznanje so lahko z vseh področij življenja in dela, zlasti gospodarstva, vzgoje in izobraževanja, kulture, telesne kulture, zdravstva in socialnega varstva.

Priznanja in nagrade se v smislu 1. točke podeljujejo po naslednjih kriterijih:

- za nadpovprečne uspehe, dosežane na področju gospodarstva, ki se odražajo v rasti organizacije, produktivnosti, širitvi materialne osnove, novi tehnologiji dela ter v poglobljanju socialističnih samoupravnih odnosov;
- za nadpovprečne in večletne uspehe pri uresničevanju vzgojnih in izobraževalnih ciljev, povezanih s potrebami združenega dela, ki so pripomogli k boljši kvalifikacijski strukturi delavcev, da le ti s svojim znanjem spreminjajo pogoje dela in zagotavljajo večjo kakovost na vseh področjih združenega dela;
- za nadpovprečno uspešno delo na področju kulture, znanosti in telesne kulture, ki prispeva k družbenemu napredku, povezovanju delavcev in delovnih ljudi v občini, krepi samoupravne odnose in razvija širše povezovanje v domovini in izven njenih meja;
- za nadpovprečne dosežke pri organiziranju in zagotavljanju zdravstvenega in socialnega varstva delovnih ljudi in občanov;
- za nadpovprečne delovne rezultate v drugih dejavnostih.

3. Predloge za podelitev priznanj in nagrad občine M. Sobota dajejo družbenopolitične organizacije, samoupravni organi TOZD in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti, organi samoupravnih interesnih skupnosti, krajevne skupnosti, skupščina občine in njeni organi.

Predlog mora vsebovati:

- podatke o kandidatu;
- kratek življenjepis (za fizične osebe);
- navedba ali se ga predlaga za
 - častnega občana
 - zahvalno listino
 - zahvalno listino z denarno nagrado;
- izčrpno obrazložitev in predložitev dokumentacije za utemeljitev predloga.

4. Predloge za podelitev priznanj in nagrad občine Murska Sobota je treba vložiti do 30. septembra 1984 komisiji za podelitev priznanj in nagrad skupščine občine Murska Sobota. Komisija za podelitev priznanj in nagrad skupščine občine M. Sobota

JUGODENT-VOS

TOZD VOS
ŽABALJ, Čuruški put 3, telefon: (021) 83-280, 83-246, telex 14-439

JUGODENT je dosedaj priskrbel jugoslovanskemu trgu kletk in sklopov kletk že približno 50 km kletk v skupni dolžini, kar odgovarja naseljenosti 3 milijonov kur nesnic, oziroma proizvodnji približno 700 milijonov jajc. Opremljenih je bilo mnogo farm zmožljivosti od nekaj tisoč do nekaj sto tisoč nesnic, kooperantskih mini farm zmožljivosti od tisoč do deset tisoč nesnic, pozabili pa niso tudi gospodinjstev, saj so njim namenjene kletke z zmožljivostjo 20, 60 in 120 kur nesnic.

Individualne kletke so glede na mere, tehnologijo, proizvodnjo in zmožljivost namenjene predvsem gospodinjstvom. Uporabljajo se za vzgoje kur nesnic in brojlerjev.

Brojlerska kaskadna kletka je opremljena z vodnim kotličkom, od katerega so speljane plastične cevi do napajalnika in čašic. Kletka se lahko regulira po višini glede na velikost živali. Gnoj pada na tla. Odgnojevanje je ročno. Hrana se daje ročno v valovito posodo, ki je montirana pred prednjo mrežo. Kletke se proizvajajo v dveh velikostih:

- za 132 brojlerjev starosti 8 tednov oziroma 168 brojlerjev starosti 6 tednov,
- za 66 brojlerjev starosti 8 tednov oziroma 84 brojlerjev starosti 6 tednov.

Pri kaskadni kletki za kure nesnice zmožljivosti 60 ali 120 živali, se hrana in voda dodajata ročno v valovite posode, ki so nameščene pred prednjo mrežo. Gnoj pa pada iz vseh nadstropij na tla.

Druški tip kletke je opremljen z vodnimi kotlički in napajalniki, odgnojevanje pa je ločeno iz vsakega nadstropja posebej. Zmožljivost teh kletk je 20, 40 in 60 nesnic.

Vse informacije dobite pisмено ali po telefonu na gornjem naslovu.

Vereš republiški prvak

Na reki Soči v Novi Gorici je bilo kajakaško tekmovalje v spustu in slalomu za mlajše mladince in mlajše mladinke. Udeležilo se ga je več kot 60 tekmovalcev in tekmovalk, med njimi so bili tudi štirje predstavniki brodarskega društva Mura iz Kroga, ki so se lepo odrezali. Najuspešnejši med njimi je bil Miran Vereš, ki je v spustu K-1 osvojil prvo mesto in naslov republiškega prvaka. Kuzmič je bil tretji, Marič pa šesti. Med mlajšimi mladinkami pa je Nataša Vrdoljak osvojila tretje mesto. V moštveni vožnji 3 x K-1 pa je ekipa brodarskega društva Mura iz Kroga v postavi Vereš, Kuzmič in Marič osvojila prvo mesto.

V. KOLESARSKI MARATON TREH SRC

Alojz Žbul (85 let) najstarejši udeleženeec

Sekcija za množičnost in rekreacijo pri KK Pomurje iz Beltincev je tokrat pripravila 5. kolesarski maraton Treh src pod pokroviteljstvom Radenske. Udeležilo se ga je okrog 550 kolesarjev iz Slovenije in Hrvaške. Najstarejši udeleženeec maratona je bil 85. letni Alojz Žbul iz Sotine, najmlajši udeleženeec pa 7. letni Boštjan Pečnik iz Maribora. Žbul je 45 km dolgo progo prevozil v eni uri in 45 minutah. Veliki maraton 110 km pa je prvi premagal Bernard Stanko s Ptuja, in sicer v dveh urah in 35 minutah. Sicer pa se je tokrat največ kolesarjev maratona udeležilo iz Maribora. Prireditev je lepo uspela, škoda le, da vreme ni bilo najlepše, sicer bi bilo udeležencev še več. Tako kot vsako leto je na maratonu tudi tokrat nastopila skupina društva upokoencev iz Murske Sobote.

TENIS

Vereš prvak Murske Sobote

Zdravilišče Moravske Toplice je pripravilo odprto prvenstvo Murske Sobote v tenisu, katerega se je udeležilo 25 tekmovalcev. Največ uspeha so imeli Vereš, ki je zmagal med posamezniki, ter Kerčmar — Potočnik, ki sta bila prva v parih.

Rezultati — posamezno — četrtfinale: Potočnik: Benko 9:3, Kološa: Vereš 3:9, Kerčmar: Kovač 8:10, Žekš—Kumin 7:9. Polfinale: Potočnik: Vereš 3:6 in 3:6, Kovač: Kumin 6:3 in 6:4. Finale: Vereš: Kovač 4:6, 6:3 in 6:2. Pari — polfinale: Putnik: Vereš: Žekš: Babič 1:2, Kerčmar: Potočnik: Zrim-Kološa 2:0. Finale: Kerčmar: Potočnik: Žekš: Babič 2:0. M. Č.

STRELSTVO

Noršinci regijski prvak

V Radencih je bilo regijsko tekmovalje v streljanju z malokalibrsko puško, katerega se so udeležile štiri ekipe. Zmagala je ekipa Noršincev, ki je s 1350 krogi osvojila prvo mesto pred Središčem 1267, SD Jovo Jurkovič Videm 1182 in SD Stefan Kovač Turnišče 1157 krogov. Med posamezniki je zmagal Franc Balaško (Noršinci) s 349 krogi pred Antonom Kelemino (Središče) 344, Karlom Turnerjem (Noršinci) 340, Stankom Rojkom (Videm) 339 in Marjanom Madjarom (Noršinci) 333 krogov.

PRVI NORŠINCI

V Kančevcih je bilo tekmovalje v streljanju z vojaško puško za občinsko prvenstvo, na katerem je sodelovalo 6 ekip. Prvo mesto in naslov prvaka soboške občine je osvojila prva ekipa Noršincev s 369 krogi pred Tromejnikom Gornji Petrovci 362 in drugo ekipo Noršincev 352 krogov. Najboljši posameznik je bil Aleksander Filo (Kančevci) s 145 krogi pred Aleksandrom Benickom (Petrovci) 134 in Stankom Donšo (Noršinci) 132 krogov.

JADRANJE NA DESKI

Zmaga Šerugove

Jadranski klub Štrk iz Murske Sobote je na soboškem jezeru pripravil odprto prvenstvo Pomurja v jadrnanju na deski. Udeležilo se ga je 22 jadralcev iz 5 slovenskih klubov. Po pričakovanju so imeli največ uspeha Mariborčani, ki so zmagali v članski konkurenci v lažji in težji kategoriji. V ženski konkurenci pa je bila najboljša Šerugova (Štrk, Murska Sobota), ki je osvojila prvo mesto pred Ozmečevu (Blaja, Ljutomer) in Prežljevo (Štrk, Murska Sobota). Najbolje uvrščeni pomurski tekmovalci je bil Flisar (Štrk, Murska Sobota), ki je v lažji kategoriji zasedel tretje mesto.

PEČAROVCI

Ustanovili nogometni klub

V Pečarovcih vlada veliko zanimanje za nogomet. Zato so na pobudo mladih ustanovili nogometni klub in vključili vse, ki se želijo ukvarjati s to športno panogo. Mladi so že začeli z redno vadbo, ki jo vodi Bela Lehar, in odigrali nekaj prijateljskih srečanj. Najboljši med njimi pa bodo tekmovali v tretji občinski ligi Murska Sobota v malem nogometu. Čeprav so novinci, upajo, da ne bodo zadnji. Računajo tudi na pomoč krajanov in krajevne skupnosti.

SNL

Točka Mure v Izoli

V prvem kolu tekmovalja v slovenski nogometni ligi so nogometaši Mure gostovali v Izoli in z istoimenskim moštvom igrali neodločeno 1:1. Gol za Muro je dosegel Škaper. Pred 200 gledalci je sodil Tivold iz Kranja. V drugem kolu igra Mura doma z mariborskim Kovinarjem. Mura je igrala v postavi: Simič, Hauko, Škodnik, Cifer, Mertuk, Kolamar, Kreslin (Sočič), Cener, Škaper, Sebjan, Štefanec (Lopert).

VCNL

Zmaga Nafta

V prvem kolu tekmovalja vzhodne conske nogometne lige je lendarstva Nafta v gosteh premagala Proletarca z rezultatom 2:1. Gola za Nafto sta dosegla Marton in Ivančič. V drugem kolu igra Nafta doma s Steklarjem iz Rogoške Slatine.

NOGOMET

Seminar za sodnike

Medobčinsko društvo nogometnih sodnikov Murska Sobota bo organiziralo seminar za nove sodnike, ki se bo začel 1. septembra 1984 v domu Partizana v Murski Soboti ob 18.30 uri. K sodelovanju vabijo čim več kandidatov. Rok prijave je 31. avgust 1984 na naslov: MDNS Murska Sobota, Mladinska ulica.

PTUJ

Polana tretja

Na ženskem rokometnem turnirju v Ptujju pobratenih občin so rokometnice Polane osvojile tretje mesto. Izgubile so tekmo s Podravko s 7:22 ter premagale Zagorac s 16:7 in Vis iz Varaždina s 16:11.

ŠPORTNI OBRAZI

Milan Karas — izvrsten kajakaš

Osemnajstletni Milan Karas, član brodarskega društva Mura iz Kroga, je letos končal poklicno šolo v Murski Soboti. S kajakaštvom se je začel ukvarjati pred štirimi leti, za kar so ga navdušili starejši člani Varga, Činč, Titan in še nekateri. Zlasti pa je v klub pritegnilo pristno tovarništvo in možnost za napredek, saj so v njem zbrani prizadevni amaterski delavci, ki vsak po svoje prispevajo delež, da že vrsto let uspešno deluje brodarsko društvo Mura iz Kroga. Znano je, da je kajakaški šport zelo drag, saj samo oprema za enega tekmovalca stane okrog 80.000 dinarjev.

»Čeprav sem tudi prejšnja leta dosegel nekaj solidnih rezultatov, sem bil najbolj uspešen prav v letošnjem letu.

Tako sem na evropskem mladinskem prvenstvu v

Spittalu v Avstriji med 120 tekmovalci iz 16 držav (tudi iz Amerike in Avstralije) zasedel drugo mesto in le za tri sekunde zaostal za zmagovalcem. Poleg tega sem letos osvojil naslov državnega

mladinskega prvaka, hkrati pa skupaj s klubskima tovarišema Miranom Verešem in Borutom Borovičem naslov državnega prvaka v moštveni vožnji 3 x K-1. To so torej rezultati, ki naš klub uvrščajo vsam vrh jugoslovanskega kajakaškega športa. Bil sem tudi član državne članske reprezentance na tekmovalju za evropski pokal, ki je bilo na reki Soči, in med 63 tekmovalci sem zasedel 38. mesto.

Milan Karas je torej izvrsten kajakaš. Njegova želja je, da bi se po služenju vojaškega roka uvrstil v člansko državno reprezentanco, letos pa, da bi se na državnem članskem prvenstvu uvrstil med prvih pet tekmovalcev. Seveda pa si tudi želi, da bi čimprej dobil zaposlitev.

F. M.

HOKEJ NA TRAVI

Uspešni gostje

V Murski Soboti so gostovali hokejski Jičina iz ČSSR in odigrali prijateljski tekmi s Pomurjem. Obakrat so bili uspešni gostje, ki so zmagali z 2:1 in 2:0. To je bilo peto tradicionalno srečanje med hokejski Jičina in Pomurja. Gostje so odigrali tudi tekmo z ljubljansko Svobodo in zmagali s 3:0.

LENTI

Polana prva

Na mednarodnem rokometnem turnirju ženskih ekip v Lentiju na Madžarskem so rokometnice Polane osvojile prvo mesto in pokal. Premagale so Nagy Kanizso z 22:19 in Lenti s 26:13.

RAZPORED TEKEM PNL

RAZPORED TEKEM I. MNL MURSKA SOBOTA

I. kolo — 9/9-84
Tišina : Rakičan
Dokležovje : Bogojina
Radgona : Puconci
Gančani : Pušča
Filjovci : Tešanovci

II. kolo — 16/9-84
Rakičan : Tešanovci
Pušča : Filjovci
Puconci : Gančani
Bogojina : Radgona
Tišina : Dokležovje

III. kolo — 23/9-84
Dokležovje : Rakičan
Radgona : Tišina
Gančani : Bogojina
Filjovci : Puconci
Tešanovci : Pušča

IV. kolo — 30/9-84
Rakičan : Pušča
Puconci : Tešanovci
Bogojina : Filjovci
Tišina : Gančani
Dokležovje : Radgona

V. kolo — 7/10-84
Radgona : Rakičan
Gančani : Dokležovje
Filjovci : Tišina
Tešanovci : Bogojina
Pušča : Puconci

VI. kolo — 14/10-84
Rakičan : Puconci
Bogojina : Pušča
Tišina : Tešanovci
Dokležovje : Filjovci
Radgona : Gančani

VII. kolo — 21/10-84
Gančani : Rakičan
Filjovci : Radgona
Tešanovci : Dokležovje
Pušča : Tišina
Puconci : Bogojina

VIII. kolo — 28/10-84
Rakičan : Bogojina
Tišina : Puconci
Dokležovje : Pušča
Radgona : Tešanovci
Gančani : Filjovci

IX. kolo — 4/11-84
Filjovci : Rakičan
Tešanovci : Gančani

Pušča : Radgona
Puconci : Dokležovje
Bogojina : Tišina

RAZPORED TEKEM II. MNL — VZHOD
I. kolo — 9/9-84
Križevci : Romah
Melinci : Vrelec
Selo — 11. pl. : Ižakovci
Prosenjakovci : Bratonci

II. kolo — 16/9-84
Romah : Bratonci
Ižakovci : Prosenjakovci
Vrelec : Selo
Križevci : Melinci

III. kolo — 23/9-84
Melinci : Romah
Selo : Križevci
Prosenjakovci : Vrelec
Bratonci : Ižakovci

IV. kolo — 30/9-84
Romah : Ižakovci
Vrelec : Bratonci
Križevci : Prosenjakovci
Melinci : Selo

V. kolo — 7/10-84
Selo : Romah
Prosenjakovci : Melinci
Bratonci : Križevci
Ižakovci : Vrelec

VI. kolo — 14/10-84
Romah : Vrelec
Križevci : Ižakovci
Melinci : Bratonci
Selo : Prosenjakovci

VII. kolo — 21/10-84
Prosenjakovci : Romah
Bratonci : Selo
Ižakovci : Melinci
Vrelec : Križevci

RAZPORED TEKEM PNL
I. kolo — 26/8-84
Lipa : Ljutomer 3:1
Beltinka : Odranci 1:2
Bakovci : Apače 2:1
Črenšovci : Čarda 2:3
Dobrovnik : Hotiza 2:2
Turnišče : Veržej 1:0

II. kolo — 2/9-84
Ljutomer : Veržej
Hotiza : Turnišče
Čarda : Dobrovnik

Apače : Črenšovci
Odranci : Bakovci
Lipa : Beltinka

III. kolo — 9/9-84
Beltinka : Ljutomer
Bakovci : Lipa
Črenšovci : Odranci
Dobrovnik : Apače
Turnišče : Čarda
Veržej : Hotiza

IV. kolo — 16/9-84
Ljutomer : Hotiza
Čarda : Veržej
Apače : Turnišče
Odranci : Dobrovnik
Lipa : Črenšovci
Beltinka : Bakovci

V. kolo — 23/9-84
Bakovci : Ljutomer
Črenšovci : Beltinka
Dobrovnik : Lipa
Turnišče : Odranci
Veržej : Apače
Hotiza : Čarda

VI. kolo — 30/9-84
Ljutomer : Čarda
Apače : Hotiza
Odranci : Veržej
Lipa : Turnišče
Beltinka : Dobrovnik
Bakovci : Črenšovci

VII. kolo — 7/10-84
Črenšovci : Ljutomer
Dobrovnik : Bakovci
Turnišče : Beltinka
Veržej : Lipa
Hotiza : Odranci
Čarda : Apače

VIII. kolo — 14/10-84
Ljutomer : Apače
Odranci : Čarda
Lipa : Hotiza
Beltinka : Veržej
Bakovci : Turnišče
Črenšovci : Dobrovnik

IX. kolo — 21/10-84
Dobrovnik : Ljutomer
Turnišče : Črenšovci
Veržej : Bakovci
Hotiza : Beltinka
Čarda : Lipa
Apače : Odranci

X. kolo — 28/10-84
Ljutomer : Odranci
Lipa : Apače
Beltinka : Čarda
Bakovci : Hotiza
Črenšovci : Veržej
Dobrovnik : Turnišče

XI. kolo — 4/11-84
Turnišče : Lipa
Veržej : Dobrovnik
Hotiza : Črenšovci
Čarda : Bakovci
Apače : Beltinka
Odranci : Lipa

RAZPORED TEKEM II. MNL — ZAHOD

I. kolo — 8/9-84
Serдика : Šalovci
Rogašovci : Hodoš
Grad : Cankova
Tromejnik : Slaveči

II. kolo — 15/9-84
Šalovci : Slaveči
Cankova : Tromejnik
Hodoš : Grad
Serдика : Rogašovci

III. kolo — 22/9-84
Rogašovci : Šalovci
Grad : Serдика
Tromejnik : Hodoš
Slaveči : Cankova

IV. kolo — 29/9-84
Šalovci : Cankova
Hodoš : Slaveči
Serдика : Tromejnik
Rogašovci : Grad

V. kolo — 6/10-84
Grad : Šalovci
Tromejnik : Rogašovci
Slaveči : Serдика
Cankova : Hodoš

VI. kolo — 13/10-84
Šalovci : Hodoš
Serдика : Cankova
Rogašovci : Slaveči
Grad : Tromejnik

VII. kolo — 20/10-84
Tromejnik : Šalovci
Slaveči : Grad
Cankova : Rogašovci
Hodoš : Serдика

ZAHVALA

15. avgusta nas je nenadoma in nepričakovano, komaj v 54. letu starosti, za vedno zapustil dragi oče in brat

Štefan Somi

iz Radmožanec

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem, znancem in vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, njegov grob zasuli s cvetjem in vencem.

Hvala duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke govornikom iz KZ Lendava in LD iz Dobrovnika ter gasilcem iz Radmožanec in Dobrovnika. Hvala vsem, ki ste ga spoštovali in imeli radi!

Žalujoči: otroci z družinami in sestra

ZAHVALA

Ob nenadni in boleči izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta, tasta, sina in brata

Antona Titana

iz Kroga

ki nas je komaj v 56. letu starosti za vedno zapustil, se iskreno zahvaljujemo osebju internega oddelka Splošne bolnišnice v M. Soboti, vsem sorodnikom, znancem, prijateljem in sosedom, ki ste sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala g. kaplanu za pogrebno slovesnost, pevcem za odpeto slovo, delovnim kolektivom PZC — Delovna skupnost M. Sobota, Agroservisa in OZD Mura ter društvu upokojencev iz Kroga. Vsem še enkrat — prisrčna hvala!

ŽALUJOČI: VSI NJEGOVI

ZAHVALA

Tiho in mirno nas je po kratki bolezni v 74. letu starosti nepričakovano zapustil dragi mož, oče, stari oče in brat

Jožef Vogrin

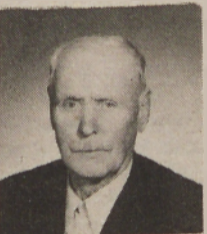
iz Ivanec 54

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, posebno Benkovičevim in Nežičevim za izkazano pomoč ter vsem sorodnikom in znancem, ki so darovali vence in cvetje, nam izrekli sožalje ter ga v tako lepem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Posebna zahvala duhovniku in pevcem za pogrebni obred ter predstavniku KS tov. Zadravcu za poslovilne besede.

Zahvala tudi kolektivu AVTORADGONE za darovane vence in izrečeno sožalje. Ivanci, 18. avgusta 1984

Žalujoči: žena Terezija, hčerki Marija in Marjeta z družinama ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega očeta in starega očeta

Franca Nemca

iz Borejec

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem za spremstvo na njegovi zadnji poti, za darovane vence in cvetje, ter vsem tistim, ki ste nam izrekli sožalje. Prisrčna hvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, predstavniku KS Karlu Benčecu za poslovilne besede, GD iz Borejec, Kupšinec, Rankovec in Vanče vasi ter delovni organizaciji Mura M. Sobota za darovani venec. Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žalujoči: hčerka Hedvika z možem Jožetom, vnuka Feri in Brigita ter ostalo sorodstvo

Ne jokajte ob mojem grobu, le tiho k njemu pristopite, spomnite se, kako trpel sem in večni mir mi zaželite.

ZAHVALA

V 79. letu starosti nas je zapustila mama, babica in prababica

Magdalena Mihorič

roj. Kralj
iz Ljutomera

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki so jo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti, ji podarili vence in šopke, nam pa izrekli sožalje.

Zahvala tudi godbi na pihala iz Ljutomera, ZB Stročja vas in govorniku, sosedu Fišerju za poslovilne besede in g. župniku za opravljeni pogrebni obred. Ljutomer, Nova Gorica, Ilovci, ZR Nemčija

Žalujoči: hčerke z družinami in ostalo sorodstvo

Odhajam. Kaj že? Kaj res naj preidem v spomine? A toliko tega je še, kar sem hotel povedati. Odhajam. A še sem tu ... (Sarajlić)

ZAHVALA

Ob nenadni in tragični izgubi, ko nas je v 48. letu starosti nepričakovano, za vedno zapustila naša draga mama, stara mama tašča in hčerka

Gizela Paulinjek

iz Strukovec

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali vence in šopke, nam pa izrekli sožalje.

ŽALUJOČI: VSI NJENI

Ak silni glas bi gromu vzel, da razodel bi vsem ljudem kaj sem trpel, saj zase vem, nihče nikdar bi ne verjel. (Gradnik)

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je v 66. letu starosti za vedno zapustil naš dragi mož, oče, stari oče in tast

Jožef Varga

iz Strehovec 48

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, vsem sorodnikom, ki so nam priskočili na pomoč ter vsem, ki ste dragega pokojnika pospremili na zadnji poti ter mu darovali vence in cvetje.

Iskrena zahvala tudi g. župniku za pogrebni obred ter kolektivoma Panonija in OZD Mura za izrečeno sožalje in darovane vence.

Žalujoči: žena Ana, hčerka Marija ter sinova Ivan in Slavko z družinami

ZAHVALA

V 79. letu starosti nas je za vedno zapustil dragi mož, oče, dedek in pradedek

Štefan Čerpnjak

iz Bodonec

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v teh težkih trenutkih pomagali, sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje, dragega pokojnika pa v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti ter mu darovali vence in cvetje.

Posebna zahvala duhovniku za pogrebni obred, predstavnici KS in gasilcem.

Žalujoči: žena Marija, sinova Bela in Štefan z družinama, vnuka Bojan in Bela z družino ter ostalo sorodstvo

V SPOMIN

Minila so tri leta, polna žalosti, solza in bolečine, odkar nas je 29. avgusta za vedno zapustil naš dragi, 29-letni sin in brat

Štefan Korpič

iz Šulinec

Vedno znova, dan za dnem, leto za letom, prihajamo k tvojemu preranemu grobu, okrašenemu s cvetjem.

Ob pogledu na tvoj predragi lik, vklesan v črno, hladno ploščo, solza kar sama od sebe kane iz očesa. Toda ne solza, ne čas, ne moreta ublažiti bolečine, ki je ob tvoji tragični smrti nastala v srcih tvojih najdražjih. Morali smo se sprijazniti z resnico, da si za vedno odšel od nas, da se nikoli več ne vrneš. Toda spomin na tebe, kot svetla zvezda v temni noči, še vedno živi med nami. Živi in ne bo nikoli ugasnil.

Prisrčna hvala vsem, ki se ga spominjate, krasite s cvetjem njegov prerani grob in na njem prižigate sveče.

Žalujoči: oče, mama, brat Evgen z ženo, sestri Anica in Zlatica z možema ter nečaka Zlatko in Jožica

IZ GASILSKIH DRUŠTEV

FILOVCI

Meddruštveno tekmovanje

Gasilsko društvo Filovci je preteklo nedeljo pripravilo meddruštveno tekmovanje gasilskih enot v suhi vaji in štafetnem teku na 450 metrov.

VANČA VAS

Občinsko tekmovanje enot CZ

V nedeljo bo v Vanči vasi občinsko tekmovanje enot civilne zaščite soboške občine, ki se bo začelo ob 9.00 uri.

Srečanja z vojaki

Nekaj najztrajnejših gledalcev je kljub naliivu prisostvovalo nogometnemu srečanju med ekipo mladih iz Martinja in ekipo karavle Trdkova.

sprotniki« prijateljsko segli v roke in samo po sebi je bilo razumljivo, da to ni zadnje srečanje take vrste, oziroma da se bo zdaj že tradicionalno sodelovanje še nadaljevalo, pa ne le na športni ravni.

Ceprav peščica, je spodbudna tudi »desetina« gledalcev, ki kaže, da se tudi starejši vaščani vključujejo v akcije mladih in tako dajejo življenju maloštevilne vasice novo vrednoto. S. K.

Sobočani najraje obiskujejo Čardo

Služba za raziskavo trga Radenske je v poletnih mesecih na področju Murske Sobotice izvedla zanimivo anketo o zadovoljstvu oziroma nezadovoljstvu Sobočanov z gostinsko ponudbo Pomurja.

Iz telefonskega imenika so izbrali naslove in izbranim poslali vprašalnik, na katerega je odgovorilo 50 anketirancev.

Največ anketiranih od gostinskih lokalov v Pomurju najraje obiskuje Čardo, Diano, Radin in Moravske Toplice, manj jih obiskuje privatne gostilne, med katerimi so najbolj obiskane gostilna Šiftar, Horvat-Lovenjak, Rajbar in Bobnjari.

Na vprašanje, zakaj obiskujejo te lokale, je največ anketirancev odgovorilo, da zaradi urejenosti lokala, prijaznosti gostinskih delavcev, dobre postrežbe in okusne hrane.

Vinski hram na Jeruzalemu

Te dni delavci ljutomerskega Komgrada končujejo zadnja dela v Vinskem hramu na Jeruzalemu. Objekt, ki je sameval in propadal več kot 10 let, bo pričel obratovati 1. septembra.

Osnovni vzrok, ki je vodil temeljno organizacijo Jeruzalem v to investicijo, vredno 1,3 milijona dinarjev, je bila želja po popestritvi ponudbe ter obnovi stavbe. V Vinskem hramu lahko v sobanah, ki so opremljene v različnih stilih (lovska soba, vinogradniška soba, soba za pokušnje . . .), naenkrat sprejme 400 gostov, 50 sedežev pa imajo tudi na prostem.

Vinski hram leži ob Vinski cesti in je 7 km oddaljen od Ljutomerja.

RbF in D. L.

KRAJEVNA SKUPNOST ČRENŠOVCI

Traktorsko tekmovanje

Krajevna skupnost Črenšovci, v katero spadata še Trnje in Žižki, je v nedeljo navdse slovesno proslavila svoj praznik. V ta namen je bila svečana seja skupščine KS in družbenopolitičnih organizacij in društev.

MARJAN SMODE in ANSAMBEL MAGNET

v Lovskem domu na Cankovi sobota: 1. september 1984 ob 20. uri.

VRTNA VESELICA

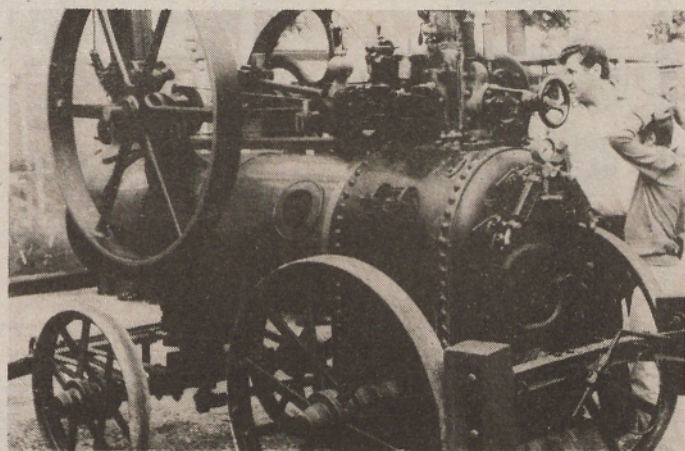
Vabljeni

LOČENE SEJE RADGONSKIH OBČINSKIH ZBOROV

Razvojne možnosti

Dokaj smeje razvojne načrte — v republiki letno 3,5 — 4,5 — odstotno realno rast družbenega proizvoda (v industrijski proizvodnji 1,4, v kmetijstvu 2,5 in v turizmu in gostinstvu 3 odstotke letno) bo mogoče doseči (in s tem tudi v občini) do leta 1990 le, če ne bo večjih težav pri preskrbi z reprodukcijskimi materiali in ob primerni produktivnosti dela.

Vsi trije so sprejeli tudi spremembo odloka občinskega proračuna, ki predvideva, da se bo v njem do konca leta zbralo čez 107 milijonov dinarjev. Sprejeli so še poročilo o delu občinskega izvršnega sveta, družbenopolitični zbor in zbor KS pa še odlok o določitvi varnostnih pasov vseh vodnih virov in ukrepah za njihovo zavarovanje.

»DANFAR« iz leta 1922 — Med vsa mogoča sodobna mehanizacija je bila postavitev starega »danfarja« pred upravno zgradbo Pomurskega sejma za oči prava osvežitev.

Pospešiti evidentiranje mladih

Ob koncu tedna je bil v Murski Soboti posvet predsednikov in sekretarjev osnovnih organizacij zveze socialistične mladine iz soboške občine. Na posvetu, ki ga je organizirala občinska konferenca ZSMS, so se zbrali mladi iz krajevnih skupnosti in organizacij združenega dela.

Predsedstvo OK ZSMS v Murski Soboti je sklep o evidentiranju kandidatov za organe občinske konference zveze socialistične mladine sprejelo že aprila, vendar vse doslej ni bilo pričakovane odziva v osnovnih organizacijah ZSMS.

M. Jeršc

S kolesom okrog sveta

Ob množici visokih obiskov je bila gotovo največja atrakcija sejma na sejmskem prizorišču v Gornji Radgoni prihod 32-letnega Japonca Yuzikinora Mizoguchija, ki se je lansko leto 12. julija odpravil s kolesom na pot okoli sveta.

dva dni. Po pristrčnem slovesu pa je, preden je zajahal s prtljago močno naloženo kolo, dejal: »Sedaj pa bom pritiskal pedale počasi proti ZDA. Tu si bom privoščil enoletni počitek, na Japoncem pa bom, kot pričakujem, spet čez dve leti.« V. Pavco

Republiško prvenstvo ptic vse bliže

Člani Društva za varstvo in vzgojo ptic Murska Sobota se že nekaj časa prizadevno pripravljajo na 9. republiško prvenstvo sobnih ptic, ki bo od 23. do 30. novembra v prostorih Doma učencev Štefan Kovač v Murski Soboti.

izdelavi kletk za ptice. V načrtu imajo, da bodo do začetka republiškega prvenstva naredili 300 kletk za potrebe republiške zveze, okrog 150 kletk pa za svoje društvo.

Društva za varstvo in vzgojo ptic Murska Sobota Karlu Gjergeku v Polani, kjer je peščica ljubiteljev sobnih ptic hitela z izdelavo kletk.

Milan Jeršc

PRI IZDELOVANJU PTIČJH KLETK — Pri Gjergekovih v Polani pri Murski Soboti je te dni še posebej živahno, saj je treba do novembrskega prvenstva narediti precej kletk.

Foto: M. Jeršc